

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม
และนักเรียนหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน
(D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ
อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ด.ต.กสิสิทธิ์ มาสแสง

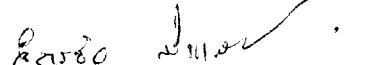
20 ส.ค. 2560

369530

งานนิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาลัยบูรพา

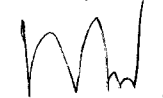
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ ค.ต.กสิสิทธิ์ มาสแดง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

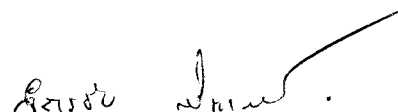

.....

(ดร.จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์)

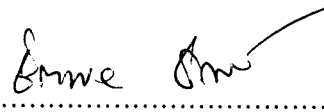
คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานงานนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

..... กรรมการ

(ดร.จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์)

..... กรรมการและเลขานุการ

(ดร.ชิตพล ชัยมะดัน)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัญย์ ธารเสนา)

วันที่ 4 เดือน เมษายน พ.ศ.2559

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ การเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัด สระแก้ว สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของท่านอาจารย์ ดร.จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำงานนิพนธ์ ที่คอยดูแลให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะอันทรงคุณค่า ประโยชน์อย่างมหาศาล และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทุกขั้นตอนด้วยดีมาตลอด ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ศึกษารัฐศึกษาซึ่งในความกรุณาของท่าน และขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสวีชัย เหลืองอลงกต ท่านเป็นทั้งอาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชาและเป็นประธานกรรมการ และอาจารย์ ดร.ชิตพล ชัยมะดัน กรรมการ และเลขานุการ ในการขึ้นสอบ 3 บท และ 5 บท ทั้งนี้ท่านได้สละเวลาให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงงานนิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ นายสิงห์ โพธิ์งาม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 คณะครู นักเรียน สถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการศึกษางานนิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พ.ต.อ.อภิรักษ์ เวชกาณญา ดร.ชิตพล ชัยมะดัน นายสิงห์ โพธิ์งาม ผู้วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC) ในการตรวจสอบคำถามพร้อมทั้งให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณ พ.ต.อ.สุบิน บุญเล็ก ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ พ.ต.ต.ชูเกียรติ แก้วอาจ สารวัตรจราจรและงานจราจรสถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ/เจ้าหน้าที่ประสานงาน ตลอดจนนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นที่ 12 ทุกท่าน ที่ให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กันมาตลอด

ท้ายสุดขอขอบคุณครอบครัว นางฉัฐมน มาสแสง ภรรยาผู้ทุกข์คู่ยากที่สนับสนุนและให้กำลังใจทุกครั้งที่มีปัญหา ตลอดจนบุตรชายทั้ง 2 คน นายปรัชญา มาสแสง และเด็กชาย ธนาธิป มาสแสง ที่คอยช่วยเหลือในการจัดพิมพ์งานนิพนธ์ในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

57930197: กลุ่มวิชา: การบริหารทั่วไป: รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: พฤติกรรม/ การป้องกันตนเอง/ ยาเสพติด/ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/

โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E.ประเทศไทย) กลิติสิทธิ์ มาตแสง: การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัด สระแก้ว (A COMPARISON OF SELF-DEFENSE BEHAVIOUR AGAINST NARCOTIC DRUGS AMONG STUDENTS IN PRATOM 6 BEFORE AND AFTER PARTICIPATION IN A PROJECT FOR DRUG ABUSE RESISTANCE EDUCATION (D.A.R.E THAILAND) IN AMPHOE ARANYAPRATHET, SA-KOEO PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์, ร.ค.159 หน้า ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัด สระแก้ว (2) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 หลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัด สระแก้ว 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัด สระแก้ว การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษา คือ ประชากรเยาวชนที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2558 ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัด สระแก้ว จำนวน 358 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามโดยดำเนินการเก็บข้อมูลก่อนและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติด (D.A.R.E. ประเทศไทย) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพรรณนา คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติเชิงอนุมาน คือ สถิติ Paired sample t-test

ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดในนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธทุกเมื่อถูกชักชวน ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ด้านการหลีกเลี่ยงจากยาเสพติด ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ ด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยยาเสพติด และด้านในประเด็นการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตามลำดับ

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดในนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายด้านจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธทุกเมื่อถูกชักชวน ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยยาเสพติด ด้านการหลีกเลี่ยงจากยาเสพติด ด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ ตามลำดับ

การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในภาพรวม พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่สถานีตำรวจอรุณรัฐประเทศ อําเภอ อรัณประเทศ จังหวัด สระแก้ว มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมน้อยกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม โดยเรียงจากส่วนต่างค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยยาเสพติด ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และด้านการเลือกเพื่อนที่ดีที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และกลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมมากกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม คือ ด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

57930197: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION: M.P.A.

(GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: BEHAVIOUR/ SELF-DEFENSE/ NARCOTIC DRUGS/ STUDENTS

IN PRATOM 6/ BEFORE AND AFTER PARTICIPATION IN A PROJECT

FOR DRUG ABUSE RESISTANCE EDUCATION (D.A.R.E THAILAND)

KASISITH MASSAENG: A COMPARISON OF SELF-DEFENSE BEHAVIOUR

AGAINST NARCOTIC DRUGS AMONG STUDENTS IN PRATOM 6 BEFORE AND AFTER

PARTICIPATION IN A PROJECT FOR DRUG ABUSE RESISTANCE EDUCATION

(D.A.R.E THAILAND) IN AMPHOE ARANYAPRATHET, SA-KOEO PROVINCE.

ADVISOR: CHAKCHAI SUEPRASERTSITH, Ph.D. 159 P. 2016.

The purpose of this study was threefold. First, it aimed at examining the self-defense behavior against narcotic drugs among student studying in Pratom 6 before participation in a project for Drug Abuse Resistance Education-Thailand (D.A.R.E.-Thailand) in the area of Amphoe Aranyaprathet, Sa-Kaeo Province. Also, this study attempted to investigate these students' self-defense behavior against narcotic drugs after participating in the project for Drug Abuse Resistance Education-(D.A.R.E-Thailand). The third purpose of this study was to compare the self-defense behavior against narcotic drugs among students studying in Pratom 6 before and after the intervention of the project for Drug Abuse Resistance Education-(D.A.R.E. Thailand). The subjects participating in this study were 358 primary students studying in Pratom 6 in the academic year of 2015 in Amphoe Aranyaprathet, Sa-Kaeo Province. The data were collected by a questionnaire distributed to the subjects before and after their participation in the project. The descriptive statistical tests used to analyze the collected data included frequency, percentage, means, and standard deviation. Also, the inferential statistical test, which was the test of paired sample t-test, was administered. The results were as follows:

It was shown that the subjects demonstrated a high level of self-defense behavior against narcotic drugs before the intervention of the project for Drug Abuse Resistance Education -(D.A.R.E.-Thailand). When considering each aspect, the one related to no drug use and rejection of all kinds of narcotics even when encouraged to use them was rated the highest, followed by aspects related to the selection of upright peers who had a positive influence, drug avoidance,

spending free time wisely and usefully, being careful not to use drugs that might be addictive, seeking more information about narcotic drugs in order to be better aware of their dangers, and seeking solutions to life problems, respectively.

In addition, the subjects rated their self-defense behavior against narcotic drugs after the intervention of the project for Drug Abuse Resistance Education-(D.A.R.E.-Thailand) at a high level. Specifically, the aspect related to spending free time wisely and usefully was rated the highest, followed by aspects related to no drug use and rejection of all kinds of narcotics even when encouraged to use them, selection of upright peers who had a positive influence, seeking more information about narcotic drugs in order to be better aware of their dangers, drug avoidance, and being careful not to use drugs that might be addictive, respectively.

Finally, there was a statistically significant difference in the self-defense behavior against narcotic drugs among students studying in Pratom 6 before and after the intervention of the project for Drug Abuse Resistance Education-(D.A.R.E.-Thailand) in Amphoe Aranyaprathet, Sa-Kaeo Province at a significant level of 0.01. Specifically, a higher means score was obtained for self-defense behavior against narcotic drugs among students studying in Pratom 6 after participating in the project for Drug Abuse Resistance Education-(D.A.R.E.-Thailand) than their means score before the intervention of the project. When considering each item for those subjects having a higher means score after participating in a project than their means score before the intervention, the one related to seeking more information about narcotic drugs in order to be better aware of their dangers was rated the highest, followed by the items related to spending free time wisely and usefully, selection of upright peers who had a positive influence, and drug avoidance, respectively. Finally, for those subjects who had a higher means score before participating in the project than their means score after the intervention of the project, the aspect related to being careful not to use drugs that might be addictive was rated the highest, followed by the aspect of no drug use and rejection of all kinds of narcotics even when encouraged to use them, respectively.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ	๗
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	10
การป้องกันตนเองจากยาเสพติด	18
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม การป้องกันยาเสพติด.....	24
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	27
การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของไทย	37
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย).....	39
การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว	42
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	54
วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
ประชากรที่ศึกษา.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
เกณฑ์การแปลผล.....	60
4	62
ผลการวิจัย.....	62
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่เข้าร่วม	
โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน	
(D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ	
อำเภออรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว.....	63
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชน	
นักเรียน ก่อนการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติด	
ในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ	
อำเภออรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว.....	66
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชน	
นักเรียนหลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติด	
ในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ	
อำเภออรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว.....	76
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด	
ของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรม	
และหลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน	
(D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ อำเภออรุณประเทศ	
จังหวัดสระแก้ว.....	86
5	100
สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	100
สรุปผลการวิจัย.....	101

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
อภิปรายผล	109
ข้อเสนอแนะ	124
บรรณานุกรม	129
ภาคผนวก.....	135
ภาคผนวก ก	136
ภาคผนวก ข	141
ภาคผนวก ค	148
ภาคผนวก ง.....	152
ประวัติย่อของผู้วิจัย	159

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	55
2	63
3	66
4	68
5	69
6	70
7	71
8	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด.....	73
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายของพฤติกรรมการป้องกัน ตนเองจากยาเสพติดในนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) จำแนกรายด้าน.....	75
11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด.....	76
12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน.....	78
13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้.....	79
14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์.....	80
15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์.....	81
16 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด.....	82
17 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด.....	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายของพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดในนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) จำแนกรายด้าน	85
19 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด.....	87
20 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน	88
21 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้	90
22 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์.....	91
23 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการคบเพื่อนที่ดีที่ชักชวนกันไปในทางสร้างสรรค์	93
24 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด.....	95
25 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	96
26 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) จำแนกรายด้าน	97
27 กรอบแนวคิดตัวแปรตาม	137

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเป็นมาของยาเสพติดนั้นนักประวัติศาสตร์เชื่อกันว่าประเทศอิรักอิหร่าน และประชาชนในแถบเมโสโปเตเมีย รู้จักการปลูกฝิ่นมาประมาณ 5,000 ปีก่อนคริสตศักราช โดยชาวกรีกทราบว่ฝิ่นสามารถระงับความเจ็บปวด และความกลัดกลุ้มได้เป็นอย่างดี ส่วนชาวอินเดียก็ใช้ฝิ่นเพื่อให้เกิดความมึนเมา โดยเห็นว่าเป็นความสุข และสามารถช่วยลืมนความทุกข์ต่าง ๆ ได้ต่อมาในยุคศตวรรษที่ 18-19 ชาวฝิ่นชาวนักล่าเมืองขึ้นก็รู้เห็นจริงว่ฝิ่นทำอันตรายต่อผู้เสพได้จึงใช้ฝิ่นเป็นเครื่องมือช่วยในการล่าเมืองขึ้นให้มาอยู่ในอาณานิคมของตน ประวัติความเป็นมาของยาเสพติด (Historical background) ในประเทศไทยยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาของชาติอยู่ในขณะนี้ มีประวัติความเป็นมาอย่างไร เป็นสิ่งที่น่าสนใจ เพราะมนุษย์ได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมาเป็นเวลาช้านาน บางชนิดก็ให้ทั้งคุณประโยชน์และโทษบางชนิดก็มีแต่โทษภัยเท่านั้น ซึ่งในปัจจุบันมียาเสพติดชนิดต่าง ๆ ในท้องตลาดมากกว่า 120 ชนิด ปัจจุบันปัญหายาเสพติดที่ปรากฏอยู่ในหมู่คนไทยมีรูปแบบต่าง ๆ กันและลักษณะปัญหาแตกต่างกันออกไป ชาวไทยภูเขาที่อาศัยในภาคเหนือของประเทศไทยส่วนหนึ่งมีอาชีพหลักในการปลูกฝิ่น และมีจำนวนไม่น้อยที่สูบและติดยาในหมู่ชาวไทย ในชนบทพื้นราบก็มีการสูบบุหรี่ใช้ใบกระท่อม กัญชา ยาม้าหรือยาขันและยาแก้ปวดอยู่อย่างแพร่หลาย ปัญหาที่ร้ายแรงตามมาก็คือ การแพร่ระบาดของ การติดยาเสพติดหลายชนิดปนกันอยู่ในขณะนี้ทั้งในต่างจังหวัดและในเขต กรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะยาม้า หรือยาบ้าได้แพร่ระบาดเข้าไปในแทบทุกชุมชน และหมู่บ้านซึ่งนับว่าเป็นปัญหาใหญ่ในขณะนี้ที่ทุกคนต้องร่วมกันแก้ไข (กองวิชาการและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2553, หน้า 2-4)

การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่จะลุกลามเข้าสู่รั้วโรงเรียนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คาดว่ามีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งผู้เสพและผู้ค้า ในปี พ.ศ. 2555 รวบรวม 1.2 ล้านคน ปี พ.ศ. 2556 รวบรวม 1.9 ล้านคน ข้อมูลผู้เข้ารับการรักษาที่สถาบันราชกุมารักษ์ และโรงพยาบาลราชกุมารักษ์ในเขตภูมิภาคอีก 6 แห่งทั่วประเทศ สังกัดกรมการแพทย์ พบว่า ผู้ป่วยยาเสพติดและเข้ารับการรักษาทั้งหมดในปี พ.ศ. 2555 มีจำนวน 330,544 ราย เฉพาะที่สถาบันราชกุมารักษ์ ปี พ.ศ. 2555 มีจำนวน 9,715 ราย ปี พ.ศ. 2556 ตั้งแต่ มกราคม-มิถุนายน จำนวน 5,106 ราย เมื่อแยกตามช่วงอายุพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 15-24 ปี หรือกลุ่มวัยรุ่น

และวัยรุ่นตอนปลาย สอดคล้องกับการจำแนกสถิติที่แยกตามกลุ่มการศึกษาที่พบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2556 กลุ่มผู้ป่วยยาเสพติดส่วนใหญ่ คือ กลุ่มมัธยมศึกษา โดยปี พ.ศ. 2555 มีจำนวนร้อยละ 81.67 และในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวนร้อยละ 85.20 เมื่อคูสถิติผู้เข้ารับการรักษาจำแนกตามประเภทของสารเสพติด พบว่า ยาบ้ามีปริมาณสูงที่สุดต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2556 โดยในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวนมากถึงร้อยละ 55.97 รองลงมา คือ สุรา ร้อยละ 17.96 นอกจากนี้ ยาไอซ์ เป็นยาเสพติด อีกชนิดหนึ่งที่พบแนวโน้มการแพร่ระบาดสูงขึ้นอย่างน่าเป็นห่วง

ในการดำเนินงาน ด้านการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการมุ่งเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อเป็นการป้องกัน ซึ่งจะได้ผลมากกว่าการปราบปรามใน แต่ละระยะ 10 ปี ที่ผ่านมามาเสพติดได้แพร่ระบาดอย่างมาก

รัฐบาลกังวลว่ายาเสพติดจะระบาดเข้าสู่รั้วโรงเรียน เพราะจากสถิติ ปี พ.ศ. 2551-2553 (กองบังคับการฯ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2553) พบว่า ผู้เข้ารับการรักษาเป็นผู้เสพยาใหม่ มีช่วงอายุระหว่าง 15-19 ปี มีจำนวนมากที่สุด โดยในปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 3,470 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.29 ปี พ.ศ. 2552 มีจำนวน 3,718 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.19 ปี พ.ศ. 2553 จำนวน 4,159 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.71 อายุระหว่าง 7-19 ปี มีจำนวนประมาณ 11,734,742 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 62.50 ล้านคน อยู่ในระบบการศึกษา 9,618 มี 446 คน แบ่งเป็นระดับประถมศึกษา จำนวน 4,817,764 คน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 3,826,507 คน และระดับอาชีวศึกษา จำนวน 974,175 คน ส่วนอยู่นอกระบบการศึกษา มีจำนวน 2,116,296 คน และเมื่อประมาณการจำนวนประชากรที่ต้องเร่งป้องกันและเป็นกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงสูง โดยคิดคำนวณจากสัดส่วนความเสี่ยงของข้อมูลการติดตามสภาวะการณ์เด็กและเยาวชน (Child watch) ในปี พ.ศ. 2550-2551 มีจำนวนประมาณ 2,962,981 คน แบ่งเป็นประชากรในโรงเรียนประมาณ 846,685 คน และประชากรนอกโรงเรียนประมาณ 2,116,296 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2553)

กระทรวงมหาดไทยโดยปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือที่ มท.02143/ 135 ลงวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2542 ได้มีหนังสือเรียนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เพื่อแจ้งว่าการที่กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อรายงานผลการเดินทางไปเยือนประเทศสหรัฐอเมริกาของ พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พร้อมด้วย พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ตามคำเชิญของหน่วยงานปราบปรามยาเสพติดสหรัฐอเมริกา สรุปผลการเยือนเพื่อนำเรียนเพื่อทราบและพิจารณา โดยมีประเด็นหนึ่งรายงานว่าการศึกษาค้นคว้าเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนเป็นโครงการที่ดีโดยให้ตำรวจเข้าไปสอนนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นการเรียนรู้การปฏิเสธและการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ได้มีหนังสือตอบกลับและแจ้งว่านายกรัฐมนตรีได้พิจารณา พร้อมทั้งมีบัญชาว่าเห็นควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเร่งรัดขอความร่วมมือกับหน่วยงานปราบปรามยาเสพติดสหรัฐอเมริกา ในเรื่องการฝึกอบรมพิเศษ ต่อมา พลตำรวจโท นกคณ สมบูรณ์ทรัพย์ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการพิเศษ มีคำสั่ง ลงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2542 ให้กองบัญชาการปราบปรามยาเสพติดเป็นผู้ดำเนินการตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี และให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด จากนั้นกองบัญชาการปราบปรามยาเสพติดของไทยจึงได้ประสานไปยังหน่วยงานปราบปรามยาเสพติดสหรัฐอเมริกาเพื่อดำเนินการฝึกอบรมตำรวจไทยเพื่อออกมาเป็นครูสอนยาเสพติด จึงได้ก่อเกิดกำเนิดโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย)

ดังนั้น ผู้ศึกษาในฐานะครูสอนยาเสพติดครูในโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ที่มีประสบการณ์อบรมนักเรียนมากกว่า 7 ปี รวมเวลาประมาณ 420 ชั่วโมง จึงสนใจในการศึกษาโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ว่าเด็กนักเรียนหลังเข้ารับการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดดีกว่านักเรียนก่อนการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) หรือไม่ และเพื่อให้ทราบถึงข้อแตกต่างในพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดระหว่างนักเรียนก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการ D.A.R.E. ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปปรับปรุงในการป้องกันยาเสพติดแก่นักเรียนที่เข้าอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียน ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ อำเภอรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียน ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 หลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ อำเภอรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียน ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้าน

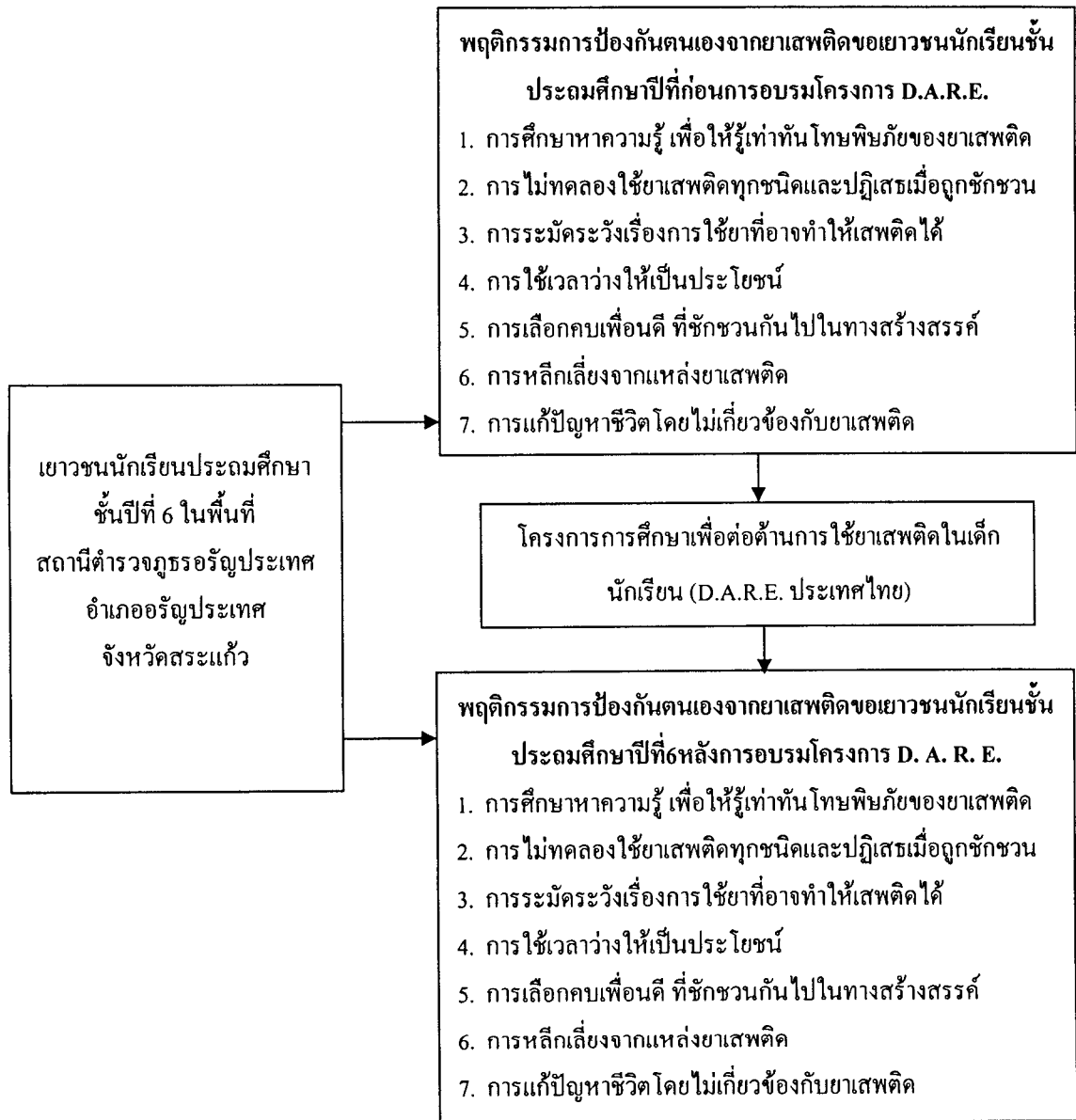
การใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ
อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรม โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้
ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ
อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จากการทบทวนเอกสารผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดพฤติกรรม
การป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิตจาก สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน
เล่มที่ 9 เรื่องที่ 13 กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กรอบแนวคิด ดังนี้

ตัวแปรอิสระ/ ต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรม โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่สถานีตำรวจอรุณรัฐประเทศ อำเภออรุณรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว

2. ทราบถึงความแตกต่างของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการอบรมและนักเรียนหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

3. สามารถนำผลการวิจัยเสนอเป็นข้อมูลในการปรับปรุงโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย)

ขอบเขตของการวิจัย

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ในครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

โดยพิจารณาในมิติต่าง ๆ ตามแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิตในสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 9 เรื่องที่ 13 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ดังต่อไปนี้

- 1.1 การศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยของยาเสพติด
- 1.2 การไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน
- 1.3 การระมัดระวังเรื่องการใช้จ่าย เพราะยาบางชนิดอาจทำให้เสพติดได้
- 1.4 การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 1.5 การเลือกคบเพื่อนดี ที่ชักชวนกันไปในทางสร้างสรรค์
- 1.6 การหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด
- 1.7 การแก้ปัญหาชีวิต โดยไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

2. ขอบเขตพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษา คือ เยาวชนที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2558 ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย คือ เยาวชนเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการร่วมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้าน

การใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 358 คน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ข้อมูล ณ วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาดำเนินการวิจัยระหว่างเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2558-มีนาคม พ.ศ. 2559 รวมระยะเวลา 6 เดือน และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่าง วันที่ 12 ตุลาคม 2558-18 มีนาคม พ.ศ. 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

ยาเสพติด หมายถึง สารใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่อาหารซึ่งสามารถมีผลกระทบต่อการทำงานของร่างกายและจิตใจ ยาเสพติดหรือที่เรียกว่ายาเปลี่ยนสภาพจิตใจ เปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และการกระทำของบุคคลได้

โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) หมายถึง โครงการการให้ความรู้ถึงโทษพิษภัยยาเสพติดแก่เด็กนักเรียน เพื่อที่จะไม่ให้เด็กนักเรียนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายนักเรียน และผู้ใกล้ชิดดำเนินการภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานปราบปรามยาเสพติดสหรัฐอเมริกา Drug enforcement administration (DEA)

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติของนักเรียนที่แสดงออกเพื่อตอบสนองหรือโต้ตอบเพื่อป้องกันการเสพยาเสพติด ในรูปแบบด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด หมายถึง การร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ยาเสพติด การได้เข้าร่วมอบรมความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและการสนใจหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. การไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน หมายถึง เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ทดลองยาเสพติดไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ แม้จะมีมีผู้หยยบยื่นหรือชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธการทดลองยาเสพติดด้วยการเดินหนี และนักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองยาเสพติดโดยการบอกถึงเหตุผลและอันตรายของยาเสพติด

3. ด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้ยา เพราะยาบางชนิดอาจทำให้เสพติดได้ หมายถึง เมื่อนักเรียนรู้สึกที่ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียนไปโรงพยาบาล/คลินิกทันที หรือบางครั้งเมื่อนักเรียนรู้สึกไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว

นักเรียน/ ผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้านเพื่อซื้อยาตามอาการการ ในทางสาธารณสุขไม่ซื้อยามากินเอง เมื่อเจ็บป่วยไม่สบายควรปรึกษาแพทย์

4. ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หมายถึง เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเองชอบ/ ถนัด หรือเมื่อมีเวลาว่างที่บ้าน นักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง

5. ด้านการเลือกคบเพื่อนดี ที่ชักชวนกันไปในทางสร้างสรรค์ หมายถึง เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดนอกจากไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดแล้วนักเรียนกับเพื่อนสนิท จะช่วยกันทบทวนตำราเรียนให้แก่กันพร้อมทั้งจะคอยดูแลและดักเตือนกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดในทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อ/ ขาย หรือทางอ้อม เช่น ซื้อเอง ให้เพื่อน ซืมเงิน/ ขานพาหนะไปซื้อ/ ขาย รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด

6. ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด หมายถึง เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่นหรือแก๊งค์นักเรียนจะขอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน หรือถ้ามีทางเลือกอื่นไม่ต้องผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่น/ แก๊งค์นักเรียนเลือกที่จะใช้เส้นทางอื่น ถึงแม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา

7. ด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หมายถึง เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนมักจะตัดสินใจด้วยตัวเอง/ คุยกับเพื่อนสนิท โดยที่ไม่ให้ผู้ปกครองรับรู้ หรือเมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที และนักเรียนจะไม่ปกปิดของนักเรียนแต่เลือกที่จะเข้าไปสารภาพผิดกับครู/ ผู้ปกครองทันที เพื่อที่จะรับการแก้ไขและขอคำปรึกษาเพราะเชื่อว่าการเข้าหาผู้ปกครอง ครู เพื่อขอความช่วยเหลือเป็นทางออกที่ดีที่สุด

ผลการเรียน หมายถึง เกรดเฉลี่ยในเทอมสุดท้ายก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งได้ 3 ระดับ ดังนี้ คะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนน้อยกว่า 2.0 คะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนระหว่าง 2.0-3.0 และ คะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนมากกว่า 3.0 ขึ้นไป

สภาพเศรษฐกิจของครัวเรือน หมายถึง สถานการณ์ประกอบอาชีพของสมาชิกในครัวเรือน (1) พ่อหรือแม่ทำงานคนเดียว (2) พ่อและแม่ร่วมกันทำงาน (3) พ่อ แม่และคนอื่น ๆ อาภิ ญาติ พี่ ร่วมกันทำงาน

สภาวะครอบครัว หมายถึง สถานะภาพการอยู่อาศัยร่วมกันของบิดามารดาในปัจจุบัน (1) บิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน (2) บิดามารดาแยกกันอยู่ (3) บิดามารดาหย่าร้าง (4) บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม (5) บิดาและมารดาถึงแก่กรรม (6) ครอบครัวขยายอาศัยร่วมกัน เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อแม่ และญาติ ๆ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในหัวข้องานวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรม โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ อำเภออรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
 - 1.1 ความหมายยาเสพติด
 - 1.2 ประเภทยาเสพติด
 - 1.3 โทษภัยภัยยาเสพติด
 - 1.4 สาเหตุของการติดยาเสพติด
 - 1.5 ลักษณะของการติดยาเสพติด
2. การป้องกันตนเองจากยาเสพติด
 - 2.1 มาตรการการป้องกันยาเสพติด
 - 2.2 บุทธศาสตร์การป้องกันยาเสพติด
 - 2.3 การป้องกันยาเสพติดในครอบครัว
 - 2.4 การป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน
 - 2.5 การป้องกันยาเสพติดในชุมชน
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด
 - 3.1 ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรม
 - 3.2 ลักษณะของพฤติกรรม
 - 3.3 ลักษณะพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด
 - 3.4 พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดโดยการสร้างทักษะชีวิต
 - 3.5 พฤติกรรมเกี่ยวกับการลดความเสี่ยง
4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมในครอบครัว
 - 4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมตนเอง
 - 4.3 แนวคิดทฤษฎีการการพัฒนาและการควบคุมตนเอง

- 4.4 แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม
- 4.5 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิต
- 4.6 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการตัดสินใจ
- 4.7 แนวคิดทฤษฎีแรงสนับสนุนทางสังคม
- 4.8 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการปฏิเสธ
- 4.9 แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น
5. การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของไทย
6. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย)
7. การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของอำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว
8. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

ความหมายยาเสพติด

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2528 มาตรา 4 ให้ความหมายยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารเคมีใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน คม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็น หรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

กองวิชาการและวางแผน สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2533, หน้า 34) กล่าวไว้ว่า ยาเสพติดไม่เพียงก่อให้เกิดปัญหาภายในประเทศแต่ทำให้เกิดปัญหาระหว่างประเทศด้วยจนมีการร่วมมือในการป้องกันและปราบปราม ในสถานการณ์ปัจจุบันปัญหายาเสพติดได้เพิ่มความยุ่งยากมากขึ้น ทั้งนี้ก็เพราะว่ายาเสพติดที่ผู้คนคิดค้นไม่ได้จำกัดเฉพาะยาเสพติดชนิดผิด

กฎหมายที่ทางการแพทย์ทราบแต่ได้ขยายไปถึงยาเครื่องดื่มและสารเสพติดที่สามารถซื้อได้ก่อนข้างเสรี เช่น ยาแก้ปวด เหล้า บุหรี่ สารระเหย ซึ่งยาเสพติดมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายอาชีพจึงมีทัศนคติของยาเสพติดหลายรูปแบบ ตามความเกี่ยวพันของยาเสพติดที่มีต่อวิชาชีพของบุคคลนั้น ๆ เช่น ยาเสพติดในความหมายของเภสัชกร คือ สิ่งที่ทำให้เกิดพิษเรื้อรังและปรากฏอาการของโรคอย่างชัดเจนภายหลังเมื่อหยุดเสพนักสังคมนักสงเคราะห์กล่าวว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเดือดร้อนในสังคม แต่นักกฎหมายกล่าวว่า ยาเสพติด คือ สิ่งที่ทำให้เกิดพิษและพิษของมันเป็นต้นเหตุแห่งอาชญากรรมแผ่นดิน

องค์การอนามัยโลก (2536, หน้า 59 อ้างถึงใน ศิวพร แพทย์จิม, 2556, หน้า 18) กล่าวว่าไว้ว่า ยาเสพติด หมายถึง ยาที่เสพแล้วเป็นเหตุให้ผู้เสพเกิดความต้องการเสพอย่าง ไม่รู้จักหยุดหย่อน และต้องการอย่างรุนแรงทั้งทางร่างกาย และจิตใจ ยาเสพติดเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน และมีผลโดยตรงต่อผู้ใช้และเป็นปัญหาสำหรับบุคคลหลายอาชีพ เช่น ตำรวจ นักกฎหมาย นักเศรษฐกิจ นักการเมืองตลอดจนนักศึกษา

ศิริวรรณ จุลนิชรัตน์ (2542, หน้า 13-14) กล่าวว่าไว้ว่า ยาเสพติด หมายถึง สารเคมี รวมถึงวัตถุชนิดใด ๆ เมื่อเสพหรือนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีการ กิน ดม สูบ หรือแม้แต่วิธีการใด ๆ ที่ทำให้มีผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะต้องการสิ่งนั้นตลอดเวลาและความต้องการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่ออยากยาหรือขาดยาจะมีอาการหงุดหงิด อารมณ์แปรปรวนตลอดจนทำให้ร่างกายทรุดโทรม ถ้าหยุดสารเคมีหรือยาดังกล่าวจะเกิดอาการอยากยาซึ่งมีลักษณะ จาม ไอ วิงเวียนศีรษะ น้ำมูกไหลและอุจจาระเป็นเลือดที่เรียกกันว่าลงแดง

สันติ จัยสิน (2544, หน้า 15) กล่าวว่าไว้ว่า ยาเสพติด หมายถึง สารหรือ ยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อบุคคลใดเสพหรือ ได้รับเข้าไป ในร่างกายซ้ำ ๆ กันแล้วไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งอาจเป็นช่วงระยะเวลาหนึ่งหรือนานติดต่อกันก็ตาม จะทำให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ในอำนาจหรือเป็นทาสของสิ่งนั้นทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือ จิตใจเพียงอย่างเดียวนอกจากนี้ยังอาจต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้สุขภาพของผู้เสพเสื่อมโทรมลงและเมื่อถึงเวลาอยากเสพแล้วไม่ได้เสพจะมีอาการผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือเฉพาะทางด้านจิตใจขึ้นในผู้เสพนั้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 100) กล่าวว่าไว้ว่า ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมี ซึ่งเมื่อเสพหรือฉีดเข้าสู่ร่างกายติดต่อกันช่วงระยะเวลาหนึ่งก็จะติด ก่อให้เกิด พิษเรื้อรังทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม เช่น ฝิ่น กัญชา เฮโรอีน ยานอนหลับสุรา

กล่าวโดยสรุปตามความคิดเห็นของผู้ศึกษา ยาเสพติด หมายถึง สิ่งที่ทำให้เกิดพิษและพิษของมันเป็นต้นเหตุแห่งอาชญากรรมแผ่นดิน โดยสิ่งเหล่านั้นอาจเป็นสารหรือยาที่อาจจะเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ เมื่อเสพหรือฉีดเข้าสู่ร่างกายติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่งก็จะติดและต้องการเสพอย่างไม่รู้จักหยุดหย่อนมีความต้องการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และมีความต้องการอย่างรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจโดยไม่สามารถหยุดเสพได้ เมื่อหยุดหรือขาดยาจะมีอาการจาม ไอ วิงเวียนศีรษะ น้ำมูกไหลและอุจจาระเป็นเลือดที่เรียกกันว่าลงแดง

ประเภทยาเสพติด

1. จำแนกตามการออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท แบ่งเป็น 4 ประเภท

1.1 ประเภทกดประสาท ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาระงับประสาท ยากล่อมประสาท เครื่องดื่มมีนเมา บาร์บิทูเรต ทุกชนิด รวมทั้งสารระเหย เช่น ทินเนอร์ แล็กเกอร์ น้ำมันเบนซิน กาว มักพบว่าผู้เสพยาเสพติดมีร่างกายซูบซีด ผอมเหลือง อ่อนเพลีย ฟุ้งซ่าน อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย

1.2 ประเภทกระตุ้นประสาท ได้แก่ ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี กระเทียม โคลเคน เครื่องดื่มคาเฟอีน มักพบว่าผู้เสพยาเสพติดมีอาการ หงุดหงิด กระวนกระวายจิตสับสน หวาดระแวง บางครั้งมีอาการคลุ้มคลั่ง หรือทำในสิ่งที่คนปกติไม่กล้าทำ เช่น ทำร้ายตนเอง หรือฆ่าผู้อื่น

1.3 ประเภทหลอนประสาท ได้แก่ แอลเอสดี เห็ดขี้ควาย ดี.เอ็ม.ที. และ ยาเค เป็นต้น ผู้เสพยาเสพติดมีอาการประสาทหลอน ฝันเพื่อง หูแว่วได้ยินเสียงประหลาดหรือเห็นภาพหลอนที่น่าเกลียดน่ากลัวควบคุมตนเองไม่ได้ในที่สุดมักป่วยเป็นโรคจิต

1.4 ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน คือทั้งกระตุ้นกดและหลอนประสาทร่วมกัน ผู้เสพยาเสพติดมักมีอาการหวาดระแวง ความคิดสับสน เห็นภาพลวงตา หูแว่ว ควบคุมตนเองไม่ได้และป่วยเป็นโรคจิต ได้แก่ กัญชา

2. จำแนกตามแหล่งที่มา

2.1 จากธรรมชาติ เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน กระเทียม กัญชา ฯลฯ

2.2 จากการสังเคราะห์ เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน ยาอี เอ็คตาซี

3. จำแนกตามกฎหมายพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ได้แก่ เฮโรอีน แอลเอสดี แอมเฟตามีน หรือ ยาบ้า ยาอี หรือ ยาเลิฟ ยาเสพติดให้โทษ

ประเภทที่ 2 ยาเสพติดประเภทนี้สามารถนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ได้ แต่ต้องใช้อย่างถูกต้อง การควบคุมของแพทย์ และใช้เฉพาะกรณีที่เป็นเท่านั้น ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน โคลเคน หรือ

โคคาอิน โคลเอิน และเมทาโคน ยาเสพติดให้โทษ

ประเภทที่ 3 ยาเสพติดประเภทนี้ เป็นยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดประเภทที่ 2 ผสมอยู่ด้วย มีประโยชน์ทางการแพทย์ การนำไปใช้เพื่อจุดประสงค์อื่น หรือเพื่อเสพติด จะมีบทลงโทษกำกับไว้ ยาเสพติดประเภทนี้ ได้แก่ ยาแก้ไอ ที่มีตัวยาโคเคอิน ยาแก้ท้องเสีย ที่มีฝิ่นผสมอยู่ด้วย ยาฉีกระงับปวดต่าง ๆ เช่น มอร์ฟิน เพทิดีน ซึ่งสกัดมาจากฝิ่น ยาเสพติดให้โทษ

ประเภทที่ 4 คือ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ 2 ยาเสพติดประเภทนี้ไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ในการบำบัดโรคแต่อย่างใด และมีบทลงโทษกำกับไว้ด้วย ได้แก่ น้ำยาอะเซติกแอนไฮไดรด์ และ อะเซทิลคลอไรด์ ซึ่งใช้ในการเปลี่ยน มอร์ฟิน เป็น เฮโรอีน สารกลอสู ไดโอเฟลรีน สามารถใช้ในการผลิต ยาบ้า ได้ และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอีก 12 ชนิด ที่สามารถนำมาผลิตยาอีและยาบ้าได้ ยาเสพติดให้โทษ

ประเภทที่ 5 เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าขายอยู่ในยาเสพติดประเภทที่ 1 ถึง 4 ได้แก่ ทุกส่วนของพืช กัญชา ทุกส่วนของพืช กระท่อม เห็ดขี้ควาย

โทษและโทษภัยยาเสพติด

เนื่องด้วยพิษภัยหรือโทษของยาเสพติดที่เกิดแก่ผู้หลงผิดไปเสพยาเสพติดเหล่านี้เข้า ซึ่งเป็นโทษที่มองไม่เห็นชัด เปรียบเสมือนเป็นฆาตกรเงียบ ที่ทำลายชีวิตบุคคลเหล่านั้นลงไปทุกวัน ก่อปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสุขภาพ ก่อความเสื่อมโทรมให้แก่สังคมและบ้านเมืองอย่างร้ายแรง เพราะยาเสพติดทุกประเภทที่มีฤทธิ์เป็นอันตรายต่อร่างกายในระบบประสาท สมอง ซึ่งเปรียบเสมือนศูนย์บัญชาการของร่างกายและชีวิตมนุษย์ การติดยาเสพติดเหล่านี้จึงไม่มีประโยชน์อะไรเกิดขึ้นแก่ร่างกายเลย แต่กลับจะเกิด โรคและพิษร้ายต่าง ๆ จนอาจทำให้เสียชีวิต หรือ เกิดโทษและอันตรายต่อครอบครัว เพื่อนบ้าน สังคม และประเทศชาติ โทษภัยยาเสพติด แบ่งออกได้ 4 ประเภท

1. โทษทางร่างกายและจิตใจตนเอง

1.1 โทษโดยทำให้การปฏิบัติหน้าที่ ของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเสื่อมโทรม พิษภัยของสารเสพติดจะทำลายประสาท สมอง ทำให้สมรรถภาพเสื่อมลง มีอารมณ์ จิตใจไม่ปกติ เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น วิตกกังวล เลื่อนลอยหรือฟุ้งซ่าน ทำงานไม่ได้ อยู่ในภาวะมีเมตตาตลอดเวลา อาจเป็นโรคจิตได้ง่าย

1.2 ด้านบุคลิกภาพจะเสียหาย ขาดความสนใจในตนเองทั้งความประพฤติ ความสะอาดและสติสัมปชัญญะ มีอาการปฏิกิริยาแปลก ๆ เปลี่ยนไปจากเดิม

1.3 สภาพร่างกายของผู้เสพจะอ่อนเพลีย ชูบชืด หมดเรียวแรง ขาดความกระปรี้กระเปร่าและเกียจคร้าน เฉื่อยชา เพราะกินไม่ได้ นอนไม่หลับ ปล่อยเนื้อ ปล่อยตัวสกปรก

ความเคลื่อนไหวของร่างกายและกล้ามเนื้อต่าง ๆ ผิดปกติ

1.4 ทำลายสุขภาพของผู้ติดเชื้อเสฟติดให้ทรุดโทรมทุกขณะ เพราะระบบอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายถูกพิษยาทำให้เสื่อมลง น้ำหนักตัวลด ผิวกล่ำซีด เลือดจางผอมลงทุกวัน

1.5 เกิดโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย เพราะความต้านทานโรคน้อยกว่าปกติ ทำให้เกิดโรคหรือเจ็บไข้ได้ง่าย และเมื่อเกิดแล้วจะมีความรุนแรงมาก รักษาหายได้ยาก

1.6 อาจประสบอุบัติเหตุได้ง่าย สาเหตุเพราะระบบการควบคุมกล้ามเนื้อและประสาทบกพร่องใจลอย ทำงานด้วยความประมาท และเสี่ยงต่ออุบัติเหตุตลอดเวลา

1.7 เกิดโทษที่รุนแรงมาก คือ จะเกิดอาการคลื่นคลั่ง ถึงขั้นอาละวาด เมื่อหิวยาเสฟติดและหายาไม่ทัน เริ่มด้วยอาการนอนไม่หลับ น้ำตาไหล เหงื่อออก ท้องเดิน อาเจียน กล้ามเนื้อกระตุก กระวนกระวาย และในที่สุดจะมีอาการเหมือนคนบ้า เป็นบ่อเกิดแห่งอาชญากรรม

2. โทษพิษภัยต่อครอบครัว

2.1 ความรับผิดชอบต่อครอบครัว และญาติพี่น้องจะหมดสิ้นไป ไม่สนใจที่จะดูแลครอบครัว

2.2 ทำให้สูญเสียทรัพย์สิน เงินทอง ที่จะต้องหามาซื้อเสฟติด จนจะไม่มีใช้จ่ายอย่างอื่น และต้องเสียเงินรักษาตัวเอง

2.3 ทำงานไม่ได้ขาดหลักประกันของครอบครัว และนายจ้างหมดความไว้วางใจ

2.4 สูญเสียสมรรถภาพในการหาเลี้ยงครอบครัว นำความหายนะมาสู่ครอบครัว และญาติพี่น้อง

3. โทษพิษภัยทางสังคม ผู้ที่ติดเชื้อเสฟติดนอกจากจะเป็นผู้ที่มีความรู้สึกว่าตนเองคือขโมยโอกาสทางสังคมแล้ว ยังอาจมีพฤติกรรมนำไปสู่ปัญหาด้านต่าง ๆ แก่สังคมได้ เพราะ

3.1 ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม และอุบัติเหตุอันตรายต่าง ๆ ต่อตนเองและผู้อื่นได้ง่ายตลอดจนเป็นปัญหาของโรค

3.2 ถ่วงความก้าวหน้าของชุมชน สังคม โดยเป็นภาระต่อส่วนรวม ที่ประชาชนต้องเสียภาษีส่วนหนึ่งมาใช้ในการปราบปรามบำบัดผู้ที่ติดเชื้อเสฟติด

3.3 สูญเสียแรงงานโดยไร้ประโยชน์บนทุนประสิทธิภาพ ของผลผลิต ทำให้รายได้ของชาติในส่วนรวมกระทบกระเทือน และเป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจของชาติ

3.4 เนื่องจากสภาพเป็นคนอมโรคมีความประพฤติกและบุคลิกลักษณะ เสื่อมจนเป็นที่รังเกียจของสังคม ทำให้เป็นคนไร้สติในวงสังคม โอกาสที่จะประกอบกิจการที่ผิดศีลธรรม เพื่อแลกเปลี่ยนกับสิ่งเสฟติด เช่น พนัน ขโมย หรือกลายเป็นอาชญากร เพื่อแสวงหาเงินซื้อเสฟติดสิ่งเหล่านี้ล้วนทำลายอนาคตทำลายชื่อเสียงของตนเองและวงศ์ตระกูล

4. โทษที่ก่อให้เกิดกับส่วนรวมประเทศชาติและกฎหมาย รัฐบาลต้องสูญเสียกำลังคน และงบประมาณแผ่นดินจำนวนมาก เพื่อใช้ในการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษา ผู้ติดยาเสพติด ทำให้ต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลอันมีค่า เกิดความไม่สงบสุขของบ้านเมือง ความมั่นคงของประเทศชาติถูกกระทบกระเทือน ประชาชนเดือดร้อนเพราะเหตุอาชญากรรม ประเทศชาติต้องสูญเสียกำลังของชาติอย่างน่าเสียดาย โดยเฉพาะผู้ติดยาเสพติดเป็นเยาวชน เมื่อถูก จับหรือตรวจพบยาเสพติดร่างกายก็จะต้องรับโทษตามกฎหมายของบ้านเมือง

สาเหตุของการติดยาเสพติด

ยาเสพติดมีผลร้ายต่อร่างกายทั้งผู้เสพและบุคคลข้างเคียง ตั้งแต่ผู้ศึกษาเกิดมาจนกระทั่ง เข้าเรียนระดับปริญญาโท ผู้ศึกษายังไม่เคยได้ยินใครพูดถึงคุณของยาเสพติด มีแต่พูดถึงโทษ และพิษภัยของยาเสพติด ซึ่งสาเหตุของการติดยาเสพติดมี 4 ประการ ดังนี้

1. สาเหตุที่เกิดจากความรู้อาจไม่ถึงการณ์ เกิดจากหลายสาเหตุ 4 ประการ ดังนี้

1.1 ออยากทดลอง เกิดจากความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นนิสัยของคน โดยทั่วไป และโดยที่ไม่คิดว่าตนจะติดสิ่งเสพติดนี้ได้จึง ไปทำการทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นในการทดลองใช้ ครั้งแรก ๆ อาจมีความรู้สึกดีหรือไม่ดีก็ตามถ้ายังไม่ติดสิ่งเสพติดนั้นก็อาจประมาทไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นอีกจนใจที่สุดก็ติดสิ่งเสพติดนั้นหรือ ถ้าไปทดลองใช้สิ่งเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน แม้จะเสพเพียงครั้งเดียวอาจทำให้ติดได้

1.2 ความคึกคะนองของคนบางคนมีความคึกคะนองชอบพูดอวดเก่งเป็นนิสัยโดยเฉพาะวัยรุ่นมักจะมีนิสัยดังกล่าว คนพวกนี้อาจแสดงความเก่งกล้าของตนในกลุ่มเพื่อน โดยการแสดง การใช้สิ่งเสพติดชนิดต่าง ๆ เพราะเห็นแก่ความสนุกสนานตื่นเต้น และให้เพื่อนฝูงยอมรับว่า ตนเก่งโดยมิได้คำนึงถึงผลเสียหาย หรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นในภายหลังแต่อย่างไร ในที่สุดตนเอง ก็กลายเป็นคนติดสิ่งเสพติดนั้น

1.3 การชักชวนของคนอื่นอาจเกิดจากการเชื่อตามคำชักชวนโฆษณาของผู้ขายสินค้า ที่เป็นสิ่งเสพติดบางชนิด เช่น ยากระตุ้นประสาทต่าง ๆ ยาขยัน ยาฆ่า ยาบ้า โดยผู้ขายโฆษณาสรรพคุณของสิ่งเสพติดนั้นว่ามีคุณภาพดีสารพัดอย่าง เช่น ทำให้มีกำลังวังชา ทำให้มีจิตใจแจ่มใส ทำให้มีสุขภาพดี ทำให้มีสติปัญญาดี สามารถรักษาโรคได้บางชนิด ผู้ที่เชื่อคำชักชวนโฆษณาดังกล่าวจึงไปซื้อตามคำชักชวนของเพื่อนฝูง ซึ่งโดยมากเป็นพวกที่ติดสิ่งเสพติดนั้นอยู่แล้วด้วยความเกรงใจเพื่อน หรือ เชื่อเพื่อนหรือต้องการแสดงว่าตัวเองเป็นพวกเดียวกับเพื่อน จึงใช้สิ่งเสพติดนั้น

2. สาเหตุที่เกิดจากการถูกหลอกลวง ปัจจุบันนี้มีผู้ขายสินค้าประเภทอาหาร ขนม หรือ เครื่องดื่มบางรายใช้สิ่งเสพติดผสมลงในสินค้าที่ขาย เพื่อให้ผู้ซื้อสินค้านั้นไปรับประทานเกิดการ

คิด อยากมาซื้อไปรับประทานอีก ซึ่งในกรณีนี้ผู้ซื้ออาหารนั้นมารับประทาน จะไม่รู้สึกรู้ว่าตนเอง เกิดการติดสิ่งเสพติดขึ้นแล้ว รู้แต่เพียงว่าอยากรับประทานอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มที่ซื้อจากร้าน นั้น ๆ กว่าจะทราบก็ต่อเมื่อตนเองรู้สึกผิดสังเกตต่อความต้องการ จะซื้ออาหารจากร้านนั้นมา รับประทาน หรือต่อเมื่อมีอาการเสพติดรุนแรง และมีสุขภาพเสื่อมลง

3. สาเหตุที่เกิดจากความเจ็บป่วย

3.1 คนที่มีอาการเจ็บป่วยทางกายเกิดขึ้นเพราะสาเหตุต่าง ๆ เช่น ได้รับบาดเจ็บรุนแรง เป็นแผลเรื้อรัง มีความเจ็บปวดอยู่เป็นประจำ เป็นโรคประจำตัวบางอย่าง เป็นต้น ทำให้ได้รับทุกข์ ทรมานมาก หรือ เป็นประจำ จึงพยายามแสวงหาวิธีที่จะช่วยเหลือตนเองให้พ้นจากความทุกข์ ทรมานนั้นซึ่งวิธีหนึ่งที่ทำได้ง่าย คือ การรับประทานยาที่มีฤทธิ์ระงับอาการเจ็บปวดนั้นได้ ซึ่งไม่ใช่ เป็นการรักษาที่เป็นต้นเหตุของความเจ็บป่วย เพียงแต่ระงับอาการเจ็บปวดให้หมดไปหรือ ลดน้อยลงได้ชั่วคราว เมื่อฤทธิ์ยาหมดไปก็จะกลับเจ็บปวดใหม่ ผู้ป่วยก็จะใช้ยานั้นอีก เมื่อทำเช่นนี้ ไปนาน ๆ เกิดอาการติดยานั้นขึ้น

3.2 ผู้ที่มีจิตใจไม่เป็นปกติ เช่น มีความวิตก กังวล เครียด มีความผิดหวังในชีวิต มีความเศร้าสลดเสียใจ เป็นต้น ทำให้สภาวะจิตใจไม่เป็นปกติจนเกิดการป่วยทางจิตขึ้น จึงพยายาม หลีกเลี่ยงหรือสิ่งเสพติดที่มีฤทธิ์สามารถคลายความเครียดจากทางจิตได้ชั่วคราวหนึ่งมารับประทาน แต่ไม่ได้รักษาที่ต้นเหตุเมื่อยาหมดฤทธิ์ จิตใจก็จะกลับเครียดอีก และผู้ป่วยก็จะเสพลิงเสพติดถ้าทำ เช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ก็จะทำให้ผู้นั้นติดยาเสพติดในที่สุด

3.3 การไปซื้อยามารับประทานเองโดยไม่ทราบสรรพคุณยาที่แท้จริงขนาดยา ที่ควรรับประทาน การรับประทานยาเกินจำนวนกว่าที่แพทย์ได้สั่งไว้ การรับประทานยาบางชนิด มากเกินขนาด หรือรับประทานติดต่อกันนาน ๆ บางครั้งอาจมีอาการถึงตายได้ หรือบางครั้งทำให้เกิด การเสพติดยานั้นได้

4. สาเหตุอื่น ๆ

4.1 การอยู่ใกล้แหล่งขายหรือใกล้แหล่งผลิต หรือ เป็นผู้ขายหรือผู้ผลิตเอง จึงทำให้มี โอกาสติดสิ่งเสพติดให้โทษนั้นมากกว่าคนทั่วไปเมื่อมีเพื่อนสนิทหรือพี่น้องที่ติดสิ่งเสพติดอยู่ ผู้นั้นย่อมได้เห็นวิธีการเสพ ของผู้ที่อยู่ใกล้ชิด รวมทั้งใจเห็นพฤติกรรมต่าง ๆ ของเขาด้วย และยัง อาจได้รับคำแนะนำหรือชักชวนจากผู้เสพด้วย จึงมี โอกาสติดยาเสพติด

4.2 อยู่ในสภาพที่มีปัญหา เช่น ว่างาน ขากจน ค่าใช้จ่ายเพิ่ม โดยมีรายได้ลดลง หรือ คงที่มีหนี้สินมาก ฯลฯ เมื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ได้ก็หันไปใช้สิ่งเสพติดช่วยผ่อนคลาย ความรู้สึกในความทุกข์ยากต่างเหล่านี้ แม้จะรู้ว่าเป็นชั่วครู่ช่วยยามก็ตาม เช่น กลุ่มใจที่เป็นหนี้คนอื่น ก็ไปกินเหล้า หรือ สูบกัญชาให้เมาเพื่อที่จะได้ลืมเรื่องหนี้สิน บางคนต้องการรายได้เพิ่มขึ้น โดย

พยายามทำงานให้หนัก และ มากขึ้นทั้ง ๆ ที่ร่างกายอ่อนเพลียมากจึงรับประทานยากระตุ้นประสาท เพื่อให้สามารถทำงานต่อไปได้ เป็นต้น ถ้าทำอยู่เป็นประจำทำให้คิดสิ่งเสพยาเสพติดนั้นได้

4.3 การเลียนแบบ การที่ไปเห็นผู้ที่ตนสนิทสนมรักใคร่หรือเพื่อน จึงเห็นว่าเป็น สิ่งน่าลอง เป็นสิ่งโก้เก๋ เป็นสิ่งแสดงความเป็นพวกเดียวกัน จึงไปทดลองใช้สิ่งเสพยาเสพติดนั้นจนติด

4.4 มีความผิดหวังในชีวิตตนเอง ผิดหวังในชีวิตครอบครัว หรือผิดหวังในชีวิตสังคม เพื่อเป็นการประชดตนเองหรือคนอื่น จึงไปใช้สิ่งเสพยาเสพติดทั้ง ๆ ที่ทราบว่าเป็นสิ่งไม่ดี

ลักษณะการติดยาเสพติด

ยาเสพติดบางชนิดก่อให้เกิดการติดได้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ แต่ยาเสพติดบางชนิด ก็ก่อให้เกิดการติดทางด้านจิตใจ เพียงอย่างเดียว จากการศึกษาสามารถแบ่งลักษณะการติดยา ได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไป

1.1 คาโรยขาดความกระปรี้กระเปร่า น้ามูกไหล น้ำตาไหล ริมฝีปากเขียวคล้ำแห้ง แดก (เสพโดยการสูบ)

1.2 เหงื่อออกมาก กลิ่นตัวแรง พูดจาไม่สัมพันธ์กับความจริง

1.3 บริเวณแขนตามแนวเส้นโลหิต มีร่องรอยการเสพยาโดยการฉีดให้เห็น

1.4 ที่ห้องแขนมีรอยแผลเป็น โดยกริดด้วยของมีคมตามขวาง (ติดเหล้าแห้ง ยา กล่อมประสาท ยาระงับประสาท)

1.5 ใส่แว่นตากรองแสงเข้มเป็นประจำเพราะม่านตาขยายและเพื่อปิดนัยน์

ตาสีแดงกำ

1.6 มักสวมเสื้อแขนยาวปกปิดรอยฉีดยา

1.7 มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะเสพยานั้นต่อไปอีกเรื่อย ๆ

1.8 มีความโน้มเอียงที่จะเพิ่มปริมาณของสิ่งเสพติดให้มากขึ้นทุกขณะ

1.9 ถ้าถึงเวลาที่เกิดความต้องการแล้ว ไม่ได้เสพจะเกิดอาการขาดยาหรืออยากยา โดยแสดงออกมา ในลักษณะอาการต่าง ๆ เช่น หาว อาเจียน น้ามูกน้ำตาไหล ทูรนทูราย คลุ้มคลั่ง ขาดสติ โมโห ฉุนเฉียว

1.10 สิ่งเสพติดนั้นหากเสพอยู่เสมอ ๆ และเป็นเวลานานจะทำลายสุขภาพของ ผู้เสพทั้งทางร่างกายและจิตใจ

1.11 ทำให้ร่างกายซูบผอมมีโรคแทรกซ้อน และทำให้เกิดอาการทางโรคประสาท และจิตไม่ปกติ

2. ลักษณะการติดยาทางกาย เป็นการติดยาเสพติดที่ผู้เสพยามีความต้องการเสพยาอย่างรุนแรง ทั้งทางร่างกายและจิตใจเมื่อถึงเวลาอยากเสพยาแล้วไม่ได้เสพยา จะเกิดอาการผิดปกติอย่างมาก ทั้งทางร่างกายและจิตใจซึ่ง เรียกว่า อาการขาดยา หรืออาการลงแดงซึ่งจะมีอาการคลื่นไส้อาเจียน หาว น้ำมูกน้ำตาไหล นอนไม่หลับ เจ็บปวดทั่วร่างกาย ลักษณะที่มองเห็นได้เด่นชัดของการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย คือ ร่างกายทรุดโทรมผอมซูบซีด ริมฝีปากเขียวคล้ำ แห้งแตก ผิวหนังขาบกร้าน เป็นแผลพุพอง น้ำมูกน้ำตาไหล เหงื่อออกมาก นิ้วมือมีรอยคราบเหลืองสกปรกได้ทองแขนเป็นรอยกรีดด้วยของมีคมเป็นการทำร้ายตนเอง

3. ลักษณะการติดยาทางใจ เป็นการติดยาเสพติดเพราะจิตใจเกิดความต้องการ หรือเกิดการคิดเป็นนิสัย หากไม่ได้เสพยาร่างกายก็จะไม่เกิดอาการผิดปกติ หรือ ทุรนทุรายแต่อย่างใด จะมีบ้างก็เพียงเกิดอาการหงุดหงิดหรือกระวนกระวายใจเท่านั้น ทางกายจะมองไม่เห็น นอกจากผู้ติดยาจะแสดงออกถึงการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ ความประพฤติ และบุคลิกภาพ เช่น หลบซ่อนตัว ทำตัวลึกลับ ซึมเศร้าอารมณ์หงุดหงิด พุดจก้าวร้าย

การป้องกันตนเองจากยาเสพติด

แนวคิดการป้องกันยาเสพติด

กองป้องกันยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2545) การดำเนินมาตรการป้องกันยาเสพติดเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้หลักการและมาตรการเป็นไปได้อย่างเหมาะสมกับเงื่อนไขแวดล้อมต่าง ๆ การดำเนินมาตรการป้องกันปัญหายาเสพติดจำเป็นต้องมีบรรทัดฐานคำนึงถึงต้นทุนประสิทธิผล มีงานวิจัยแสดงให้เห็นว่างบประมาณที่ลงทุนในการป้องกันจะทำให้สามารถประหยัดงบประมาณในการบำบัดรักษายาเสพติดได้สิบเท่า

Scheier et al. (1999 อ้างถึงใน วรารัตนา รัชตวรรณ, 2554, หน้า 21) ได้กล่าวว่า มาตรการป้องกันปัญหายาเสพติด ต้องดำเนินการระยะยาวอย่างต่อเนื่อง อาทิ มีการกระตุ้นเป็นระยะ ๆ เพื่อนำสู่เป้าประสงค์ที่วางไว้ในการแก้ปัญหาตั้งแต่ต้น มีงานวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผลประโยชน์จากการป้องกันในระดับประถมศึกษา จะสูญสลายไป หากไม่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องระดับมัธยมศึกษา

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2540-2544 ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานได้ ดังนี้

1. ทุกหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการต้องดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการอย่างจริงจัง โดยให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานจาก ประชาชนด้วย

2. สื่อที่กระทรวงศึกษาธิการผลิตใช้ในการป้องกันยาเสพติดจะต้องมีคุณภาพเหมาะสมกับเยาวชน โดยให้เน้นความน่าสนใจ น่าหิบบ น่าอ่าน ได้เนื้อหาสาระและไม่ยืดเยื้อเกินไป

3. ทุกหน่วยงานจะต้องมีโครงการป้องกันยาเสพติดอย่างชัดเจน เพื่อให้รัฐบาลสามารถยอมรับและสนับสนุนงบประมาณตามความจำเป็นของโครงการ

4. โครงการใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยทำมาก่อนให้ทุกหน่วยงานพิจารณากำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนและทำการทดลองเพื่อศึกษาผลกระทบก่อนที่จะทำการขยายผล

5. กระทรวงสาธารณสุขควรร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ ในการช่วยกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยเฉพาะยาบ้า และในทางปฏิบัติควรจะทุ่มเทงบประมาณไปที่ เด็กเล็กมากกว่าเด็กโต

6. สถานศึกษาจะต้องสร้างระบบการดำเนินงาน ด้านการป้องกันยาเสพติดให้เข้มแข็ง พร้อมทั้งให้มีโครงการแนะแนวด้วย

7. งบประมาณสำหรับการป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติดควรให้ทุกกรมตั้งงบประมาณไว้ในแผนงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยไม่ต้องแฝงอยู่กับงบประมาณอื่นซึ่ง สำนักงบประมาณเห็นชอบด้วยแล้ว

การป้องกันยาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อลดปริมาณผู้เข้าสู่การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยนำคนออกจากวงจรการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้เห็นอย่างชัดเจน จนไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมและประชาชนสำหรับเป้าหมายรวมทางยุทธศาสตร์ประกอบด้วย การพัฒนามาตรฐานการบำบัดทุกระบบติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างปกติสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด ให้กับเด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ สกัดกั้นการลักลอบลำเลียงและนำเข้ายาเสพติดใน ช่องทางชายแดน ตลอดจนพื้นที่ในประเทศปราบปรามจับกุมการกระทำความผิดคดีร้ายสำคัญรวมทั้งเครือข่าย การค้าในเรือจำทุกแห่ง จุดเน้นการดำเนินงานจะให้ความสำคัญต่อการป้องกันเชิงรุกในกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดรายใหม่ การแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ครบวงจร สร้างมาตรฐานการบำบัดรักษาการติดตามช่วยเหลือเพื่อมิให้กลับไปเสพซ้ำและดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติการสกัดกั้นยาเสพติดแบบบูรณาการทั้งระบบ การทำลายโครงสร้างเครือข่ายการค้ายาเสพติด ด้วยการตัดวงจรทางการเงิน การปราบปรามเครือข่ายนักค้ายาเสพติด และการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเรือนจำ ความร่วมมือเชิงรุกภายนอกประเทศ โดยเฉพาะในภูมิภาค อาเซียน การแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงคุณภาพ เพื่อให้สามารถแก้ไข

ปัญหาสุขภาพจิตได้อย่างแท้จริง การบริหาร จัดการบูรณาการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในพื้นที่ โดยจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต 8 ยุทธศาสตร์ (กองป้องกันยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2557)

1. ยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยเฉพาะเด็ก และเยาวชน ใช้เครื่องมือการป้องกันที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่เด็กปฐมวัย เยาวชนทั้งใน และนอกสถานศึกษา กลุ่มผู้ใช้ แรงงานใน สถานประกอบการ และครอบครัวที่มีความเสี่ยง ต่อการใช้ยาเสพติด โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการ สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ส่งเสริมการใช้เวลา ว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ทั้งดนตรีกีฬา ศิลปะ หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม

2. ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายุสผู้เสพยาเสพติด ให้มีความสำคัญกับการดำเนินงาน ในเชิงคุณภาพ โดย การพัฒนากลไกการดำเนินงานในทุกกระบวนการของการบำบัดรักษา ตั้งแต่ การค้นหา คัดกรอง จำแนกผู้เสพยา/ ผู้ติดยาเสพติด และนำเข้าสู่การบำบัดรักษาในระบบสมัครใจ เป็นหลัก ตามประกาศคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติที่ 108/ 2557 หรือในรูปแบบที่ เหมาะสม เช่น การบำบัดในค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สถานพยาบาล สถานบังคับบำบัดในค่ายทหาร

3. ยุทธศาสตร์การสร้างและพัฒนาระบบรองรับการคืนคนดีให้สังคม ให้มีระบบ การติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษาอย่างจริงจัง ทั้งศูนย์ประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัด พื้นที่ในระดับจังหวัด และอำเภอ พัฒนา รูปแบบ แนวทางการติดตามและช่วยเหลือ การจัดการระบบ ช่องทางในการให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดในด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของบุคคล เช่น ด้านอาชีพ การงาน การอบรม แหล่งทุน การศึกษา

4. ยุทธศาสตร์การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด โดยการควบคุม สกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และ เคมิภัณฑ์เข้าสู่ประเทศไทยตามช่องทางชายแดน จุดตรวจตอนใน เส้นทางคมนาคม ขนส่งท่าอากาศยาน โครงสร้างการค้า กลุ่มอิทธิพลและยาเสพติดตามแนวชายแดน เพื่อตัดวงจรการนำเข้า ยาเสพติดตามแนวชายแดน เส้นทางทางการเงินที่เชื่อมโยงพัฒนาความเข้มแข็งหมู่บ้านตามแนว ชายแดน บูรณาการและแลกเปลี่ยนฐานข้อมูลการข่าวในทุกระดับ และสืบสวนปราบปราม อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เน้นการระดมปราบปรามแหล่งผลิต แหล่งจำหน่ายแหล่งพักยา ผู้ผลิต ผู้ค้ารายสำคัญลำเลียงยาเสพติดเครือข่ายยาเสพติดและที่โยงใยเข้าไปในเรือนจำ ตลอดจนจรรยาบรรณของ ประชาชน โดยให้สิทธิกำลังปฏิบัติการจากทุกหน่วยเข้าปราบปรามเครือข่ายการผลิต และการค้ายาเสพติดราย สำคัญและสืบสวนสอบสวนขยายผล เพื่อนำไปสู่การใช้มาตรการทาง ทรัพย์สินและภาษีในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของขบวนการค้ายาเสพติด ซึ่งรวมไปถึงผู้มีอิทธิพล นายทุนที่อยู่เบื้องหลังการกระทำผิด และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

5. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยการแสวงหา เสริมสร้าง และพัฒนาความร่วมมือใน การป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหาเสพติดกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาประเทศ ตลอดจนองค์กร ระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการสกัดกั้นปรามปรามยาเสพติดจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย และยกระดับบทบาทของประเทศไทยในการเป็นผู้ประสานงานหลักของการแก้ไขปัญหายาเสพติดในภูมิภาคอาเซียน โดยมีเป้าหมายหลักในการลดสถานการณ์การผลิตยาเสพติดภายนอกประเทศที่ส่งผลกระทบต่อปัญหายาเสพติดภายในประเทศและภายในภูมิภาค

6. ยุทธศาสตร์การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ให้มีความสำคัญกับการควบคุม และจัดการสภาพแวดล้อมในบริบทที่เป็นปัจจัยเอื้อที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ยาเกี่ยวกับยาเสพติดของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ทั้งเยาวชนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มผู้ผ่านการบำบัดรักษาแล้วกลับไปเสพซ้ำเร่งรัดการจัดระเบียบสังคมอย่างจริงจัง โดยใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด และการทำงานแบบบูรณาการที่มีเจ้าภาพชัดเจน มุ่งเน้นที่แหล่ง อบายมุข แหล่งมั่วสุ่ม และแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติดทุกแห่งทั่วประเทศ สร้างสภาพแวดล้อมผ่านกลไกครอบครัวและสังคม เพื่อควบคุม และป้องกันปัญหายาเสพติด

7. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน หมู่บ้าน/ ชุมชนที่มีปัญหายาเสพติด และในหมู่บ้าน/ ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ตลอดจนเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และภาคประชาสังคมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

8. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีเอกภาพ ทั้งในด้านกลไกการแก้ไขปัญหายาทุกระดับ ระบบแผน งบประมาณ การติดตามประเมินผล และระบบสนับสนุนต่าง ๆ เป็นต้น มีการทำงานแบบบูรณาการทุกมาตรการ และทุกหน่วยงานในพื้นที่ที่ปรากฏปัญหาการค้า และแพร่ระบาดของยาเสพติด ทั้งแนวคิด แผนงาน งบประมาณ และการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้ อย่างแท้จริง พัฒนานุเคราะห์ให้มี ความรู้ความสามารถและสอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายในแต่ละมาตรการที่รับผิดชอบ

การป้องกันยาเสพติดในครอบครัว

Botvin et al. (1995 อ้างถึงใน ต้องรัก จิตรบรรเทา, 2551, หน้า 18) มาตรการป้องกันปัญหายาเสพติดจะมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นเมื่อใช้วิธีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อแม่จะทำให้เกิด การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและทักษะที่จำเป็น ผู้ที่ติดสิ่งเสพติดส่วนใหญ่จะเกิด จากครอบครัวที่แตกแยกมีปัญหา ขาดความรักความอบอุ่น เกิดความว้าวุ่น ขาดที่ยึดเหนี่ยวทาง จิตใจ ซึ่งเป็นเหตุให้เด็ก ๆ หันไปพึ่งยาเสพติดแทน ดังนั้นพ่อแม่จึงควรให้ความรักความอบอุ่น และ

พ่อแม่ก็ควรจะประพาดคิดเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นທີ່ปรึกษาให้แก่ลูก ๆ ได้ ทำให้ลูกไม่หันไปพึ่งยาเสพติดป้องกันครอบครัว ทำได้โดย

1. สร้างความรัก ความอบอุ่นและความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว
2. รู้และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง
3. ดูแลสมาชิกในครอบครัว ไม่ให้ข้องเกี่ยวกับยาเสพติด
4. ให้กำลังใจและหาทางแก้ไข หากพบว่าสมาชิกในครอบครัวติดยาเสพติด

การป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน

Ialongo, Wetthamer, Brown, Kellam, and Wang, (2001 อ้างถึงใน วรเกียรติ ทองไทย, 2553, หน้า 21) ได้กล่าวถึงการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนว่า ให้ได้ผลก็อาจต้องรวมถึงการอบรมครูผู้สอนในเรื่องการบริหารการจัดการชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้มีการส่งเสริมพฤติกรรมทางบวกกับนักเรียน โดยเฉพาะมุ่งให้ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติเกี่ยวกับยา และการใช้ยาโดยทั่วไป รวมถึงคุณและโทษของยา การใช้ยาที่ถูกต้อง และการใช้ยาในทางที่ผิด ตลอดจนการให้รางวัลนักเรียนดีเด่น การร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน ความประพาดติเรียบร้อย ซึ่งจะช่วยให้มีการส่งเสริมพฤติกรรมทางบวกกับนักเรียน ดังนั้นควรเน้นย้ำไปที่ความสำเร็จในชีวิต แรงจูงใจในการศึกษา และความผูกพันกับสถาบันทางการศึกษาโดยที่การติดยาเสพติดขึ้นอยู่กับภูมิคุ้มกันที่มี ในบุคคลที่อาจเป็นปัญหา การให้การศึกษาย่อมเป็นการสร้างความรู้ บุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยมที่ดี อันประกอบเป็นภูมิคุ้มกันต่อต้านการติดยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียน และเยาวชน ซึ่งเป็นผู้ที่ล่อแหลมต่อปัญหาเสพติด การศึกษาอาจมุ่งในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะมีผลในการป้องกันการเสพติดได้ ดังตัวอย่าง เช่น

1. มุ่งที่ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติเกี่ยวกับยา และการใช้ยาโดยทั่วไป รวมถึงคุณและโทษของยา การใช้ยาที่ถูกต้อง และการใช้ยาในทางที่ผิด
2. มุ่งที่ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติต่อยาเสพติด ทั้งในแง่ชีววิทยา เกษชีววิทยา สังคมวิทยา หน้าที่ พลเมือง กฎหมายควบคุมยาเสพติดสำหรับยาเสพติด โดยรวม ๆ และสำหรับยาเสพติดแต่ละชนิด
3. มุ่งที่ความรู้ความเข้าใจและเจตคติเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสุขภาพจิต
4. มุ่งที่การพัฒนาบุคลิกภาพ ให้เป็นผู้ที่ รู้จักใช้เหตุผล มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักเลือกคบเพื่อนสามารถปรับตนเองในสังคมได้ สร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลได้ และสามารถรู้จักหาวิธีแก้ปัญหาและสามารถขอ และรับคำปรึกษา และความช่วยเหลือที่เหมาะสม
5. มุ่งที่การปลูกฝังค่านิยมที่ดี สำหรับ นักเรียนหรือเยาวชนกลุ่มต่าง ๆ ในต่างกัน

ในระดับอายุ ภูมิหลัง และประสบการณ์ เกี่ยวกับยาเสพติดย่อมต้องใช้มาตรการต่างกัน
ในการให้การศึกษารเลือกให้เหมาะสมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ

ดังนั้น ครูควรให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและอันตรายของสิ่งเสพติดให้กับนักเรียน จัดให้มี
กิจกรรมนันทนาการในโรงเรียนให้เพียงพอและสนับสนุนให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมนันทนาการ
ต่าง ๆ และสอนให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เน้นป้องกันยาเสพติดไม่ให้ระบาดเข้าสู่รั้ว
โรงเรียนทำให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนสีขาวปลอดจากยาเสพติด

การป้องกันยาเสพติดในชุมชน

South et al. (2002 อ้างถึงใน นราศักดิ์ ปานบุตร, 2554, หน้า 23) เมื่อชุมชนโดยอมรับ
และได้ดำเนินมาตรการป้องกันปัญหาเสพติดที่เหมาะสม โดยมุ่งหวังให้เกิดการตอบสนอง
ต่อความต้องการของชุมชน สอดรับกับบรรทัดฐานในชุมชน รวมทั้งตระหนักในความแตกต่างด้าน
วัฒนธรรมของพื้นที่ ความเหมาะสมดังกล่าวควรถูกประเมินด้วยระเบียบวิธีการวิจัยเชิงการทดลอง
ซึ่งมักประกอบไปด้วย โครงสร้างของโครงการ เนื้อหาสาระที่จำเป็น ทักษะที่ต้องการพัฒนา
ยุทธศาสตร์ของโครงการ การดำเนินงาน การประเมินผล ปัญหาเสพติดมีสาเหตุสำคัญมาจาก
สภาพแวดล้อมในชุมชน มาตรการที่มุ่งแก้ปัญหาที่เป็นสาเหตุในชุมชน จึงเป็นการแก้ที่ตรงเป้าอาจ
จำเป็นต้องพิจารณาศึกษาในแต่ละชุมชน หรือสภาพของชุมชนถึงปัจจัยที่เป็นปัญหาในชุมชนนั้น ๆ
การป้องกันชุมชน ได้แก่

1. การให้ความรู้ โดยการอบรมแก่ทุกคนในชุมชนให้เห็นโทษหรืออันตรายจาก
สิ่งเสพติด
2. ตั้งศูนย์รับแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับสิ่งเสพติด เมื่อพบว่ามี การซื้อขายหรือเสพสิ่งเสพติด
ภายในชุมชน
3. การจัดแหล่งอบายมุข แหล่งมั่วสุมและ แหล่งจำหน่ายยาเสพติดในชุมชน
4. เข้าร่วมโครงการชุมชนปลอดสิ่งเสพติดต่าง ๆ ทั้งที่ทางราชการจัดขึ้น และชุมชนคิด
ริเริ่มขึ้นมาเองป้องกันชุมชนทำได้โดย ช่วยชุมชนในการต่อต้านยาเสพติด หรือเมื่อทราบ
แหล่งเสพ แหล่งค้า หรือผลิตยาเสพติด ควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบทันที
5. การสร้างกิจกรรมเสริมสร้างสำหรับเยาวชนในชุมชน เพื่อให้สามารถใช้เวลาว่างให้
เป็นประโยชน์ เช่น การกีฬา นันทนาการ
6. การพัฒนาสังคมในชุมชน เพื่อให้มีระบบ สังคมที่ดี มีเป้าหมาย ความหวังและอนาคต
7. เสริมกิจกรรมยามว่าง การพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน เพื่อเพิ่ม รายได้ของแต่ละบุคคล
ลดความยากจนและความกดดัน ทางเศรษฐกิจ ตัวอย่างเช่น การฝึกอาชีพ การหางาน การหารายได้
พิเศษ การประหยัดค่าใช้จ่าย โดยการส่งเสริมอาชีพแก่ชุมชนยามว่าง เช่น การเย็บเสื้อผ้า

การทำรองเท้า

8. การจัดที่ปรึกษาและแนะแนว เพื่อช่วย ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เมื่อเยาวชน
มีปัญหา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกำบังกันยาเสพติด

ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรม

มีท่านผู้รู้ได้กล่าวถึงความหมายของพฤติกรรม มีผู้ให้ความหมายคำว่า พฤติกรรม
(Behavior) ไว้มากที่น่าสนใจ

Wade and Tavis (1999, p. 245 อ้างถึงใน สวิตตา ประทุม, 2554, หน้า 44) กล่าวไว้ว่า
พฤติกรรม คือการกระทำของคนเราที่สังเกตได้

Zimbardo and Gerrig (1999, p. 3 อ้างถึงใน สุวิมล ระวัง, 2554, หน้า 12) กล่าวไว้ว่า
พฤติกรรมเป็นการกระทำของบุคคลเพื่อปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้

Allen and Santrock (1993 อ้างถึงใน ภาณุวัฒน์ ศิวะสกุลราช, 2543, หน้า 12) กล่าวไว้ว่า
พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง ทุก ๆ สิ่งที่บุคคลทำซึ่งสามารถ สังเกตได้โดยตรง หรืออยู่ใน
กระบวนการทางจิตใจ ซึ่งประกอบด้วยความคิดความรู้สึกและแรงขับซึ่งเป็น ประสบการณ์
ของแต่ละบุคคลที่ไม่สามารถจะสังเกตได้โดยตรง

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2529, หน้า 9) กล่าวไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง กิริยาอาการ
ที่มนุษย์แสดงออกหรือปฏิกิริยาโต้ตอบเมื่อเผชิญกับสิ่งเร้า (Stimulus) หรือสถานการณ์ต่าง ๆ
อาการ แสดงออกต่าง ๆ เหล่านั้น อาจเป็นการเคลื่อนไหวที่สังเกตได้หรือ วัดได้ เช่น การเดิน
การพูด การเขียน การคิด การเต้นของหัวใจ เป็นต้น ส่วนสิ่งเร้าที่มากระทบแล้วก่อให้เกิดพฤติกรรม
ก็อาจจะ เป็นสิ่งเร้าภายใน (Internal stimulus) และสิ่งเร้าภายนอก (External stimulus)

ณรงค์ เสียงประชา (2541, หน้า 22) กล่าวไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่าง
ของมนุษย์ไม่ว่าผู้กระทำนั้นจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว พฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกมาให้คนอื่น
เห็นเรียกว่าพฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) และพฤติกรรมที่เป็นความรู้สึกนึกคิดและ
ความในใจ ของแต่ละคนเรียกว่า พฤติกรรมภายใน (Covert behavior)

กล่าวโดยสรุปดังนั้น ความคิดเห็นของผู้ศึกษา พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกสิ่ง
ทุกอย่างของมนุษย์ได้กระทำสิ่งต่าง ๆ โดยที่จจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม โดยการกระทำนั้นบุคคล
สังเกตเห็น ได้

ลักษณะพฤติกรรม

พฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์อาจจะจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. พฤติกรรมที่ไม่สามารถควบคุมได้เรียกว่า เป็นปฏิกิริยาสะท้อน เช่น การสะดุ้งเมื่อถูกเข็มแทง การกระพริบตา เมื่อมีสิ่งมากระทบกับสายตา

2. พฤติกรรมที่สามารถควบคุมและจัดระเบียบได้เนื่องจากมนุษย์มีสติ ปัญญาและอารมณ์ (Emotion) เมื่อมีสิ่งเร้ามากระทบ สติปัญญาหรืออารมณ์ จะเป็นตัวตัดสินว่า ควรจะปล่อยปฏิกิริยาใดออกไป ถ้าสติปัญญาควบคุมการปล่อยปฏิกิริยา เราเรียกว่าเป็นการกระทำตามความคิดหรือทำด้วยสมอง แต่ถ้าอารมณ์ควบคุมเรียกว่า เป็นการทำตามอารมณ์ หรือปล่อยตามใจ นักจิตวิทยาส่วนใหญ่เชื่อว่า อารมณ์มีอิทธิพลหรือพลังมากกว่าสติปัญญา ทั้งนี้เพราะมนุษย์ทุกคนยังมีความโลภ ความโกรธ ความหลง ทำให้พฤติกรรมส่วนใหญ่เป็นไปตามความรู้สึกและอารมณ์เป็นพื้นฐาน นักจิตวิทยาแบ่งพฤติกรรมมนุษย์ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. พฤติกรรมที่มีมาแต่กำเนิด ซึ่งเกิดขึ้น โดยไม่มีการเรียนรู้มาก่อน ได้แก่ ปฏิกิริยาสะท้อนกลับ (Reflect action) เช่นการกระพริบตา และสัญชาตญาณ (Instinct) เช่น ความกลัว การเอาตัวรอด เป็นต้น

2. พฤติกรรมที่เกิดจากอิทธิพลของกลุ่ม ได้แก่ พฤติกรรมที่เกิดจากการที่บุคคลติดต่อดังสรรคและมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม

ลักษณะพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด

จากการศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพฤติกรรมที่ป้องกันตนเองจากยาเสพติด มีนักวิชาการ ชีรศักดิ์ ชมพูนุตร (2540, หน้า 13 อ้างถึงใน ศิวพร แพทย์จิม, 2556, หน้า 37) กล่าวไว้ว่า ลักษณะพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติด

1. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
2. ไม่หลงคำชักชวนหลอกลวงหรือชักจูงของเพื่อนหรือญาติเพื่อนสนิท
3. ไม่ทดลองใช้ยาเสพติดกับตนเอง ไม่ว่าจะอยากรู้หรืออยากลองแค่ไหน
4. ไม่เลียนแบบเพื่อนในทางที่ไม่ถูกต้องถ้าถูกเพื่อนขอร้องให้ทดลอง หรือถูกบังคับต้องรับหาวิธีหลีกเลี่ยง

5. ใกล้ชิดครอบครัว บิดา มารดา ญาติพี่น้องกล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ต้องการจะรู้ หรือขอคำแนะนำจากบิดา มารดา หรือค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา บทความ

6. ใช้เวลาว่างทำงานอดิเรกที่ตนเองสนใจและบางครั้งก็สามารถช่วยเสริมรายได้ให้กับครอบครัว ซึ่งเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

7. เมื่อรู้สึกเหน็ดเหนื่อยอ่อนเพลียแสดงร่างกายต้องการที่จะพักผ่อน นักเรียนอย่าใช้

ยาเสพติดเพื่อกระตุ้นให้ร่างกายทำกิจกรรม ควรที่จะพักผ่อนให้เต็มที่

8. ตั้งใจเรียนหนังสือและเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อทบทวนบทเรียนให้เป็นนิสัยทำประจำ จะได้ไม่ต้องโหมคูนั่งสือเฉพาะเวลา ใกล้สอบ

9. ผู้ที่ติดยาเสพติดควรเลิกเสพทันทีหากมีอาการผิดปกติให้รีบปรึกษาแพทย์
พฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดโดยการสร้างทักษะชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 9 เรื่องที่ 13 ยาเสพติด ให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท คณะป้องกันปราบปรามยาเสพติด พฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกล้าแสดงออก โดยเฉพาะทักษะการปฏิเสธเมื่อถูกเพื่อนชักชวนให้เสพยาเสพติดต้องรู้จักปฏิเสธอย่างนุ่มนวล โดยการชี้แจงผลเสียของสิ่งเสพติดต่อการเรียนและอนาคต การรู้จักปฏิเสธอย่างจริงจังและจิตใจแน่วแน่จะทำให้เพื่อนเกรงใจไม่กล้าชวนอีก ป้องกันตนเอง ทำได้โดย

1. ศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด
2. ไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน
3. ระวังระวังเรื่องการใช้จ่าย เพราะยาบางชนิดอาจทำให้เสพติดได้
4. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. เลือกคบเพื่อนดี ที่ชักชวนกันไปในทางสร้างสรรค์
6. การหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด
7. เมื่อมีปัญหาชีวิต ควรหาทางแก้ไขที่ไม่ข้องเกี่ยวกับยาเสพติด หากแก้ไขไม่ได้ควร

ปรึกษา ผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่นักเรียนเคารพนับถือ

พฤติกรรมเกี่ยวกับการลดความเสี่ยง

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2546) กล่าวไว้ว่า เราจึงต้องมีวิธีลดความเสี่ยงการใช้สารเสพติด

1. ครอบครัวที่อบอุ่นจะช่วยเป็นรั้วป้องกันสารเสพติดได้เป็นอย่างดี
2. ต้องมีใจคอหนักแน่นเมื่อมีเพื่อนชักชวนให้เสพก็ต้องปฏิเสธอย่าไปเสพไม่ต้องเกรงใจเพื่อนในทางที่ผิด
3. อย่าลองเป็นอันขาดเพราะจะนำไปสู่การใช้สารเสพติดบ่อยครั้งจนเกิดการติดได้ สารเสพติดบางอย่างเสพครั้งสองครั้งก็ติดแล้ว
4. ต้องคิดใหม่ อย่าใช้ความคิดแบบเก่า ๆ คือ คิดว่าการเสพยาเสพติดเป็นทางออกที่ดี และคิดว่าสิ่งที่ทำนั้น ใกล้เคียงกับคนเก่ง เพื่อนฝูงจะยอมรับ
5. ต้องตระหนักถึงพิษภัยเพราะสารเสพติดทุกชนิดมีพิษภัยต่อร่างกายทั้งสิ้น

6. ต้องตระหนักว่าการที่นักเรียนไปใช้สารเสพติด ถ้าพ่อแม่ผู้ปกครองรู้จะทำให้ท่านเสียใจ

7. พยายามหลีกเลี่ยงจากสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้สารเสพติด หลีกเลี่ยงจากเพื่อนที่ใช้สารเสพติด

8. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดชนิดต่าง ๆ เพื่อให้รู้ถึงอันตรายและเรียนรู้วิธีหลีกเลี่ยงและป้องกัน

9. ไม่ใช้สารเสพติดเพื่อการรักษาโรคด้วยตนเอง ยาบางชนิดมีสารเสพติดผสมอยู่ ยาระงับปวดบางชนิด และยาแก้ไอบางชนิด

10. ควรหากิจกรรมทำอย่างให้มีเวลาว่างมาก ขณะนี้มีคำที่นิยมใช้และมีการจัดตั้งกันมากมายก็คือ สถานกีฬาด้านยาเสพติด ซึ่งการเล่นกีฬาจะทำให้สนุกสนาน มีเวลาว่างน้อยลงก็จะช่วยไม่ให้คนเราหันเหไปใช้สารเสพติดได้

กล่าวโดยสรุปดังนั้นความคิดเห็นของผู้ศึกษา พฤติกรรมเกี่ยวกับการลดความเสี่ยงเป็นการอยู่ห่างจากยาเสพติด ทั้งการทดลอง การหลีกเลี่ยงจากสภาพแวดล้อมด้านยาเสพติด การมีครอบครัวที่อบอุ่น ตลอดจนการทำเวลาว่างให้เกิดประโยชน์

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมในครอบครัว

ปัญหาครอบครัวทำให้เด็กและเยาวชนได้รับการเลี้ยงดูไม่ถูกต้องอาจทำให้เกิดปัญหาทางจิตใจกับอารมณ์เด็กได้ง่ายเด็กที่เครียด หงุดหงิด ซึมเศร้า ได้แก่

1. ทอดทิ้งให้ดูแลช่วยเหลือตนเองขาดความอบอุ่น
2. ทารุณกรรมใช้ความรุนแรง บังคับขู่เข็ญ ลงโทษเด็กด้วยอารมณ์
3. ไม่สม่ำเสมอ ไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนขาดซึ่งเหตุผล
4. ตามใจมากเกินไป ขาดกฎเกณฑ์

จากทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นปัญหาทางจิตใจของเด็ก จะแสดงออกเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ได้เพื่อให้ตนเองเบี่ยงเบนอารมณ์มาสู่เรื่องที่ดีสนุกสนาน เป็นการนำปมเด่นมากลบปมด้อย ในกรณีที่ครอบครัวอยู่พร้อมหน้า พ่อ แม่ ลูก ย่อมที่จะเกิดความอบอุ่น ผูกพันกันภายในครอบครัว มีการพูดคุยปรึกษากัน แต่ถ้าครอบครัวไหน หย่าร้าง แยกกันอยู่เด็กนักเรียนอยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรืออยู่กับญาติ ย่อมที่จะมีปัญหาด้านความอบอุ่นตลอดจนความคิดการตัดสินใจอาจไปในทางที่ผิด

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมตนเอง

Cormier and Cormier (1979, p. 476 อ้างถึงใน ปภาวดี แจ็งศิริ, 2527, หน้า 4) กล่าวว่าไว้ว่าการควบคุมตนเอง หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้วิธีการหนึ่งวิธีการใด หรือหลายวิธี เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยที่บุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมเป้าหมายกระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และควบคุมตัวแปรทั้งภายในและภายนอกของบุคคล อันจะมีผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์จึงกล่าวได้ว่าการควบคุมตนเองเป็นกระบวนการควบคุมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามที่กำหนดเป้าหมายไว้ ดังนี้

Thoresen and Mahoney (1974 อ้างถึงใน นิติยาภรณ์ ค้างเรือง, 2540, หน้า 24) กล่าวว่าไว้ว่ากระบวนการที่สำคัญในการควบคุมตนเองอยู่ 2 ประการ ได้แก่

1. การควบคุมสิ่งเร้า หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรมได้อย่างสอดคล้องกับสภาพการณ์หรือสิ่งเร้าของตน โดยประเมินเงื่อนไขและสภาพการณ์ที่ควบคุมพฤติกรรมอยู่ ด้วยวิธีการแยกแยะสิ่งเร้า จากนั้นจึงเปลี่ยนแปลงหรือจัดระบบสภาพการณ์สิ่งเร้าใหม่เพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ

2. การควบคุมผลกรรมด้วยตนเอง (Self-presented) หมายถึง การให้ผลกรรมตนเองหลังจากที่ได้กระทำพฤติกรรมเป้าหมายแล้ว ซึ่งผลกรรมนี้อาจเป็นได้ทั้งการเสริมแรงหรือการลงโทษ ซึ่งในการควบคุมพฤติกรรมควรใช้การเสริมแรงมากกว่าการลงโทษ

Freud (1937 อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2549, หน้า 17) เชื่อว่า บุคคลทั่วไปจะมีแรงขับอยู่ภายในตนเอง มีลักษณะเป็นจิตไร้สำนึก พร้อมจะแสดงออกตามความต้องการเสมอ หากขาดการควบคุมยับยั้ง ดังนั้น มนุษย์จึงจำเป็นต้องได้รับการอบรมบ่มนิสัย เพื่อให้สามารถควบคุมตนเองได้ในระดับทั่วไป และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

Reckless (1967 อ้างถึงใน ประภาพร คนชื่อ, 2552, หน้า 22) เชื่อว่า คนเรามีพลังที่ผลักดันจากภายในให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งอาจจะเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ภายนอก เช่น ความยากจนหรืออาจเกิดจากปัจจัยภายนอกเมื่อเราเผชิญกับสถานการณ์และปัญหาต่าง ๆ ดังนั้น เร็กลเลสซ์ จึงเสนอทฤษฎีในการควบคุมตนเองไว้ ดังนี้

1. การควบคุมจากภายใน ได้แก่ ความสำนึกที่สามารถยับยั้งควบคุมตนเองได้ ความสำนึกที่ดั่งาม ความเคารพตนเอง มโนธรรมที่ได้รับการพัฒนาอย่างดี ความอดกลั้นต่อความคับข้องใจ ความสามารถในการต่อสู้กับอารมณ์ฝ่ายต่ำ ความสำนึกรับผิดชอบ ความมุ่งมั่นต่อเป้าหมาย การหาความพึงพอใจอย่างอื่นชดเชย การให้เหตุผลในการถ้อยความเครียด เป็นต้น

2. การควบคุมจากภายนอก ได้แก่ ความเชื่อมั่นในจารีตประเพณี ความคาดหวังของสังคม ภาระผูกพันที่ต้องปฏิบัติตามปทัสถานของสถาบัน ความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย โอกาสที่จะได้รับการยอมรับ และความสำนึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่ตนสังกัดอยู่ หรือใช้หลักการและแนวความคิดควบคุมตนเองตามหลักพุทธศาสนา ได้แก่ หิริ และ โอตตปปะหิริ คือ ความละเอียดต่อการกระทำผิดที่เกิดขึ้นภายในใจของคน ส่วน โอตตปปะหิริ คือ ความเกรงกลัวต่อผลแห่งการกระทำผิดชั่วร้าย ต่อการรู้เห็นของผู้อื่น

แนวคิิตทฤษฎีการพัฒนาและควบคุมตนเอง

จรรยา สุวรรณทัต, ลาดทองใบ ภูอภิรมย์ และกมล สดุดประเสริฐ (2553, หน้า 9-15) อ้างถึงใน นิตยสาร ค้างเรื่อง, 2540, หน้า 24) การพัฒนาการควบคุมตนเองนั้น เด็กจะต้องผ่านการพัฒนาความสามารถในการควบคุมตนเอง โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ หลายอย่าง ได้แก่ การเรียนรู้โดยผ่านการเสริมแรงโดยตรง การเรียนรู้การควบคุมตนเองจากเทคนิควิธีวางระเบียบวินัย และการเรียนรู้การควบคุมตนเองจากการทำต้นแบบ

Lawrence and Blair (1996 อ้างถึงใน อารยา ด่านพานิช, 2542) กล่าวว่าไว้ว่า พฤติกรรมการเผชิญหน้าปัญหาและการควบคุมตนเองต่อการปรับตัวของเด็กที่สูญเสียญาติ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเผชิญปัญหา การควบคุมตนเองจากแรงกระตุ้นภายใน ความเครียดในชีวิตประจำวัน และการปรับตัวในเด็กที่สูญเสียญาติ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็ก จำนวน 68 คน อายุ 8-13 ปี และญาติผู้ดูแลที่เหลืออยู่ พบว่าผู้ที่มีการควบคุมตนเองจากแรงกระตุ้นภายในได้ดี จะมีภาวะซึมเศร้า น้อย มีพฤติกรรมต่อต้านสังคมน้อย และมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงมากกว่าเด็กที่มีแรงกระตุ้นจากภายนอกตนเอง

กล่าวโดยสรุปดังนั้น ความคิดเห็นของผู้ศึกษา การที่จะให้เด็กนักเรียนหรือเยาวชนให้รู้จักการควบคุมตนเองได้นั้น ผู้ปกครอง ผู้ใกล้ชิดต้องให้ความสนใจทั้งในเรื่องที่เป็นรายบุคคล เฉพาะกรณี เรื่องของครอบครัว สถาบันการศึกษา สิ่งแวดล้อมทางสังคม และอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งในลักษณะที่จะช่วยกล่อมเกลาและฝึกฝนให้เด็กเยาวชนได้พัฒนาจิตลักษณะภายในไป ได้ทุกช่วงอายุวัย จนเกิดเป็นอุปนิสัยที่จะสามารถควบคุมตนเองได้ในทุกสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างสง่างามแม้จะเป็นผู้แพ้หรือผู้ชนะในสังคมไหนก็ตามพยายามฝึกให้เป็นบุคคลคิดในเชิงบวกสร้างสรรค์

แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม

Kotler and Lee (2005 อ้างถึงใน จิรัชญา โยธาภิรักษ์, 2551, หน้า 18) จำแนกรูปแบบของความรับผิดชอบต่อสังคมออกเป็น 5 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมการเรียนรู้ประเด็นปัญหาสังคม (Cause promotion) เป็นการจัดหาเงินทุน วัสดุ สิ่งของหรือทรัพยากรอื่นขององค์กรเพื่อขยายการรับรู้และความห่วงใยต่อประเด็นปัญหาทาง สังคมนั้น ตลอดจนไปถึงการสนับสนุนการระดมทุนการมีส่วนร่วมหรือการเฟ้นหาอาสาสมัคร เพื่อการดังกล่าวธุรกิจ อาจเริ่มและบริหารการส่งเสริมนั้นด้วยตนเองหรือร่วมมือกับองค์กรหนึ่ง องค์กรใด หรือหลาย ๆ องค์กรก็ได้

2. การตลาดที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางสังคม (Cause marketing) เป็นการอุดหนุนหรือ บริจาครายได้ส่วนหนึ่งจากการขายผลิตภัณฑ์เพื่อช่วยหรือแก้ไขประเด็นปัญหาทางสังคมเฉพาะ หนึ่ง ๆ ซึ่งมักมีช่วงเวลาจำกัดแน่นอน หรือดำเนินการแบบจำเพาะผลิตภัณฑ์ หรือให้แก่การกุศล ที่ระบุ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมชนิดนี้ องค์กรธุรกิจมักร่วมมือกับองค์กร ที่ไม่มีวัตถุประสงค์หากำไรเพื่อสร้างสัมพันธภาพในประโยชน์ร่วมกันด้วยก็เป็นการเปิดโอกาส ให้แก่ผู้บริโภคได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือการกุศลผ่านการซื้อผลิตภัณฑ์โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย อื่นใดเพิ่มเติม

3. การตลาดเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาทางสังคม (Corporate social marketing) เป็นการสนับสนุนการพัฒนาหรือการทำให้เกิดผลจากการรณรงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในด้านสาธารณสุข ด้านความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านสุขภาวะความแตกต่างสำคัญ ระหว่างการตลาดเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาสังคมจะเน้นที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Behavior change) เป็นหลักในขณะที่การส่งเสริมการเรียนรู้ประเด็นปัญหาสังคมจะเน้นที่การสร้างตระหนักรู้ (Awareness) รวมถึงการสนับสนุนทรัพยากรด้านทุนและอาสาสมัครเพื่อให้รับรู้ถึงประเด็นปัญหา ดังกล่าว

4. การบริจาคเพื่อการกุศล (Corporate philanthropy) เป็นการช่วยเหลือที่ประเด็นปัญหา สังคมโดยตรง ในรูปของการบริจาคเงินหรือวัสดุสิ่งของเป็นกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ที่พบเห็นในแทบทุกองค์กรธุรกิจ และที่ผ่านมามักจะไปตามกระแสความต้องการจากภายนอก หรือมีผู้เสนอให้ทำมากกว่าจะเกิดจากการวางแผน หรือออกแบบกิจกรรมภายในองค์กรเอง หรือไม่เกิดการเชื่อมโยงกับเป้าหมาย หรือพันธกิจขององค์กรเท่าใดนัก

5. การอาสาช่วยเหลือชุมชน (Community volunteering) เป็นการสนับสนุนหรือจูงใจ ให้พนักงาน คู่ค้าร่วมสละเวลาและแรงงานในการทำงานให้แก่ชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่ และเพื่อตอบสนองต่อประเด็นปัญหาทางสังคมที่องค์กรให้ความสนใจหรือห่วงใย องค์กรธุรกิจ อาจเป็นผู้ดำเนินการเองโดยลำพัง หรือร่วมมือกับองค์กรหนึ่งองค์กรใด และอาจเป็นผู้กำหนด กิจกรรม

สถาบันไทยพัฒนา (2542) ซึ่งเป็นองค์กรทำการศึกษาวิจัยเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม ในประเทศ ได้รวบรวมรูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งมีรูปแบบของความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ 3 รูปแบบ ด้วยกัน ได้แก่

1. ความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงตอบสนอง ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 การปฏิบัติตัวบรรษัทพลเมืองดี

1.2 การบรรเทาผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นหรือที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากกิจกรรมธุรกิจของตน โดยอาจจะยังไม่ได้ลุกขึ้นมาสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อสังคมอะไรต่อมิอะไรเพิ่มเติม ซึ่งน่าจะเรียกได้ว่าเป็นการทำความรับผิดชอบต่อสังคมในเชิงรับ เป้าประสงค์ของการทำความรับผิดชอบต่อสังคมในขั้นนี้ แม้ผู้ที่ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมจะเป็นบุคคลที่อยู่ภายนอกองค์กร แต่กิจการยังคงมุ่งรักษาไว้ซึ่งคุณค่าขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญ

2. ความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงกลยุทธ์เป็นการยกระดับจากการบรรษัทพลเมืองดีที่มีความรับผิดชอบต่อการบรรเทา ปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดจากกิจการ ผู้การทำความรับผิดชอบต่อสังคมในเชิงรุกที่องค์กรสามารถริเริ่มกิจกรรมด้วยตัวเองให้แก่สังคมภายนอกที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับความต้องการหรือการริเริ่มจากภายนอก

3. รับผิดชอบต่อสังคมเชิงสร้างสรรค์ (Creative CSR) กระบวนการคิดเพื่อให้ได้ซึ่งกิจกรรม CSR เชิงกลยุทธ์หรือการคิด CSR เชิงยุทธศาสตร์นั้น ส่วนใหญ่จะใช้พลังจากซีกสมองในการวิเคราะห์หาเหตุผล คำนวณความคุ้มค่า ต้นทุน ประสิทธิภาพ ขณะที่ CSR เชิงสร้างสรรค์จะปลดปล่อยออกมาจากสมองซีกขวาเป็นการคิด CSR ในเชิง “ยุทธศิลป์” ที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และความรู้สึกเป็นสิ่งสำคัญ

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิต

1. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น คือ การรู้จักความถนัดความสามารถ จุดเด่น จุดด้อยของตนเองและเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล สิ่งนี้สำคัญมากเพราะการทำให้รู้จักตนเอง ขอมรับเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเองและบุคคลอื่น ก่อให้เกิดการมีเป้าหมายในชีวิตและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2. การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ การรู้จักแยกแยะข้อมูล ข่าวสาร ปัญหา อุปสรรคและสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัว ด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง รับรู้ถึงสาเหตุของปัญหา การหาทางเลือกและการตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

3. การจัดการกับอารมณ์และความเครียด คือความเข้าใจและรู้เท่าทันภาวะทางอารมณ์ของตนเองและบุคคลอื่น รู้ถึงที่มาและสาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมอารมณ์และกำจัด

ความเครียด รู้จักวิธีผ่อนคลาย รู้จักการหลีกเลี่ยงและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์

4. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น คือการเข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ในเวลานั้น พฤติกรรมขณะนั้น เพื่อเป็นช่องทางในการใช้ภาษาพูดและภาษากายเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ในการรับรู้ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้อื่น เพื่อจะได้วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ การสื่อสารที่สร้างสัมพันธภาพที่ดีย่อมนำมาซึ่งความร่วมมือและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการตัดสินใจ

การตัดสินใจ (Decision making) หมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากหลาย ๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณา หรือประเมินอย่างดีแล้วว่า เป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ดังนั้น การตัดสินใจจึงเป็นสิ่งสำคัญ และเกี่ยวข้องกับ หน้าที่การบริหาร หรือการจัดการเกือบทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การประสานงาน และการควบคุม การตัดสินใจ ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย ความหมายของการตัดสินใจ ไว้แตกต่างกันดังนี้

Barnard (1938 อ้างถึงใน ประยูร ศรีประสาธน์, 2546, หน้า 202) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า คือ เทคนิคในการที่จะพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ให้เหลือทางเลือกเดียว

Simon (1942 อ้างถึงใน สุเมธ เดียววิเศษ, 2525, หน้า 127) ได้ให้ความหมายว่าการตัดสินใจ เป็นกระบวนการของการหาโอกาสที่จะตัดสินใจ การหาทางเลือกที่พอเป็นไปได้ และทางเลือกจากงานต่าง ๆ ที่มีอยู่

Moody (1986 อ้างถึงใน เฉลิมขวัญ ถือความสัตย์, 2555, หน้า 49) ได้ให้ความหมายว่าการตัดสินใจเป็นการกระทำที่ต้องทำเมื่อไม่มีเวลาที่จะหาข้อเท็จจริงอีกต่อไป ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือเมื่อใดถึงจะตัดสินใจว่าควรหยุดหาข้อเท็จจริง แนวทางแก้ไขจะเปลี่ยนแปลงไปตามปัญหาที่ต้องการแก้ไข ซึ่งการรวบรวมข้อเท็จจริง เกี่ยวพันกับการใช้จ่ายและการใช้เวลา

Gibson and Ivancevich (1973 อ้างถึงใน ปิยะนุช เหลืองงาม, 2552, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า เป็นกระบวนการสำคัญขององค์กร ที่ผู้บริหารจะต้อง กระทำอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลข่าวสาร (Information) ซึ่งได้รับมาจากโครงสร้างองค์กร พฤติกรรมบุคคล และกลุ่มในองค์กร

Jones (1991 อ้างถึงใน ปิยะนุช เหลืองงาม, 2552, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจขององค์กรว่าเป็นกระบวนการ ที่จะแก้ไขปัญหขององค์กร โดยการค้นหาทางเลือก และเลือกทางเลือกหรือแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กรที่ได้กำหนดไว้

สมพงษ์ เกษมสิน (2511 อ้างถึงใน อภิญญา จรูญพร, 2515) กล่าวว่าไว้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกทางปฏิบัติซึ่งมีอยู่หลายทาง เป็นแนวทางปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ อาจเป็นการตัดสินใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลายสิ่งหลายอย่าง การตัดสินใจมักเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยุ่ยากสลับซับซ้อน และมีวิธีการแก้ปัญหามากกว่าหนึ่งอยู่เสมอ ผู้ตัดสินใจต้องเลือกปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุดและเกิดผลสูงสุด

ปกรณ์ วงศ์รัตนพิบูลย์ (2558) กล่าวว่าไว้ว่า การตัดสินใจ เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องฝึกฝนอยู่เป็นประจำ เนื่องจากปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นเป็นเรื่องธรรมดา ดังนั้นเราต้องยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นและไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาจึงควรดำเนินการ ดังนี้

1. เตรียมพร้อมรับมือกับปัญหา
2. เฝ้ายากับสถานการณ์แห่งความจริง
3. มองที่เป้าหมายไม่ใช่อุปสรรค
4. กล้าตัดสินใจด้วยความเชื่อมั่น
5. ยอมรับในผลลัพธ์เพื่อพัฒนาตัวเองต่อไป

การตัดสินใจใดก็ตาม ทุกครั้งจะมีผลต่อชีวิตของผู้ตัดสินใจเสมอ การตัดสินใจจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์มาก การตัดสินใจที่ดีที่สุด ควรเป็นการตัดสินใจที่รอบคอบ เป็นกระบวนการและมีระบบ โดยการคำนึงถึงผลดีผลเสีย พิจารณาอย่างรัดกุมเลือกทางที่เหมาะสม กล่าวโดยสรุป ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้ศึกษา การตัดสินใจ คือ กระบวนการแก้ปัญหา ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาปัญหา แนวทางเลือก และวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด โดยอาศัยความมีเหตุผล ความละเอียดรอบคอบ เพราะในการตัดสินใจการตัดสินใจเป็นทักษะสำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินชีวิตที่บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกฝน เราควรรู้จักตัดสินใจอย่างเป็นขั้นตอนอยู่บนฐานข้อมูลที่เป็นจริงและชัดเจน จึงจะช่วยให้การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

แนวคิดทฤษฎีแรงสนับสนุนทางสังคม

Pilisuk (1982 อ้างถึงใน สรวงศ์กฤษณ์ ดวงคำสวัสดิ์, 2539, หน้า 29-31) กล่าวว่าไว้ว่า หลักการที่สำคัญของแรงสนับสนุนทางสังคม ต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ให้และผู้รับการสนับสนุน เป็นการติดต่อในลักษณะให้ความเชื่อ เอาใจใส่ดูแล แสดงตนให้คนที่ได้รับข่าวสาร เชื่อถือในบทบาทหน้าที่ของตนเองโดยผู้ได้รับการสนับสนุนยอมที่จะทำตาม

Caplan (1974 อ้างถึงใน สรวงศ์กฤษณ์ ดวงคำสวัสดิ์, 2539, หน้า 39-42) ทฤษฎีแรงสนับสนุนทางสังคม (Social support theory) แนวคิดเรื่องการสนับสนุนทางสังคม มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีทางสังคมวิทยา ซึ่งพบว่า ในการตัดสินใจส่วนใหญ่ของคนนั้นจะขึ้นอยู่กับอิทธิพล

ของบุคคล ผู้มีความสำคัญและมีอำนาจที่เหนือกว่าตัวเราอยู่ตลอดเวลา แรงสนับสนุนทางสังคม จึงมีความหมายกว้างซึ่งได้มีผู้ศึกษาวิจัยพร้อมทั้งได้ให้คำจำกัดความไว้

Cobb (1960 อ้างถึงใน สรวงศ์กฤษณ์ ดวงคำสวัสดิ์, 2539, หน้า 39-42) ได้กล่าวไว้ว่า แรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทำให้บุคคลเชื่อว่ามีคนรักและสนใจ มีคนยกย่องและมองเห็นคุณค่า และรู้สึกได้ว่าตนเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสังคมซึ่งมีความผูกพัน ซึ่งกันและกัน

สรวงศ์กฤษณ์ ดวงคำสวัสดิ์ (2539, หน้า 29-35) ได้กล่าวไว้ว่า แรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง สิ่งที่บุคคลนั้นได้รับข้อมูลโดยตรงจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล อาจเป็นข้อมูลด้านข่าวสาร การเงิน หน้าที่การงาน หรือแม้ทางอารมณ์ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้ผู้รับนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

กล่าวโดยสรุป ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้ศึกษา แรงสนับสนุนทางสังคม หมายความว่า สิ่งที่ได้รับ ความสังคมรอบข้างไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือด้านข้อมูล ข่าวสาร วัตถุสิ่งของ หรือ แรงบันดาลใจ จากผู้ให้การสนับสนุนการสนับสนุน ซึ่งอาจจะเป็นบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีผลต่อ ผู้รับต้องปฏิบัติตามแนวทางที่เขาต้องการ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการปฏิเสธ

กองส่งเสริมปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 56) การที่นักเรียนได้รับคำชักชวนจากเพื่อนให้ทดลองเสพยาเสพติด อาจจะ โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ขาดความรู้ ตลอดจนการอยากรู้อยากที่จะทดลอง ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ นักเรียนติดยาเสพติด ดังนั้นการที่ทำให้ตัวนักเรียนไม่ติดยาเสพติด คือ การรู้จักการปฏิเสธ เพราะการปฏิเสธเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ทุกคนต้องยอมรับในสิทธิส่วนบุคคล การปฏิเสธ แม้จะก่อให้เกิดการสูญเสียเพื่อนหรือมิตรภาพ แต่ถ้ามีการปฏิเสธด้วยหลักการและเหตุผล ก็ย่อม ที่จะก่อให้เกิดความรู้สึที่ดีต่อกันได้ หลักการปฏิเสธที่ดีมี ดังนี้

1. ใช้ความรู้สึกเป็นข้ออ้างประกอบเหตุผล ถ้าใช้เหตุผลอย่างเดียวย่อมถูกโต้แย้งกับ ด้วยเหตุผลอื่น ๆ ดังนั้น นักเรียนต้องมีข้ออ้างประกอบเหตุผลซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์ ปัญหา และเราต้องวิเคราะห์ปัญหาย่างมีสติว่ายาเสพติดทำลายทุกส่วนของร่างกายของนักเรียน ตลอดจนทำให้เสียเงินและทำลายชุมชน
2. การขอปฏิเสธ เป็นการพูดด้วยถ้อยคำที่แข็งขันในน้ำเสียงและเสียงดังพร้อมทั้ง พร้อมทั้งกล่าวไม่ ไม่ไม่ ซ้ำ ๆ ซาก ๆ
3. การเปลี่ยนเรื่องคุย เป็นการปฏิเสธแบบเบี่ยงเบนความสนใจจากหัวข้อสนทนา ชักชวนเสพยาเสพติดเป็นการชวนคุยเรื่องอื่นแล้วหาจังหวะและโอกาสเดินหนี
4. การปฏิเสธโดยการเดินหนี เป็นวิธีการปฏิเสธที่ได้ผลดีที่สุดและใช้ได้ผลทุกครั้ง

กล่าวโดยสรุปดังนั้น ความคิดเห็นของผู้ศึกษา การปฏิเสธ คือ การที่นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดได้โดยการสื่อสารเพื่อแสดงออกถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเองที่จะไม่ยอมรับคำชักชวนจากบุคคลอื่นให้เข้าไปเสพยาเสพติด

แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่จะก้าวผ่านจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ต่อไป ทำให้บางครั้งความคิดเห็นที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นเองแตกต่างออกไปจากผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบแล้ว ในขณะที่เดียวกันวัยรุ่นก็ไม่ใช่เด็กอีกต่อไป สังคมรอบข้างล้วนแปรเปลี่ยนไป สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ต้องแข่งขันกันทำให้ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมและใกล้ชิดบุตรหลาน จนบางครั้งวัยรุ่นเกิดความรู้สึกสับสน ด้วยวัยที่ด้อยคุณวุฒิและอ่อนประสบการณ์ทำให้หาทางออกด้วยวิธีการที่ผิด ในบางครั้งยาเสพติดจะเข้ามามีอิทธิพลกับวัยรุ่นเป็นอย่างมากในช่วงเวลานี้ โดยบางครั้งอาจได้รับคำชักชวนจากเพื่อน ในช่วงวัยนี้บุคคลที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมากที่สุดก็คือเพื่อน เพราะปัญหาที่ไม่กล้าบอกเล่าหรือไม่ได้รับความสนใจจากผู้ปกครองรวมทั้งครูอาจารย์ คนที่ได้รับความไว้วางใจที่สุดก็คือเพื่อน และเพื่อนก็คือคนที่อยู่ในช่วงอายุใกล้เคียงกันเป็นส่วนใหญ่ ทำให้คำแนะนำที่ได้ก็ไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง บ่อยครั้งคำแนะนำที่ได้ก็คือ การหลีกเลี่ยงปัญหาโดยการเสพยาเสพติด โดยเริ่มจากบุหรี่ เหล้า และนำไปสู่ยาเสพติดชนิดต่าง ๆ ที่ร้ายแรงขึ้นเรื่อย ๆ สังคมในปัจจุบัน คือ สังคมที่มาจากการเติบโตของค่านิยมแบบตะวันตก ทำให้วัยรุ่นมีแนวคิดนิยมวัตถุมากขึ้น ทำให้เกิดการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ความต้องการเป็นที่สนใจของเพศตรงกันข้าม ความผิดหวังในชีวิตเกี่ยวกับเรื่องการเรียน และการปรับตัวให้เข้ากับสังคม ความเครียดเกี่ยวกับปัญหาภายในครอบครัว ล้วนเป็นปัจจัยผลักดันให้วัยรุ่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทำให้ในปัจจุบันมีหน่วยงานหลายฝ่ายให้ความสนใจแก้ปัญหาวัยรุ่นกับยาเสพติดมากขึ้น เพราะนอกจากยาเสพติดจะเป็นตัวบ่อนทำลายอนาคตของชาติและความมั่นคงของชาติ แล้วยังปัจจัยดัน ๆ ที่นำไปสู่การเกิดโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่ออีกหลายชนิด ซึ่งเป็นการทำลายอัตราแรงงานของวัยทำงานของชาติ

ปัญหาวัยรุ่นกับยาเสพติดเป็นเรื่องใหญ่มากในขณะนี้ หลายท่านอาจจะสงสัยว่าเกิดอะไรขึ้น ทำไมในปัจจุบันวัยรุ่น ถึงหันเข้าไปหายาเสพติดกันมากอย่างนี้ เท่าที่ได้มีการสำรวจมาสาเหตุใหญ่ของการเริ่มเข้าไปใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นยังเป็นเรื่องของความ “อยากลอง” ความเป็นวัยรุ่นของเขาทำให้เขาอยากลองในสิ่งแปลกใหม่ ร่วมกับอีกปัญหาหนึ่งคือการ “ตามเพื่อน” ความจริงแล้ว เป็นเรื่องปกติของวัยรุ่น ไม่ว่าจะในยุคใดสมัยใด ที่จะสนใจเพื่อน อยากจะลองอยากจะเป็นอย่างคนนั้นคนนี้ หรืออยากจะทำอย่างที่เพื่อนทำ จนกระทั่งกลายมาเป็นแฟชั่น ปัจจุบันมีเด็กบางคนหันเข้าไปหายาเสพติด เพียงเพราะรู้สึกว่ามีใคร ๆ เขาก็ทำกัน

เป็นเรื่องธรรมดาไม่เห็นจะแปลกอะไร ถ้าถามว่ารู้โทษของยาเสพติดไหม เด็ก ๆ ก็รู้ แต่เพียงเพราะอยากที่จะตามเพื่อน ๆ ไปทำให้ตัดสินใจผิดพลาดกลายเป็นเหยื่อของสารเสพติดและส่งผลกระทบต่อตามมา คือ

1. ผลกระทบการเรียน ยาเสพติดเป็นสารที่ออกฤทธิ์ต่อสมอง ฉะนั้นความสามารถในการเรียน ความตั้งใจ สมาธิในการเรียนของเขาจะลดลง ผลการเรียนก็เริ่มตกลง เด็กจะเริ่มมีปัญหาในการฝ่าฝืนกฎระเบียบ เพราะอยากจะใช้ยา บางทีอาจเห็นเด็กอยากโดดเรียน ออกจากโรงเรียนก่อนเวลา โรงเรียนเลิก เพราะว่าจะอยากจะไปใช้ยาเสพติด หรืออาจพบมีปัญหาเกี่ยวกับกลางคืนมากขึ้น

2. ผลกระทบต่อร่างกาย ด้วยยาเสพติดเองมีฤทธิ์โดยตรงต่อการทำงานของสมองของเรา หรือมีฤทธิ์โดยตรงต่อทางร่างกาย การที่เราไม่หลับ ไม่นอนเอาแต่สนุกสนานนั้น ร่างกายเราสู้อยู่ไม่ไหว ก็จะทรุดโทรมลง เหนื่อย อ่อนเพลีย รู้สึกอยากจะนอนมากขึ้น เด็กอาจจะง่วงเหงาหาวนอนมากขึ้นในชั้นเรียน ภาวะทางจิตใจเองก็ทำให้เกิดความรู้สึกวิตกกังวล เกิดความรู้สึกก้าวร้าวมากขึ้น เพราะเมื่อมีความต้องการใช้ยา เด็กก็จะกระวนกระวาย เวลาใครเข้ามาขัดขวาง เด็กก็จะรู้สึกหงุดหงิด อาจจะทำอะไรลงไปที่รุนแรงมากขึ้น ที่สำคัญ คือ ในบางรายอาจเกิดอาการทางจิตขึ้น อย่างที่เราเห็นข่าวกัน โดยยาบ้าอาจทำให้เกิดอาการหลอนทางประสาท ทำให้เกิดความรู้สึกหวาดระแวงว่าจะมีคนทำร้าย ดังนั้นเขาอาจทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขึ้น เนื่องจากอาการทางจิตของเขา เช่น ใช้มีดจับคนเข้ามาเป็นตัวประกัน หรือกังวลว่าเขาจะทำร้ายตัวเอง ก็จะแสดงอาการก้าวร้าวต่อคนอื่นได้

การแก้ไขปัญหาได้เริ่มจากการรณรงค์ให้ครอบครัว ซึ่งถือเป็นสังคมที่ใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุดหันมาให้เวลากับบุตรหลานและร่วมแก้ไขปัญหาด้วยกัน สังคมโรงเรียนและสถานศึกษา ที่ต้องมีการติดตามสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษาที่จะเข้าข่ายเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีการจัดตั้งคลินิกนิรนามเพื่อให้คำปรึกษากับผู้ติดยาเสพติดที่ต้องการจะเลิก รณรงค์ให้สังคมเห็นว่าผู้ติดยาเสพติด คือ ผู้ป่วยที่ต้องการกลับเข้ามาอยู่ในสังคมโดยได้รับการยอมรับจากสังคมทุกระดับ นอกจากการแก้ปัญหาข้างต้นแล้วยังมีความพยายามป้องกัน เพื่อไม่ให้วัยรุ่นเข้าไปยุ่งกับยาเสพติดอีกด้วย เช่น มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตวัยรุ่น การรณรงค์ให้วัยรุ่นคลายเครียดด้วยการใช้กีฬาเพื่อให้เกิดประโยชน์กับตนเอง ไม่หันไปพึ่งพายาเสพติด มีการให้ความสนใจการแสดงความคิดเห็นของวัยรุ่นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้วัยรุ่นได้เกิดมีความรู้สึกภูมิใจในตัวเอง และกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของไทย

กองวิชาการและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2553, หน้า 58) กล่าวไว้ว่า สภาพปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีรายงานและการประเมินช่วงอายุที่มีภาวะเสี่ยงในการเข้าไปใช้ยาเสพติดในปี พ.ศ. 2550 ประชากรของประเทศไทยมีจำนวนประมาณ 61.50 ล้านคน มีเด็กและเยาวชนแรกเกิดจนถึงอายุ 25 ปี จำนวนประมาณ 23.30 ล้านคน เด็กและเยาวชนที่เข้าถึงสถานศึกษามีประมาณ 14.4 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2547-2548 สถาบันรามจิตติ ได้สำรวจพฤติกรรมเด็กและเยาวชนเพื่อติดตามสภาวะการณ่เด็กและ เยาวชนรายจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า เยาวชนในช่วงอายุ 13-18 ปี มีพฤติกรรมเสี่ยงมากที่สุด ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ทำให้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาแพร่ระบาดรุนแรงยิ่งขึ้นน่าจะมีสาเหตุปัจจัยสำคัญ 2 ประการ

1. ปัจจัยด้านที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน

1.1 กลุ่มนักเรียนที่ใช้ยาเสพติดเป็นกลุ่มวัยรุ่นซึ่งมีความเจริญเติบโตทาง ร่างกาย แต่จิตใจอ่อนไหว ขาดประสบการณ์อยากรู้ อยากลอง ชอบลองของแปลกใหม่ในชีวิต ชอบเสี่ยงภัยแสวงหาความสนุกสนานโดยขาดความรับผิดชอบ วัยรุ่น จึงเป็นวัยที่มีการใช้ยาเสพติด สูงเมื่อเปรียบเทียบกับวัยอื่น ๆ

1.2 การเปลี่ยนแปลงวิธีการเสพยาบ้าจากการกินไปสู่การเสพโดยการ สูบ หรือเผาแล้วสูดควันผ่านปอด ทำให้ยาเสพติดออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทเร็วขึ้น

1.3 ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งเป็นปัญหาพื้นฐานที่สำคัญของการใช้ยาเสพติดของนักเรียน เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาที่โรงเรียน

1.4 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนใน โรงเรียน นักเรียนเกือบทุกคนที่เสพยาเสพติดครั้งแรกในโรงเรียน เพื่อนจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจในการชักชวน แนะนำ

2. ปัจจัยด้านที่เกี่ยวกับยาเสพติด เช่น มีแหล่งจำหน่ายยาเสพติดที่สามารถสนองตอบต่อความต้องการของนักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษาคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามที่ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2539, หน้า 11) ได้กำหนดกรอบนโยบายด้านการป้องกันยาเสพติดสำหรับแผนพัฒนา ระยะที่ 8 ภายใต้งานของข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากร ไว้ดังนี้

2.1 ให้สถานศึกษาทุกแห่งถือว่าการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียน นักศึกษาเป็น ภาระหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของสถานศึกษา ทั้งนี้ให้รวมถึงภาระหน้าที่ใน การช่วยเหลือดูแลนักเรียน นักศึกษาที่ติดยาเสพติดด้วย

2.2 ให้ดำเนินการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนครบวงจร นับตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร สื่อ วิธีการสอน และกิจกรรมของสถานศึกษา เน้นการฝึกทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับเยาวชนเพื่อผล ทางการพัฒนาบุคลิกภาพ

2.3 สนับสนุนให้สถานศึกษาทุกสังกัดจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย เล่นกีฬา ตลอดจนกิจกรรมทางเลือกอื่น ๆ เน้นการให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้เวลาว่างไปในทางสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัย เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และความมั่นคงทางอารมณ์ และความสามัคคีในหมู่คณะ

2.4 ส่งเสริมให้สถานศึกษาปรับปรุงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา ให้เยาวชนในสถานศึกษามีพัฒนาการให้ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

2.5 ให้มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการ ตลอดจนสนับสนุนทางวิชาการเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษา เน้นการทำงานในระบบเครือข่าย

ความรู้ภูมิคุ้มกันยาเสพติดทั้งภายในรั้ว โรงเรียน ภัยอันตรายจากตัวของยาเสพติดได้ขยายตัว ลุกกลามเข้าไป ในรั้วโรงเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกที จนเป็นที่น่าห่วงเกรงว่า หากไม่ดำเนินการแก้ปัญหา อย่างเร่งด่วน อาจสายเกินไปสำหรับเยาวชนและกลายเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในอนาคตในการที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อแก้ไข ปัญหา โดยได้แบ่งการแนวทางการดำเนินงานออกเป็นกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ดังนี้

1. กลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยใช้หรือไม่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เป็นการดำเนินงานป้องกัน ยาเสพติด แก่กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีประสบการณ์ ในการใช้ยาเสพติดเป็นการดำเนินการ ในด้านการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในระยะยาว โดยมีมาตรการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น

- 1.1 การให้ความรู้หรือผนวกเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดเข้าไป ในวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 การจัดนิทรรศการ การจัดเสด็จตามสายในโรงเรียน
- 1.3 การจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียน
- 1.4 การฝึกทักษะชีวิตเพื่อให้รู้จักปฏิเสธยาเสพติด
- 1.5 การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อน

2. กลุ่มนักเรียนที่มีประสบการณ์ในการใช้ หรือเริ่มทดลองใช้ยาเสพติดบางชนิด แต่ยังไม่ถึงขั้นเสติดการดำเนินงานในกลุ่มนี้เป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องรีบดำเนินการก่อน ที่นักเรียนจะใช้ยาเสพติดที่รุนแรงขึ้น ซึ่งการหยุดพฤติกรรมดังกล่าวควรให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ดังนี้

2.1 จัดให้มีมุมบริการปรึกษาแนะแนวหรือให้การปรึกษาปัญหาต่าง ๆ แก่นักเรียน ที่มีปัญหา

- 2.2 ใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อนเพื่อปรับพฤติกรรมให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม
 - 2.3 จัดค่ายกิจกรรมในโรงเรียนโดยมีครูอาจารย์คอยดูแลอย่างใกล้ชิด
 - 2.4 ประสานงานกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา
3. กลุ่มนักเรียนที่ติดยาเสพติดกลุ่มนี้โรงเรียนควรประสานให้ผู้ปกครองส่งตัวเข้ารับ การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยควรทำความเข้าใจทั้งกับตัวผู้ ปกครองและตัวเด็กเอง ให้เข้ารับการรักษาด้วยความสมัครใจ ซึ่งเมื่อรักษาหายแล้วเด็กสามารถที่จะกลับมาใช้ชีวิต ในสังคมได้อย่างปกติกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมติดยาเสพติดสำหรับกลุ่มนี้ ทางโรงเรียน ควรประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดำเนินการปราบปราม ก่อนที่การแพร่ระบาดจะขยายตัว มากขึ้น หากเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสพติดและค้าด้วย ควรประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบำบัดรักษาและดำเนินการ ไปตามกฎหมาย

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย)

โครงการ D.A.R.E. เข้ามาสู่ประเทศไทยเมื่อ ปี พ.ศ. 2542 โดยพลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พร้อมด้วย พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้ไปเยือนสหรัฐอเมริกาตามคำเชิญ ของหน่วยงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดสหรัฐอเมริกา (DEA) เมื่อกลับมาจึงได้รายงานให้ นายกรัฐมนตรีทราบ จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงให้สำนักนายกรัฐมนตรีมีหนังสือสั่งการลงให้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการ เมื่อรับคำสั่งทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้มีหนังสือสั่ง การไปยังสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) เป็นผู้รับผิดชอบโครงการการศึกษา เพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน ทางสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงได้ประสานหน่วยงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดสหรัฐอเมริกา (DEA) มาเป็นผู้เชี่ยวชาญทำการ ฝึกสอนตำรวจในกรอบระยะเวลา 10 วันต่อเนื่อง เพื่อให้จบออกมาสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเรียกว่า ครูตำรวจ D.A.R.E. จึงได้ก่อตั้งโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติด ในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) เมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยใช้ช่างเป็นสัญลักษณ์ เพราะว่ ช่างเป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมืองประเทศไทย เนื่องจากอดีตช่างเป็นพาหนะของพระมหากษัตริย์ ในการออกศึก

เหตุผลหลักที่โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนเน้นการสอน เด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพราะเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษาเป็น ปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งที่ทำให้ปัญหาด้านความต้องการหรือกำลังซื้อไม่ลดลง เนื่องจากจำนวน

ผู้เสพ/ ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่เกินกว่าครึ่งหนึ่งของผู้เสพ/ ผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดรักษา ในแต่ละปีเป็นผู้เสพยาเสพติดรายใหม่กลุ่มผู้เข้าไปกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีแนวโน้มเป็น กลุ่มเยาวชนและวัยแรงงานมากขึ้น โดยอายุของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับมีแนวโน้มลดลงมาสู่กลุ่มเด็ก และเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี โดยพิจารณาจากข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดรักษาเปรียบเทียบตั้งแต่ สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 154/ 2554 ลงวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2554 เรื่องยุทธศาสตร์พลัง แผ่นดินเอาชนะยาเสพติด และตามคำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ 1/ 2554 ลงวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2554 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด 2555 โดยใช้ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดเป็น ยุทธศาสตร์หลัก กำหนดกลยุทธ์สำคัญที่จะดำเนินการ คือ 7 แผน 4 ปรับ 3 หลัก 6 เร่ง เพื่อให้ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยึดเป็นหลักเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนงานยาเสพติด โดยแผนการที่ 3 การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด (Potential demand) เป็นแผนที่มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ให้กับเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและเยาวชนทั่วไป รวมถึงประชาชนทั้งประเทศเรียกว่าฉีควัดขึ้นป้องกัน และเป็นการตัดการเพิ่มขึ้นของผู้เสพยาใหม่ โดยให้ความสำคัญเรื่องการป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษาทุกแห่ง รวมทั้งมาตรการขจัดปัจจัยเสี่ยงที่เอื้อต่อปัญหายาเสพติดให้หมดไป มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและทัศนคติให้กับเยาวชนที่จะเป็นอนาคตของชาติไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ทุกชนิด โดยกำหนดให้เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประมาณร้อยละ 30 จากทั่วประเทศ เป็นกลุ่มเป้าหมายเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงอันดับแรกที่จะเพิ่มภูมิคุ้มกันป้องกันยาเสพติด โดยเน้นหนัก ในพื้นที่อำเภอที่มีสภาพปัญหายาเสพติดในเกณฑ์สูงและปานกลาง และให้มีการจัดทำข้อตกลง ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินงาน โครงการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาทั่วประเทศ โดยใช้ครุฑตำรวจ D.A.R.E เป็นกลไกหนึ่ง เพื่อร่วมดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในชั้นเรียน

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม มีหนังสือ สั่งการ ศพส. ที่ ขธ. 1125/ 9467 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 เรื่อง แผนกาดำเนินการ (Action plan) ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด เดือน มิถุนายน-กันยายน พ.ศ. 2555 กำหนดให้มีการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา โดยจัดครุฑตำรวจ D.A.R.E. เข้าไปสร้าง ภูมิคุ้มกันในสถานศึกษาพร้อมปรับเพิ่มเป้าหมายของการดำเนินงาน คือเด็กนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศ จำนวน ร้อยละ 50 เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเร่งดำเนินการและ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกันศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะ ยาเสพติดแห่งชาติ จึงกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนครุฑตำรวจ D.A.R.E. เข้าสอนในสถานศึกษา มอบหมาย

ให้คณะกรรมการด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ กระทรวงกฤษฎีกรรมเป็นเจ้าภาพหลัก รับผิดชอบบูรณาการแผนเพื่อขับเคลื่อนมาตรการส่งเสริมสนับสนุนครูตำรวจ D.A.R.E. เข้าสอนในสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย

เป้าหมายของหลักสูตร D.A.R.E. คือ การให้เด็กนักเรียนเกิดการต่อต้านการดื่มเหล้า การสูบบุหรี่ และการใช้ยาเสพติดอื่น ๆ รวมถึงพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในเด็กวัยรุ่น มุ่งเน้นการใช้ความคิดตนเองเป็นหลักตามรูปแบบโครงการ D.A.R.E. แปลว่า กล้า ซึ่งคำว่า D.A.R.E. มาจากคำว่า

D มาจากคำว่า Drug	แปลว่า ยา หรือยาเสพติด
A มาจากคำว่า Abuse	แปลว่า การใช้ในทางที่ผิด
R มาจากคำว่า Resistance	แปลว่า การต่อต้าน หรือการปฏิเสธ
E มาจากคำว่า Education	แปลว่า การศึกษา

บทเรียนหลักสูตร D.A.R.E. จะเป็นลักษณะของการฝึกให้เด็กนักเรียนได้คิดถึงประเด็นปัญหาในสถานการณ์จำลอง การประเมินทางเลือกปฏิบัติ ผลที่อาจเกิดขึ้นเมื่อตัดสินใจเลือกปฏิบัติตามทางเลือกต่าง ๆ ของตน การตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสถานการณ์จำลอง การประเมินผลการปฏิบัติว่ามีความเหมาะสมและถูกต้องมากน้อยเพียงใดคั้งนั้นวิธีการสอนของหลักสูตร D.A.R.E. จึงถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุผลตามที่ตั้งไว้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ครูตำรวจ D.A.R.E. สอนเด็กนักเรียนครั้งละ 1 ห้องเรียน สอนบทเรียนละ 1 ชั่วโมง ตามเนื้อหาหลักสูตร 15 บทเรียน ใช้ระยะเวลาการสอนทั้งสิ้น 15 สัปดาห์ ต่อ 1 ภาคการศึกษา กำหนดให้ครูตำรวจ D.A.R.E. 1 คน สอนอย่างน้อย 2 ห้องเรียน ต่อ 1 ภาคการศึกษา
2. ครูตำรวจ D.A.R.E. แต่งเครื่องแบบทุกครั้งเมื่อเข้าทำการสอนห้ามพกพาอาวุธปืน ขณะทำการสอน
3. การกำหนดคกฏของ D.A.R.E. ร่วมกัน ถือเป็นข้อตกลงระหว่างครูตำรวจ D.A.R.E. กับเด็กนักเรียนในชั้นเรียนทุกคน
4. ทบทวนการเรียนการสอนของสัปดาห์ที่ผ่านมา และทบทวนเมื่อจบบทเรียนในแต่ละครั้ง
5. การติดต่อสื่อสารกับครูตำรวจ D.A.R.E. ด้วยกล่อง D.A.R.E. เด็กนักเรียนสามารถใส่คำถามใด ๆ ซึ่งอาจเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ก็ได้ โดยไม่ต้องระบุชื่อ และครูตำรวจ D.A.R.E. จะตอบคำถามก่อนเริ่มทำการสอนทุกครั้ง และจะนำคำถามที่น่าสนใจที่ยังไม่ได้ตอบในชั้นเรียน

มาตอบในการสอนครั้งต่อไป

6. การจัดกิจกรรมมอบใบประกาศนียบัตรให้แก่นักเรียนที่ผ่านการอบรมในการเรียนหลักสูตร D.A.R.E. เพื่อให้เด็กนักเรียนเกิดความภาคภูมิใจมีพันธะสัญญาที่จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดไม่ว่ากรณีใด ๆ อันเป็นกิจกรรมในบทเรียนสุดท้ายของหลักสูตร D.A.R.E.

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาของอำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว

จังหวัดสระแก้ว เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดสูง เนื่องจากเป็นพื้นที่ ที่มีอาณาเขตติดชายแดนไทย-กัมพูชา การเดินทางข้ามเขตแดนระหว่างประเทศเป็นไปอย่างสะดวก ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบไม่มีอุปสรรคทางธรรมชาติ จำนวน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอตาพระยา อำเภอโคกสูง อำเภอรัฐประเทส และอำเภอคลองหาด รวมระยะทาง 165 กิโลเมตร ซึ่งในแต่ละวันจะมีชาวกัมพูชาเข้ามาทำงาน มีนักร้องพนัน นักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่จำนวนมาก ซึ่งอาจจะลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาจำหน่าย ทำให้กลุ่มเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป มีโอกาสเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

จังหวัดสระแก้ว จึงได้น้อมนำพระปณิธานในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์กรประธานอำนวยการ โครงการ TO BE NUMBER ONE มาปฏิบัติจนเกิดเป็นรูปธรรม ตั้งปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนให้เกิดการจัดตั้งชมรม TO BE NUMBER ONE ในชุมชน/ หมู่บ้าน สถานศึกษา และสถานประกอบการ ภายใต้ 3 ยุทธศาสตร์หลัก คือ การสร้างกระแส การสร้างภูมิกันทางจิตใจ การสร้างและพัฒนาเครือข่าย และกิจกรรม 3 ก คือ กรรมการ กองทุน กิจกรรม โดยประกาศให้โครงการ TO BE NUMBER ONE เป็นนโยบายหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของจังหวัดสระแก้ว ภายใต้วิสัยทัศน์ เยาวชนจังหวัดสระแก้ว ดี เก่งกล้า ร่าเริง แข็งแรง ห่างไกลยาเสพติด” ข้อมูลชมรม TO BE NUMBER ONE/ ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น ในสถานศึกษาจังหวัดสระแก้ว

ปัจจุบันในเขตพื้นที่ชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศไทยยังคงมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด ทั้งผู้เสพและผู้จำหน่าย ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาแก่เยาวชนและประชาชนที่จะเป็นอนาคตที่ดีของชาติ รวมถึงพื้นที่ในเขตต่างจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามเขตจังหวัดที่เป็นแนวชายแดนของประเทศ ไทย เช่น ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ และองค์การบริหารส่วนจังหวัด สระแก้ว ซึ่งเล็งเห็นถึงพิษภัยของยาเสพติด จึงได้สนับสนุนงบประมาณจัดกิจกรรมป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเขตจังหวัดสระแก้ว มาโดยตลอด รวมทั้งจัดซื้อเครื่องตรวจหาเสพติด และตรวจหาวัตถุระเบิดรุ่นจีที 200 มอบให้ทหารปราบปรามยาเสพติดด้วย นอกจากนี้

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ได้ร่วมกับกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ ค่ายนิมมานกกลยุทธ์ ตำบลแซร์อ้อ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ได้จัดโครงการ “ชุมชนสีขาว” ภายในค่ายทหาร เพื่อให้เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้และรู้จักวิธีการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่เกิดขึ้นในชุมชนต่าง ๆ ทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่ายในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติดให้ทางราชการทราบอีกด้วย

ที่ผ่านมาสถานการณ์ด้านยาเสพติดในจังหวัดสระแก้วยังอยู่ในขั้นเบาบาง เนื่องจากเป็นเพียงทางผ่านที่มีการแอบลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน ทางเจ้าหน้าที่ได้เฝ้าระวังและติดตามจนสามารถจับกุมทั้งผู้เสพและผู้ค้าได้หลายราย ด้านผู้เสพมีการดำเนินการนำตัวไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และบำบัดจนสามารถกลับมาอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติ ส่วนกลุ่มเสี่ยงนั้น มีการดำเนินการเฝ้าระวังตามร้านอินเทอร์เน็ต ร้านอาหาร และแหล่งมั่วสุมของกลุ่มวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างใกล้ชิด โดยความร่วมมือของภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครตำรวจบ้าน และตำรวจชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน

นโยบายของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งได้มอบให้กับหน่วยทหารทุกหน่วยให้น้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการทำงานอย่างจริงจัง ดังนั้น หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 12 มีภารกิจในการป้องกันชายแดนและช่วยเหลือประชาชนตามนโยบายผู้บัญชาการทหารบก โดยรับผิดชอบเขตหมู่บ้านชายแดนในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับยุทธศาสตร์ 5 รั้ว ป้องกันภายใต้ยุทธศาสตร์กรอบแนวคิด 7 ระบบ มาประยุกต์ใช้ โดยสร้างแหล่งเรียนรู้ชุมชนพอเพียงขึ้นอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมตามแนวชายแดน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รู้จักความพอประมาณ มีเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เพื่อพร้อมรับต่อความเสี่ยง บนพื้นฐานของความรอบรู้ ความรอบคอบ มีคุณธรรม สร้างสรรค์พลังชุมชนให้เกิดความกินดีอยู่ดี รักสามัคคี อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข นำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนในทุกระบบ

นายसानิตย์ นาคสุขศรี ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว เปิดปฏิบัติการวาระเร่งด่วนพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด น้อมนำกระแสพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เป็นแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งรัฐบาลนโยบายรัฐบาลได้ประกาศนโยบายให้การแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือทำงานอย่างบูรณาการเพื่อลดความรุนแรงให้ได้ภายใน 1 ปี โดยกำหนดกลยุทธ์ ประกอบด้วย 7 แผน 4 ปรับ 3 หลัก 6 เร่ง ประกอบด้วย

7 แผน ประกอบด้วย

- แผนที่ 1 การสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด
- แผนที่ 2 การแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ ผู้ติดยาเสพติด (Demand)
- แผนที่ 3 การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด (Potential demand)
- แผนที่ 4 การปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย (Supply)
- แผนที่ 5 ความร่วมมือระหว่างประเทศ
- แผนที่ 6 การสกัดกั้นยาเสพติด
- แผนที่ 7 การบริหารจัดการแบบบูรณาการ

4 ปรับ ประกอบด้วย

- ปรับที่ 1 ปรับปรุงข้อมูล การข่าวให้ถูกต้อง ทันสมัย
- ปรับที่ 2 ปรับบทบาท พหุติกรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ปรับที่ 3 ปรับกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ
- ปรับที่ 4 ปรับทัศนคติของสังคมและชุมชนมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติด

3 หลัก ประกอบด้วย

- หลักที่ 1 หลักการแก้ไขปัญหาโดยใช้หลักเมตตา ความรักในเพื่อนมนุษย์
อยากเห็นคนผิดกลับตัวเป็นคนดี คืนความรักให้ครอบครัว คืนสุขให้ชุมชน
- หลักที่ 2 ยึดหลักนิติธรรม ใช้การบำบัด ป้องกัน ควตู่ การปราบปราม
- หลักที่ 3 หลักแก้ปัญหาโดยยึดพื้นที่เป็นตัวตั้ง หรือ Area approach

6 เร่ง ประกอบด้วย

- เร่งที่ 1 เร่งดำเนินการในด้านข้อมูล ปัญหา
- เร่งที่ 2 เร่งลดจำนวนผู้เสพยาจากหมู่บ้าน/ ชุมชน
- เร่งที่ 3 เร่งแสวงหาความร่วมมือกับต่างประเทศและการสกัดกั้นยาเสพติด
- เร่งที่ 4 เร่งปราบปรามผู้ค้า ลดความเดือดร้อนของประชาชนจากปัญหายาเสพติด
- เร่งที่ 5 เร่งแก้ไขปัญหาเยาวชนกลุ่มเสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษา
- เร่งที่ 6 เร่งสร้างหมู่บ้าน/ ชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

จากการปราบปรามยาเสพติด 10 ปีที่ผ่านมา ปัญหาเสพติดจังหวัดสระแก้วมีแนวโน้มลดลง แต่ไม่มากนัก จากสถิติการนำเข้าทั้งประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีการนำเข้ายาเสพติดเพียงร้อยละ 1.70 และในปี พ.ศ. 2553 เหลือเพียง ร้อยละ 0.70 ส่วนใหญ่เป็นรายย่อยที่ถูกจับได้ มีรายใหญ่ที่ถูกจับได้เมื่อปี พ.ศ. 2553 เป็นยาบ้า ประมาณ 60,000 เม็ด สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่น่าเป็นห่วง คือ กลุ่มนักเรียนและเยาวชน ส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ จังหวัดสระแก้ว

ได้มอบนโยบายผู้บริหารสถานศึกษาหนึ่งโรงเรียนจับคู่กับนายตำรวจและผู้ปกครอง เพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน เนื่องจากจังหวัดสระแก้ว เป็นจังหวัดชายแดนมีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ระยะทาง 165 กิโลเมตร ย่อมเสี่ยงต่อการที่นักเรียนจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งนี้จังหวัด ได้ตระหนักถึงความสำคัญเรื่องการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในการสกัดกั้น ยาเสพติด ซึ่งตลอดเวลาที่ผ่านมาได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีกับจังหวัดบันเตียเมียนเจย ประเทศ กัมพูชา ถือเป็นจุดเด่นและมีหมู่บ้านชุมชนตามแนวชาย ที่คอยสกัดกั้นยาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ ส่วนในระดับพื้นที่หมู่บ้าน ชุมชน มอบหมายให้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้ได้รับผิดชอบ ในการสืบค้น เอ็กซ์เรย์ การให้เข้ามา บำบัดโดยสมัครใจ หรือกึ่งบังคับ รวมทั้งส่งเสริมอาชีพ หลังจากผู้ผ่านการฟื้นฟูบำบัด ซึ่งตั้งเป้าหมายภายในหนึ่งปีปัญหายาเสพติดจังหวัดสระแก้วจะต้องลดลง หรืออย่างน้อยลดลง ร้อยละ 80

ในปัจจุบันยาเสพติดทุกชนิดชนิดได้แพร่ระบาดเข้ามาในสังคมไทยทุกหมู่เหล่า ไม่จำแนก คนรวย คนหาเช้ากินค่ำ ผู้ใหญ่ เด็ก เยาวชน ทางรัฐบาลมองเห็นความสำคัญของการป้องกัน ยาเสพติดไม่ให้แพร่ระบาดเข้าสู่รั้วโรงเรียน มุ่งหวังที่จะป้องกันมากกว่าที่จะปราบปรามเด็ก และเยาวชนทางรัฐบาลจึงได้มีนโยบายส่งเสริมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติด ในเด็กนักเรียน โดยมอบหมายให้กองบัญชาการปราบปรามยาเสพติดเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ และกระจายออกทุกสถานีตำรวจทั่วประเทศ

จากการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่จะลุกลามเข้าสู่รั้วโรงเรียนและการมุ่งการป้องกัน มากกว่าปราบปราม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดระหว่างนักเรียนที่ผ่านการอบรมและนักเรียนที่ไม่ผ่านการอบรมโครงการการศึกษา เพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษา ไปปรับปรุงในการป้องกันยาเสพติดแก่นักเรียนที่เข้าอบรม โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ต่อไป

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วมีขนาดพื้นที่ 4,497 ไร่ หรือประมาณ 7,195.138 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 9 อำเภอ คือ เมืองสระแก้ว เขาฉกรรจ์ วังน้ำเย็น วังสมบูรณ์ คลองหาด อรัญประเทศ โคกสูง วัฒนานคร ดาพระยา ทั้งนี้จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัด ที่แยกออกมาจากจังหวัดปราจีนบุรี เมื่อปี 2536 จึงทำให้จังหวัดสระแก้ว มีพื้นที่ติดกับประเทศ

เพื่อนบ้านกัมพูชาและได้ถูกกำหนดอำเภอที่ติดชายแดนให้เป็นพื้นที่เฝ้าระวังปัญหายาเสพติด ในการลักลอบนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน ได้แก่ อนุรักษ์ประเทศ ตาพระยา กลองหาด และโคกสูง ทั้งนี้ในเวลาเดียวกันก็ได้จัดพื้นที่เฝ้าระวังความหนาแน่นของยาเสพติด 4 อำเภอ ได้แก่ เมืองสระแก้ว วังสมบูรณ วัฒนานคร และเขาคอกระจ และได้มีการจัดพื้นที่เฝ้าระวังที่มีความหนาแน่นของปัญหายาเสพติดในระดับหมู่บ้าน ชุมชน จำนวน 60 หมู่บ้าน อำเภอเมืองสระแก้ว 8 หมู่บ้าน อำเภอกลองหาด 6 หมู่บ้าน อำเภอตาพระยา 5 หมู่บ้าน อำเภอวัฒนานคร 9 หมู่บ้าน อำเภอวังน้ำเย็น 2 หมู่บ้าน อำเภออนุรักษ์ประเทศ จำนวน 19 หมู่บ้าน อำเภอเขาคอกระจ 8 หมู่บ้าน อำเภอโคกสูง 2 หมู่บ้าน และอำเภอวังสมบูรณ 1 หมู่บ้าน (สำนักงานสถิติ จังหวัดสระแก้ว, 2557)

ตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว โดยการนำของ พลตำรวจตรียิ่งยศ เทพจันทร์ ผู้บังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว ได้จัดให้ตำรวจในสังกัดเข้าอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน เพื่อผลิตตำรวจออกมาเป็นครูตำรวจ D.A.R.E. ปัจจุบันมีครูตำรวจ D.A.R.E. ทั้งหมด 96 คน สถานีตำรวจภูธรอนุรักษ์ประเทศ สถานีตำรวจภูธรอนุรักษ์ประเทศ มีพื้นที่รับผิดชอบ 821 ตารางกิโลเมตร ประชากร 8,600 คน ความหนาแน่นประชากร 105 คนต่อตารางกิโลเมตร มีโรงเรียนทั้งรัฐบาลและเอกชน รวม 28 แห่ง ประกอบด้วย (1) โรงเรียนพวงคราม (2) โรงเรียนบ้านคลองยางประชาสรรค์ (3) โรงเรียนบ้านด่าน (4) โรงเรียนบ้านตุน (5) โรงเรียนอนุบรรพต (6) โรงเรียนบ้านวังยาว (7) โรงเรียนบึงกริม (8) โรงเรียนบ้านหันทราย (9) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง (10) โรงเรียนบ้านกุดม่วง (11) โรงเรียนบ้านไทยสามาร (12) โรงเรียนชุมชนบ้านใหม่หนองไทร (13) โรงเรียนบ้านหนองหมูน้อย (14) โรงเรียนบ้านคลองวัว (15) โรงเรียนบ้านหนองบัว (16) โรงเรียนบ้านกุดแต่ (17) โรงเรียนบ้านปากห้วย (18) โรงเรียนบ้านเหล่าอ้อย (19) โรงเรียนสำเร็จวิทยา (20) โรงเรียนคาราสุมุท (21) โรงเรียนบ้านทศเจริญ (22) โรงเรียนบ้านหนองผักนึ่ง (23) โรงเรียนบ้านหนองสังข์ (24) โรงเรียนอนุบาลศรีอยุธยา (25) โรงเรียนพรพงษ์กุล (26) โรงเรียนเทศบาลบ้านกิโลสอง (27) โรงเรียนเทศบาลชนะชัยศรี (28) โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ 2

สถานีตำรวจภูธรอนุรักษ์ประเทศ ภายใต้การอำนวยการ พันตำรวจเอก สุบิน บุญเล็ก ผู้กำกับ การ สถานีตำรวจภูธรอนุรักษ์ประเทศ ได้สนับสนุนส่งเสริมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) จึงได้ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งชั้นสัญญาบัตร และชั้นประทวนเข้ารับการอบรมเพื่อทำหน้าที่ครูตำรวจ D.A.R.E. ในปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวนที่ผ่านการอบรมและเป็นครูตำรวจ D.A.R.E. ทั้งหมด 12 คน ประกอบด้วย (1) ร้อยตำรวจเอก ศิริศักดิ์ ครศรี (2) คาบตำรวจ วิจิตร บึงทอง (3) คาบตำรวจ ชาญชัย จันทร์ประโคน (4) คาบตำรวจ นิคม จันทร์คำ (5) คาบตำรวจ สัมฤทธิ์ แสงผล

(6) คาบตำรวจ ชงชัย พรหมทอง (7) คาบตำรวจ ชลชวิช ฤกษ์ชัย (8) คาบตำรวจ สัญญารัตน์ บุญเพิ่ม (9) คาบตำรวจ สมพร หันทอง (10) คาบตำรวจ กสิสิทธิ์ มาสแสง (11) สิบตำรวจเอก วีรพงษ์ สว่างรัตน์ (12) สิบตำรวจเอก ศิริชัย ละคาไสย์ (สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว, 2558) โดยครูตำรวจ (D.A.R.E.) ต้องทำการสอนนักเรียนตามโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนทุกเทอม ๆ ละ 1 ห้องเป็นอย่างน้อย โดยเน้นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นหลัก ทำการสอนจำนวน 15 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็นสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ก็จะเป็นการสอนต่อเนื่องทุกสัปดาห์ ๆ ละ 1 ชั่วโมง ตลอดเทอมการศึกษา มีจำนวนบทเรียนทั้งสิ้น 15 บทเรียน ดังนี้

บทที่ 1 วัตถุประสงค์และภาพรวมของหลักสูตร D.A.R.E. เป็นการแนะนำโครงการ D.A.R.E. ประเทศไทยให้กับเด็กนักเรียนในชั่วโมงแรก อธิบายถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของ D.A.R.E. Drug ยาเสพติด Abuse การใช้ในทางที่ผิด Resistance การต่อต้าน Education การศึกษา การเรียนรู้ เมื่อจบชั่วโมงการสอนนักเรียนสามารถเข้าใจสาระสำคัญของหลักสูตร D.A.R.E. และอธิบายขั้นตอนรูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. ได้รูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E.

D มาจากคำว่า Define	แปลว่า ระบุปัญหา
A มาจากคำว่า Assess	แปลว่า ประเมินทางเลือก
R มาจากคำว่า Respond	แปลว่า ตัดสินใจเลือก
E มาจากคำว่า Evaluate	แปลว่า ประเมินผล

เป้าหมายของหลักสูตร D.A.R.E. ทั้งหลักสูตร คือ การลด/ ขจัดการเสพติด บุหรี่ และยาเสพติดอื่น ๆ รวมทั้งการใช้พฤติกรรมที่รุนแรงของวัยรุ่น หลักสูตร D.A.R.E. สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาความสามารถที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในการดูแลรับผิดชอบชีวิตของตนเองโดยเน้นไปที่การใช้ยาเสพติดเป็นพิเศษ วัตถุประสงค์ดังกล่าวประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

1. นักเรียนจะเข้าใจถึงความเสี่ยงทางด้านร่างกาย ความรู้สึก สังคม และกฎหมาย และผลกระทบของการเสพติด บุหรี่ กัญชา และสารระเหยที่มีต่อสมองและร่างกายที่กำลังพัฒนาของเขา
2. นักเรียนจะเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของความเชื่อโดยทั่วไปของเพื่อนในชั้นเรียนกับข้อมูลจากสถาบันแห่งชาติเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดประเภทต่าง ๆ และแก้ไขความเข้าใจ/ ความเชื่อที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับจำนวนของเพื่อนที่ไม่ใช้ยาเสพติด
3. นักเรียนจะมีความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ดีต่าง ๆ ที่พวกเขาสามารถทำได้ ในโรงเรียนและชุมชน (พฤติกรรมที่ดีต่อสังคม) ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด และนักเรียน

จะเลือกทำกิจกรรมที่ดีเหล่านั้นแทนการใช้ยาเสพติด

4. นักเรียนจะเข้าใจว่า กลยุทธ์ในการปฏิเสธ ทักษะในการสื่อสารที่ดี รวมทั้งทักษะในการแสดงออกอย่างมั่นใจและการ ได้ตอบเป็นอย่างดี และสามารถประยุกต์ใช้ทักษะเหล่านั้นในลักษณะที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงต่าง ๆ ได้

บทที่ 2 บุหรี่กับนักเรียน เป็นการเปลี่ยนความเชื่อของเด็กนักเรียนให้รู้ความจริงว่า เด็กนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สูบบุหรี่ เพื่อช่วยเด็กนักเรียนให้สามารถพัฒนาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับบุหรี่ และผลร้ายของมัน เมื่อผ่านการเรียนบทนี้แล้ว เด็กนักเรียนสามารถระบุผลร้ายของบุหรี่ที่มีต่อร่างกาย และสามารถใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เมื่อถูกชักชวนให้สูบบุหรี่ได้

บทที่ 3 ม่านควัน เพื่อให้เด็กนักเรียนเรียนรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลร้ายของกัญชา ซึ่งเป็นการสูบบอกชนิดหนึ่งรวมทั้งความแตกต่างของพิษภัยในบุหรี่และกัญชาที่ส่งผลร้ายต่อร่างกายอีกด้วย

บทที่ 4 เหล้ากับนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ข้อเท็จจริงและผลกระทบของการดื่มเหล้าที่มีต่อสมองและร่างกาย สามารถใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์การถูกชวนให้ดื่มเหล้า

บทที่ 5 ความจริง เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ความจริงและผลกระทบที่เกิดจากโฆษณาเหล้า นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสารระเหย เหล้า บุหรี่ และยาเสพติดอื่น ๆ บทเรียนนี้เด็กนักเรียนจะได้ทำกิจกรรมแข่งขันผลัดกันตอบ โดยระบุผลร้ายจากยาเสพติดประเภทต่าง ๆ และระบุกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

บทที่ 6 รากฐานของมิตรภาพ นักเรียนได้เรียนรู้คุณสมบัติของเพื่อนที่ดีและเพื่อนที่ไม่ดี ความหมายของแรงกดดันจากเพื่อนและการแสดงบทบาทสมมุติ โดยใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เพื่อโต้ตอบแรงกดดันจากเพื่อนประเภทต่าง ๆ

บทที่ 7 การรวมทุกอย่าง การฝึกทักษะการปฏิเสธยาเสพติด หลีกเลี่ยงความรุนแรง/สถานการณ์เสี่ยง เพื่อดูแลรับผิดชอบชีวิตตนเอง โดยใช้รูปแบบการโต้ตอบแบบมั่นใจ และแสดงความสามารถในการประยุกต์ใช้ขั้นตอนการตัดสินใจได้

บทที่ 8 การกระทำของแต่ละคน การอธิบายถึงแรงกดดันจากภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการ ใช้ยาเสพติด ทบทวนบทเรียนหลักสูตร D.A.R.E. เพื่อนำข้อมูลมาเขียนเรียงความ D.A.R.E.

บทที่ 9 ฝึก ฝึก และฝึก เป็นการประยุกต์ใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. วิธีการดูแลรับผิดชอบตนเอง และการ ได้ตอบอย่างมั่นใจในสถานการณ์เสี่ยงสำหรับการใช้ชีวิตประจำวันของเด็กนักเรียน

บทที่ 10 กิจกรรมพิเศษ การจัดกิจกรรมวันปิดโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) เป็นการสร้างความภาคภูมิใจให้กับนักเรียน D.A.R.E. โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มาเป็นเกียรติในงาน เช่น ผู้บริหารโรงเรียน คุณครูประจำชั้น ผู้ปกครองของเด็กนักเรียน ผู้บังคับบัญชาของครูตำรวจ D.A.R.E. และหน่วยงานที่สนับสนุนโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพิธีปิดจะมีการอ่านคำปฏิญาณของนักเรียน D.A.R.E. การแสดงของนักเรียน D.A.R.E. และการมอบประกาศนียบัตรให้แก่นักเรียน D.A.R.E.

บทที่ 11 การป้องกันอาชญากรรมด้วยตนเอง นักเรียนสามารถหลีกเลี่ยงภัยจากการก่ออาชญากรรม สาเหตุของการเกิดอาชญากรรม วิธีหลีกเลี่ยงอาชญากรรม สถานการณ์การก่ออาชญากรรมในปัจจุบัน

บทที่ 12 ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535) ความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน รู้กฎจราจรที่เกี่ยวข้อง รู้เรื่องเกี่ยวกับเครื่องหมายจราจรที่สำคัญ รู้มาตรการการขับข้อย่างปลอดภัย การแก้ปัญหาเบื้องต้นเมื่อประสบอุบัติเหตุ

บทที่ 13 หน้าที่พลเมืองและวัฒนธรรมไทย เป็นภารกิจที่บุคคลต้องกระทำเพื่อสร้างคุณค่าของความเป็นมนุษย์ และสอดคล้องกับบทบาททางสังคมที่แต่ละบุคคลดำรงอยู่

บทที่ 14 จริยธรรม หลักในการประพฤติปฏิบัติที่ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเสียหาย เน้นการมีคุณธรรม หลักในการประพฤติปฏิบัติที่สร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น และการมีศีลธรรม หลักในการประพฤติปฏิบัติที่ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเสียหาย พร้อมกันนั้นก็สร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นด้วย

บทที่ 15 โรงพักของเรา เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ระบบการทำงานของตำรวจ วิธีติดต่องานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมถึงระบบงานยุติธรรมเบื้องต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรพจน์ สมานมิตร (2546) ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะทางสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดเพชรบุรี วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับทางทักษะ สังคมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ด้านการจัดการกับปัญหา ด้านการแก้ปัญหา ด้านการสื่อสาร ด้านการสอนตนเอง และด้านการได้มาซึ่งแรงสนับสนุนทางสังคม และระดับ พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัด เพชรบุรี (2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนชายระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดเพชรบุรี

ที่มีระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพครอบครัวและลักษณะที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน

(3) เพื่อศึกษาทักษะทางสังคม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ด้านการจัดการกับปัญหา ด้านการแก้ปัญหา ด้านการสื่อสาร ด้านการสอนตนเอง และด้านการได้มาซึ่งแรงสนับสนุนทางสังคม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเพชรบุรี ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัย จำนวน 6, 031 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 376 คน ผลการศึกษา พบว่า (1) นักเรียนชายที่มีระดับชั้นเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.5 (2) นักเรียนชายที่มีสภาพครอบครัวและลักษณะการพักอาศัยแตกต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดไม่แตกต่างกัน (3) ทักษะทางสังคม 2 ด้าน ทักษะการสอนตนเอง และทักษะเพื่อการได้มาซึ่งแรงสนับสนุนทางสังคม สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนชายได้ร้อยละ 32.8

บุญชิต เพชรวงษ์ (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสารเสพติดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสัมป๋อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 วัดอุปประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพของพฤติกรรมการป้องกันตนเองสารเสพติดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสัมป๋อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 (2) เพื่อแสวงหาแนวทางวิธีการพัฒนาและครรชนิวัตความสำเร็จในการพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันตนเองสารเสพติดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสัมป๋อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 (3) เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันตนเองสารเสพติดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสัมป๋อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 22 คน ผลการศึกษาวิจัย พบว่าสภาพของพฤติกรรมการป้องกันตนเองสารเสพติดของนักเรียนนักเรียน ส่วนมากจะอยู่เป็นกลุ่ม ทำงานกิจกรรมทางโรงเรียนร่วมกัน กลับบ้านช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครองทำงานบ้าน ยามว่างก็เล่นกีฬา ฟังเพลง เล่นดนตรี เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ จึงเป็นการป้องกัน ยาเสพติดไปในตัว ผลการศึกษาแนวทางวิธีการพัฒนาและครรชนิวัตความสำเร็จในการพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันตนเองสารเสพติดของนักเรียน พบว่าการรับรู้ถึงโทษภัยยาเสพติดมีแนวทาง จัดกิจกรรมเรียนรู้เพิ่มเติมของโทษภัยยาเสพติด ตัวชี้วัดความสำเร็จของนักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 มีความรู้เรื่องโทษภัยยาเสพติดในระดับสูง ด้านการไม่ทดลองยาเสพติด ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ แนวทางการตั้งชมรมพัฒนาวัยใสต้านภัยยาเสพติด มีการดำเนินตามกิจกรรมของชมรม สนับสนุนให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และสังคมตัวชี้วัดความสำเร็จต้องมีชมรมอย่างเป็นทางการซึ่งประกอบด้วยสมาชิกและกรรมการบริหารชมรม มีข้อตกลงและข้อบังคับการดำเนินกิจกรรมซึ่งตัวชี้วัดมากกว่าร้อยละ 80 ซึ่งตัวชี้วัดบ่งบอก

ในแนวทางประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันตนเองสารเสพติดของนักเรียน พบว่า ด้านการเรียนรู้ถึงโทษภัยยาเสพติด โดยกิจกรรมเรียนรู้เพิ่มเติมนักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับโทษภัยยาเสพติดได้ถูกต้องทั้งหมด แสดงว่า มีความรู้เรื่องโทษภัยยาเสพติดเป็นอย่างดี มีเจตคติในพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดอยู่ใน ระดับมาก

ศศิประภา สุขแจ่ม (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดสระแก้ว วัดดูประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดสระแก้ว (2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดสระแก้ว ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัย จำนวน 200 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 134 คน ผลการศึกษา พบว่า (1) ภาพรวมพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มีความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ทักษะในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ในระดับสูง (2) ด้านปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดสระแก้ว ที่พบมีปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ การอบรมให้ความรู้เพื่อเป็นเกราะป้องกันยาเสพติดให้นักเรียนต้องแก้ไขปรับปรุง

ศุภร ชินะเกตุ (2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี วัดดูประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี (2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี จำแนกตามเพศ สภาพครอบครัว สถานที่อยู่อาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และค่าใช้จ่ายต่อเดือน (3) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 5,703 คน กลุ่มตัวอย่าง 374 คน ผลการศึกษาวิจัย พบว่า พฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนจำแนกตามเพศ สภาพครอบครัว สถานที่อยู่อาศัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และค่าใช้จ่ายต่อเดือน พบว่า เพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกันมีนัยทางสถิติที่ 0.5 ผลการศึกษาวิจัยศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกัน

ยาเสพติดของนักเรียน พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว สังคมมีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง

พัชรภรณ์ คำนประชุม (2556) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติดของนักเรียน ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ จังหวัดสระแก้ว วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ จังหวัดสระแก้ว (2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น รายได้ของครอบครัว ผลการเรียน สภาวะครอบครัว (3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ จังหวัดสระแก้ว ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 315 คนแยกเป็น มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 120 คน มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 105 คน มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 90 คน กลุ่มตัวอย่าง 158 คน ผลการศึกษา พบว่า (1) นักเรียนมีระดับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับสูง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาล วังสมบูรณ จังหวัดสระแก้ว มีระดับพฤติกรรมในการควบคุมตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด และได้ให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 รองลงมา คือ การเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับมาก และการปฏิบัติต่อตนเองอยู่ในระดับมากแต่มีพฤติกรรม เป็นลำดับสุดท้าย ในด้านพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน อนุบาลวังสมบูรณ จังหวัดสระแก้ว มีระดับพฤติกรรมในการหลีกเลี่ยงจากการใช้ยาเสพติด อยู่ในระดับสูงที่สุดและได้ให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 และมีพฤติกรรมในการปฏิเสธจากการใช้ยา เสพติดอยู่ในระดับสูงที่สุด เป็นลำดับ 2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ จังหวัดสระแก้ว จำแนก ตาม เพศ ระดับชั้น รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน สภาวะครอบครัวต่างกัน มีระดับพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติด ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนนักเรียนที่มีผล การเรียนต่างกันมีระดับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด แตกต่างกัน จึงเป็นการยอมรับ สมมติฐานการวิจัย ผลการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกับระดับ พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาล วังสมบูรณ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ปัจจัยด้านการควบคุมตนเอง ด้านการเห็นคุณค่าในตนเองและ ด้านการปฏิบัติ ต่อตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด จึงยอมรับ สมมติฐาน

คิวยพร แพทย์จิม (2556) ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันสารเสพติดของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีวิทยา 2 ปีการศึกษา 2556 วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันสารเสพติดของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีวิทยา 2 ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัย จำนวน 700 คน กลุ่มตัวอย่าง 350 คน ผลการศึกษา พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่เจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับดี และทักษะปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับดี

เจริญ แฉกพิมาย และปนัดดา ศรีชนสาร (2557) เรื่องพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความรู้และเข้าใจเรื่องยาเสพติดของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษาที่ 1/ 2554 ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 17,693 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการศึกษาคำถามและความเข้าใจเรื่องยาเสพติด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด โดยได้รับความรู้จากสื่อ 3 ลำดับมากที่สุด สื่อวิทยุ/ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และหนังสือพิมพ์ และรู้จักยาเสพติดมากที่สุด 3 ลำดับ ยาบ้า กัญชา และใบกระท่อม ผลการศึกษากิจกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด อยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาสามารถดำรงตนเองด้วยการไม่เสพยาเสพติดแม้จะอาศัยอยู่ในแหล่งยาเสพติด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรม โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 หลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว (3) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยมีขั้นตอนวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรที่ศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. เสนอผลการแปลผล

ประชากรที่ศึกษา

การศึกษานี้มีเยาวชนที่ใช้ในการศึกษา คือ เยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรม โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ทั้งนี้ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษา คือ เยาวชนที่เป็นนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในพื้นที่ สก. อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 358 คน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการร่วมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ประจำปีการศึกษา 2558 จำแนกรายโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2, 2558)

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)
1	พรพงษ์กุล	40
2	บ้านทศเจริญ	9
3	คาราสุมุท	62
4	สำเร็จวิทยา	72
5	บ้านไทยสามารถ	10
6	พวงคราม	80
7	เทศบาลบ้านกิโลสอง	45
8	เทศบาลชนะชัยศรี	40
	รวม	358

ทั้งนี้ประชากรเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่ศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจำนวน 2 ครั้ง คือ ก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่ก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Multiple choices) ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศของนักเรียน ผู้นำครอบครัวของนักเรียน อาชีพของผู้นำครอบครัวของนักเรียน ผลการเรียนของนักเรียน สภาวะครอบครัวของนักเรียน และการเข้าร่วมโครงการ D.A.R.E. มีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 7 ข้อ โดยผู้ศึกษาอ่านแบบสอบถามให้นักเรียนฟังทีละข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด จำนวน 7 ด้าน โดยผู้ศึกษาอ่านแบบสอบถามให้นักเรียนฟังทีละข้อ

1. ด้านศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด จำนวน 3 ข้อ
 2. ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน จำนวน 4 ข้อ
 3. ด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่าย จำนวน 2 ข้อ
 4. ด้านใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จำนวน 2 ข้อ
 5. ด้านเลือกคบเพื่อนดี ที่ชักชวนกันไปในทางสร้างสรรค์ จำนวน 4 ข้อ
 6. ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด จำนวน 2 ข้อ
 7. ด้านเมื่อมีปัญหาชีวิต จำนวน 4 ข้อ
- รวมคำถามทั้ง 7 ด้าน จำนวน 21 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 21 ข้อ โดยจำแนกหลักเกณฑ์การให้คะแนนออกเป็น 2 แบบ ได้แก่

ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21 โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตลอดเวลา	ให้	3 คะแนน
บางครั้ง	ให้	2 คะแนน
ไม่เคย	ให้	1 คะแนน

ข้อที่ 9, 18, 19 โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตลอดเวลา	ให้	1 คะแนน
บางครั้ง	ให้	2 คะแนน
ไม่เคย	ให้	3 คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการทบทวนเอกสารผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดโดยการสร้างทักษะชีวิตจากสารานุกรมไทยสำหรับในการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมและนักเรียนหลังการอบรม โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรรัฐประเศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตรวจสอบเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ

(Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

3.1 ดร.ชิตพล ชัยมะดัน อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริการรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 นายสิงห์ โพธิ์งาม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

3.3 พ.ต.อ. อภิรักษ์ เวชกาญจนา รองผู้บังคับการตำรวจภูธร จังหวัดสระแก้ว
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการโครงการการศึกษา
เพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน
(D.A.R.E. ประเทศไทย) ประจำจังหวัดสระแก้ว

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC (Index of item-objective congruence: IOC) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่า ข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการหรือไม่ อย่างไร ถ้ามีความสอดคล้องผู้เชี่ยวชาญจะให้ค่าเป็น “+1” แต่หากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการจะให้ค่าเป็น “-1” และในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในข้อคำถามนั้นว่า มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์ปฏิบัติการหรือไม่จะให้ค่าเป็น “0” หลังจากนั้นจึงนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC) รายข้อคำถามตามสูตร วิภาวี แดงท่าขาม (2551) ดังนี้

IOC	=	R÷N	
เมื่อ	IOC	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง
	R	คือ	ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดเกณฑ์การยอมรับค่าสัมประสิทธิ์ IOC คือ ข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรง คือ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถ้าหากข้อคำถามใดมีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา จำเป็นต้องตัดข้อคำถามนั้นออกไปหรือทำการปรับปรุงข้อคำถามนั้นใหม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ IOC รายข้อสามารถพิจารณาได้จากภาคผนวกท้ายเล่ม

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนของโรงเรียนในเขตพื้นที่ สภ.คลองลึก ได้แก่ โรงเรียน ส.ไทยเสรีอุตสาหกรรม 3 จำนวน 15 คน และ โรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนพระราชัฐบำรุง 1 จำนวน 15 คน รวมจำนวน 30 คน โดยผู้ศึกษาอ่านแบบสอบถามให้นักเรียนฟังทีละข้อ เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha) ได้ค่าเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.75 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความน่าเชื่อถือได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เมื่อผู้วิจัยได้หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำงานนิพนธ์จากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพาแล้ว ผู้วิจัยได้ประสานกับทาง โรงเรียนที่ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรนักเรียนในโรงเรียนนั้น โดยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของงานนิพนธ์และแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตาม โรงเรียนต่าง ๆ ในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ ด้วยตนเองจนครบตาม จำนวน 358 ชุด สำหรับกลุ่มนักเรียนก่อนการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) เมื่อนักเรียนและเมื่อจบการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ผู้ศึกษาได้ทำการทิ้งช่วงเวลาจากการจบการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ออกไปเป็นเวลา 21 วัน จึงได้เก็บข้อมูลใหม่อีกครั้งหนึ่งจากสถานที่เดิมและเยาวชนนักเรียนคนเดิม

กัปก่อนการอบรม เพราะตามทฤษฎีนิสัยใน 21 วัน หรือ “21-Day habit theory” ของ Maltz (1966) ซึ่งเขียนลงในหนังสือชื่อ Psycho-Cybernetics สารสำคัญของทฤษฎีนี้ก็คือ เรื่องที่การกระทำจะ “ตกผลึก” กลายเป็น “นิสัย” ได้ต้องกระทำต่อเนื่องอย่างน้อยเป็นเวลา 21 วัน และหัวใจสำคัญในทฤษฎีนี้คือ ภาพลักษณ์ของตัวตนในจิต (Self image) เราต้องเชื่อว่าเราเป็นคนอย่างที่เราปรารถนาจะเป็นได้ จึงได้ทำการเก็บข้อมูล จำนวน 358 ชุดสำหรับกลุ่มนักเรียนหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย)

4. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามไป จำนวน 716 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 716 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
5. ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ วิเคราะห์ (ก) ข้อมูลทั่วไปของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่เข้าร่วมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ อำเภอรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว (ข) ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ อำเภอรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว (ค) ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ อำเภอรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว และ (ง) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนที่ก่อนการอบรมและนักเรียนหลังอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ อำเภอรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะ ของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่เข้าร่วมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ อำเภอรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม เพศของเยาวชนนักเรียน ผู้นำครอบครัวของเยาวชนนักเรียน อาชีพของผู้ปกครองของเยาวชนนักเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจ

ของครอบครัว ผลการเรียน สภาวะครอบครัว และการเข้าร่วมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียน
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่การศึกษาสระแก้ว
เขต 2 จังหวัดสระแก้ว ด้านศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด ด้านไม่ทดลองใช้
ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายเพราะยาบางชนิดอาจทำให้
เสพติดได้ ด้านใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ด้านเลือกคบเพื่อน ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด
ด้านการแก้ไขปัญหาชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียน
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 หลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่การศึกษาสระแก้ว
เขต 2 จังหวัดสระแก้ว ด้านศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด ด้านไม่ทดลองใช้
ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายเพราะยาบางชนิดอาจทำให้
เสพติดได้ ด้านใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ด้านเลือกคบเพื่อน ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด
ด้านการแก้ไขปัญหาชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

4. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียน
ก่อนการอบรมและเยาวชนนักเรียนหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติด
ในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ
จังหวัดสระแก้ว ใช้สถิติ ทดสอบ Paired simple t-test

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตรการหาอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{3-1}{3} \\ &= 0.67 \end{aligned}$$

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดนักเรียน
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรม โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้
ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D. A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรรัฐประเท
อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละข้อเป็น 3 ระดับ ดังนี้
ค่าเฉลี่ย

2.34-3.00 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดในระดับมาก

1.67-2.33 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดในระดับปานกลาง

1.00-1.66 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดในระดับน้อย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรม โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว (3) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยเก็บข้อมูลจากเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 358 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่เข้าร่วมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนหลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการ

การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่สถานี
ตำรวจภูธรรัฐประเทศ อําเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว

**ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่เข้าร่วมโครงการ
การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย)**

ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรรัฐประเทศ อําเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ผู้ศึกษาพิจารณาข้อมูลทั่วไปของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่เข้าร่วม
โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่
สถานีตำรวจภูธรรัฐประเทศ อําเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ เพศ ผู้นำครอบครัว
ของนักเรียน อาชีพหลักของผู้นำครอบครัวของนักเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือน
ผลการเรียนเกรดเฉลี่ยในเทอมสุดท้าย สภาวะครอบครัว และการเข้าร่วมโครงการ D.A.R.E.
ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของเยาวชนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้
ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร
รัฐประเทศ อําเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	189	52.79
หญิง	169	47.21
ผู้นำครอบครัวของนักเรียน		
พ่อ	256	71.51
แม่	82	22.91
ญาติ	20	5.59

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพหลักของผู้นำครอบครัวของนักเรียน		
เกษตรกร	62	17.32
รับจ้าง	103	28.77
ค้าขาย	98	27.37
รับราชการ	95	26.54
สถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือน		
พ่อและแม่ทำงาน	259	72.35
พ่อหรือแม่ทำงาน	55	15.36
พ่อ แม่ และคนอื่น อาภิ ญาติ ที่ร่วมกันทำงาน	44	12.29
ผลการเรียน เกรดเฉลี่ยในเทอมสุดท้าย		
น้อยกว่า 2.0	53	14.80
2.0-3.0 ระดับสูง	121	33.80
มากกว่า 3.0 ขึ้นไป	184	51.40
สภาวะครอบครัว		
บิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน	242	67.60
บิดามารดาแยกกันอยู่	52	14.53
บิดามารดาหย่าร้างกัน	15	4.19
บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม	10	2.79
บิดามารดาและญาติ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวขยาย	39	10.89

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเข้าร่วมโครงการ D.A.R.E		
เข้าร่วม	358	100.00

จากตาราง 2 จำนวนและร้อยละเยาวชนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรร้อยเอ็ด อำเภอร้อยเอ็ด จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ผลการศึกษา พบว่า

เพศ เยาวชนนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 52.79 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 47.21 ตามลำดับ

ผู้นำครอบครัวของนักเรียน เยาวชนนักเรียนส่วนใหญ่มีผู้นำครอบครัวเป็นพ่อ คิดเป็นร้อยละ 71.51 รองลงมาเป็นแม่ คิดเป็นร้อยละ 22.91 และเป็นญาติ คิดเป็น ร้อยละ 5.59 ตามลำดับ

อาชีพหลักของผู้นำครอบครัว เยาวชนนักเรียนส่วนใหญ่มีผู้นำครอบครัวที่ประกอบอาชีพ ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 28.77 รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 27.32 ประกอบอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 26.54 และประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 17.32 ตามลำดับ

สภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือน เยาวชนนักเรียนส่วนใหญ่มีพ่อแม่และแม่ช่วยกันทำงาน คิดเป็นร้อยละ 72.35 รองลงมา มีพ่อหรือแม่ทำงานเพียงคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 15.36 และเป็นพ่อแม่ และคนอื่น อาทิ ญาติ พี่ร่วมกันทำงาน คิดเป็นร้อยละ 12.29 ตามลำดับ

ผลการเรียนเกรดเฉลี่ยในเทอมสุดท้าย เยาวชนนักเรียนส่วนใหญ่มี ผลการเรียนมากกว่า 3.0 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 51.40 รองลงมา มีผลการเรียนในช่วง 2.0-3.0 คิดเป็นร้อยละ 33.80 และผลการเรียนน้อยกว่า 2.0 คิดเป็นร้อยละ 14.80 ตามลำดับ

สถานะครอบครัว เยาวชนนักเรียนส่วนใหญ่มีครอบครัวที่บิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 67.60 รองลงมา บิดามารดาแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 14.53 บิดามารดาหย่าร้างกัน คิดเป็นร้อยละ 4.19 บิดา มารดา และญาติ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวขยาย คิดเป็นร้อยละ 10.89 และบิดาและมารดาถึงแก่กรรม คิดเป็นร้อยละ 2.79 ตามลำดับ

การเข้าร่วมโครงการ D.A.R.E. เยาวชนนักเรียนทั้งหมดได้เข้าร่วมโครงการ D.A.R.E คิดเป็นร้อยละ 100.00

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชน
นักเรียนก่อนการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน
(D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ
จังหวัดสระแก้ว**

ผู้ศึกษาพิจารณาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนประถมศึกษา
ชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E.
ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
โดยพิจารณาใน ด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยของยาเสพติด ด้านไม่ทดลอง
ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้ยาที่อาจทำให้เสพติด
ได้ ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ด้านการเลือกเพื่อนที่ดีที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์
ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด และด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
ดังแสดงรายละเอียด ในตารางที่ 3-10

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง
จากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)
ในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยของยาเสพติด

ด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัย ของยาเสพติด	จำนวนและร้อยละของระดับ			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	พฤติกรรม						
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับ การป้องกันตนเองจาก ยาเสพติด	156 (43.58)	155 (43.30)	47 (13.13)	2.30	.69	ปานกลาง	2
2. นักเรียนได้เข้าร่วมอบรม ความรู้ในการป้องกันตนเอง จากยาเสพติด	161 (44.97)	149 (41.62)	48 (13.41)	2.32	.69	ปานกลาง	1

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัย ของยาเสพติด	จำนวนและร้อยละของระดับ พฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
3. นักเรียนสนใจหาความรู้ เพิ่มเติมด้วยตนเอง ในการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษา อินเทอร์เน็ต เป็นต้น	123 (34.36)	197 (55.03)	38 (10.61)	2.24	.62	ปานกลาง	3
	ภาพรวม			2.28	.53	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรม
การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)
ด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรม
การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)
ด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .53

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน
ก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “นักเรียนได้เข้าร่วมอบรมความรู้
ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” มีพฤติกรรมใน ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ
2.32 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .69 รองลงมา คือ ประเด็น “นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม
ที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30 ค่าส่วนเบี่ยงเบน
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .69 และอันดับสุดท้ายคือประเด็น “นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติม
ด้วยตนเองในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษา
อินเทอร์เน็ต” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.24 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .62 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน

ด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุก ชนิดและปฏิเสธเมื่อถูก ชักชวน	จำนวนและร้อยละของระดับ			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	พฤติกรรม						
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
4. เมื่อมีโอกาสนักเรียน ไม่ทดลองยาเสพติด ไม่ว่า ด้วยวิธีใด	229 (63.97)	58 (16.20)	71 (19.83)	2.44	.80	มาก	4
5. เมื่อมีผู้หยิบยื่นหรือ ชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ	278 (77.65)	52 (14.53)	28 (7.82)	2.70	.60	มาก	1
6. นักเรียนปฏิเสธการ ทดลองยาเสพติดด้วย การเดินหนี	228 (72.07)	78 (21.79)	22 (6.15)	2.66	.59	มาก	2
7. นักเรียนปฏิเสธ การทดลองยาเสพติดเมื่อถูก ชักชวนให้ทดลองยาเสพติด โดยการบอกถึงสาเหตุ และอันตรายของยาเสพติด	202 (56.42)	121 (33.80)	35 (9.78)	2.47	.66	มาก	3
	ภาพรวม			2.56	.46	มาก	

จากตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.56 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .46

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน ก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เมื่อมีผู้หยิบยื่นหรือชักชวน ให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ” มีพฤติกรรม ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

เท่ากับ 2.70 ค่าส่วนเบี่ยงเบนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .60 อันดับรองลงมา ในประเด็น “นักเรียน ปฏิเสธการทดลองเสพยาเสพติดด้วยการเดินหนี” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 ค่าส่วนเบี่ยงเบนค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ .59 อันดับต่อมาในประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดเมื่อถูกชักชวน ให้ทดลองยาเสพติด โดยการบอกถึงสาเหตุและอันตรายของยาเสพติด” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ค่าส่วน เบี่ยงเบนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .66 และอันดับสุดท้ายคือประเด็น “เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ ทดลองยาเสพติด ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 ค่าส่วนเบี่ยงเบนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .80 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้

ด้านการระมัดระวัง เรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้ เสพติดได้	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
8. เมื่อนักเรียนรู้สึกว่ามี ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั้นเนื้อครั้นตัว นักเรียนไป โรงพยาบาลหรือคลินิกทันที	171 (47.77)	172 (48.04)	15 (4.19)	2.44	.57	มาก	1
9. เมื่อนักเรียนรู้สึกว่ามี ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั้นเนื้อครั้น ตัว นักเรียนผู้ปกครองไป ที่ร้านขายยาใกล้บ้าน เพื่อซื้อยามากินตามอาการ	113 (31.56)	224 (62.57)	21 (5.87)	1.74	.56	ปานกลาง	2
ภาพรวม				2.09	.36	มาก	

จากตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ในภาพรวมอยู่ใน

ระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 และมีส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .36

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกที่ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั้นเนื้อครั้นตัว นักเรียนไปโรงพยาบาลหรือคลินิกทันที” มีพฤติกรรมในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .57 และอันดับสุดท้ายในประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกที่ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั้นเนื้อครั้นตัว นักเรียนผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้าน เพื่อซื้อยากินตามอาการ”ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .56 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
10. เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเองชอบนั้น	143 (39.94)	195 (54.47)	20 (5.59)	2.34	.58	มาก	2
11. เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง	157 (43.85)	176 (49.16)	20 (5.59)	2.37	.61	มาก	1
ภาพรวม				2.35	.47	มาก	

จากตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .47

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง” มีพฤติกรรมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .61 และอันดับสุดท้ายในประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียนนักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเองชอบถนัด” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .58 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์

ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
12. เพื่อนที่นักเรียนคบ อยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด	284 (79.33)	54 (15.08)	20 (5.59)	2.74	.55	มาก	1
13. นักเรียนกับเพื่อนสนิท จะช่วยกันทบทวนบทเรียน ให้แก่นักเรียน	101 (28.21)	230 (64.25)	27 (7.54)	2.21	.56	ปานกลาง	3
14. นักเรียนกับเพื่อนสนิท จะคอยดูแลและตักเตือน ไม่ให้เข้า ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อ ขาย	212 (59.22)	92 (25.70)	54 (15.08)	2.44	.74	มาก	2
15. นักเรียนกับเพื่อนสนิท จะคอยดูแลและตักเตือนกัน ไม่ให้เข้า ไปยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางอ้อม	211 (58.94)	93 (25.98)	54 (15.08)	2.44	.74	มาก	2
ภาพรวม				2.45	.45	มาก	

จากตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ในภาพรวม อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .45

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด” มีพฤติกรรมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .55 อันดับรองลงมา ในประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือนไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อ ขาย” และในประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือนกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางอ้อม เช่น ให้เพื่อนยืมเงิน/ ยานพาหนะไปซื้อขายยาเสพติด รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .74 เท่ากัน และอันดับสุดท้ายในประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะช่วยกันทบทวนบทเรียนให้แก่กัน” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.21 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .56 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด

ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
16. เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่น/ แก๊งซี้ชา นักเรียนเลือกที่จะรอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน	183 (51.12)	115 (32.12)	60 (16.76)	2.34	.75	มาก	2
17. ถ้ามีทางหลีกเลี่ยงอื่นไม่ต้องผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่น/ แก๊งซี้ชานักเรียนเลือกที่ใช้เส้นทางอื่นถึงแม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา	210 (58.66)	114 (31.84)	34 (9.50)	2.49	.66	มาก	1
ภาพรวม				2.41	.57	มาก	

จากตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .57

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน ก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “ถ้ามีทางเลือกอื่นไม่ต้องผ่าน แหล่งมั่วสุ่มวัยรุ่น/ แก๊งซี่ย่านนักเรียนเลือกที่ใช้เส้นทางอื่นถึงแม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา” มีพฤติกรรม ในระดับมาก” ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .66 อันดับสุดท้ายในประเด็น “เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุ่มวัยรุ่น/ แก๊งซี่ย่านนักเรียนเลือกที่จะรอให้ ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ .75 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด

ด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
18. เมื่อมีปัญหาไม่ว่า เรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนมักจะตัดสินใจ ด้วยตนเอง/ คุยกับเพื่อนสนิท โดยที่ไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้	78 (21.23)	166 (46.37)	116 (32.40)	2.11	.72	น้อย	4
19. เมื่อได้กระทำผิดนักเรียน จะปกปิดไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้	65 (18.16)	167 (46.65)	126 (35.20)	2.17	.71	ปานกลาง	3
20. เมื่อมีปัญหาไม่ว่า เรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองทันที	165 (46.09)	171 (47.77)	22 (6.15)	2.40	.60	มาก	1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
21. เมื่อได้กระทำผิด นักเรียน เลือกที่จะเข้าไปสารภาพผิด กับครู/ ผู้ปกครองทันที เพื่อที่จะรับการแก้ไข และคำปรึกษา	162 (45.25)	163 (45.53)	33 (9.22)	2.36	.64	มาก	2
ภาพรวม				2.26	.41	มาก	

จากตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.26 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .41

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน ก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที” มีพฤติกรรมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .60 อันดับ รองลงมา ในประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองทันที” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .64 อันดับต่อมา ในประเด็น “เมื่อได้กระทำผิดนักเรียนจะปกปิดไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .71 และอันดับสุดท้ายในประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนมักจะตัดสินใจด้วยตนเอง/ คุยกับเพื่อนสนิท โดยที่ไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.11 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .72 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายของพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดในนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) จำแนกรายด้าน

พฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด	μ	σ	แปลความ	อันดับ
ด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยยาเสพติด	2.28	.53	ปานกลาง	6
ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธทุกเมื่อถูกชักชวน	2.56	.46	มาก	1
ด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้	2.34	.43	มาก	5
ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.35	.47	มาก	4
ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์	2.45	.45	มาก	2
ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด	2.41	.57	มาก	3
ด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	2.11	.40	ปานกลาง	7
ภาพรวม	2.36	.31	มาก	

จากตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายของพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดในนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดในนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ด้านพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .31 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

อันดับ 1 ในด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธทุกเมื่อถูกชักชวน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .46

อันดับ 2 ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .45

อันดับ 3 ในด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .57

อันดับ 4 ในด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .47

อันดับ 5 ในด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .43

อันดับ 6 ในด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยยาเสพติด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .53

อันดับสุดท้ายในด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.11 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .40 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชน นักเรียนหลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อําเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ผู้ศึกษาพิจารณาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนประถมศึกษา
ชั้นปีที่ 6 หลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E.
ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อําเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
โดยพิจารณาในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยของยาเสพติด ด้านไม่ทดลอง
ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้ยาที่อาจทำให้เสพติด
ได้ ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์
ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด และด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
ดังแสดงในตารางที่ 11-18

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง
จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)
ในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยของยาเสพติด

ด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้ รู้เท่าทันโทษพิษภัย ของยาเสพติด	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่โรงเรียนจักขึ้นเกี่ยวกับ การป้องกันตนเองจากยาเสพติด	208 (58.10)	144 (40.22)	6 (1.68)	2.56	.52	มาก	1

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้ รู้เท่าทันโทษพิษภัย ของยาเสพติด	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
2. นักเรียนได้เข้าร่วมอบรม ความรู้ในการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติด	175 (48.88)	175 (48.32)	10 (2.79)	2.46	.55	มาก	3
3. นักเรียนสนใจหาความรู้ เพิ่มเติมด้วยตนเองในการ ป้องกันตนเองจากยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษาอินเทอร์เน็ต เป็นต้น	189 (52.79)	168 (46.93)	1 (0.28)	2.53	.50	มาก	2
	ภาพรวม			2.51	.34	มาก	

จากตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.51 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .34

เมื่อพิจารณาจัดเรียงราย พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน หลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน จัดขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” มีพฤติกรรมในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.56 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .52 อันดับรองลงมา ในประเด็น “นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติม ด้วยตนเองในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษา อินเทอร์เน็ต เป็นต้น”ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .50 และอันดับสุดท้าย ประเด็น “นักเรียนได้เข้าร่วมอบรมความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด”ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .55 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกำบังตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน

ด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
4. เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ทดลองยาเสพติด ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด	235 (65.64)	123 (34.36)	0 (0.00)	2.48	.47	มาก	3
5. เมื่อจะมีผู้หยิบยื่นหรือชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนทำการปฏิเสธ	188 (52.51)	155 (43.30)	15 (4.19)	2.48	.57	มาก	2
6. นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดด้วยการเดินหนี	186 (51.96)	152 (42.46)	20 (5.59)	2.46	.60	มาก	4
7. นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองยาเสพติด โดยการบอกถึงสาเหตุและอันตรายของยาเสพติด	249 (69.55)	107 (29.89)	2 (0.56)	2.69	.47	มาก	1
ภาพรวม				2.57	.34	มาก	

จากตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ใน “ด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน” ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .34

เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองยาเสพติด โดยการบอกถึงสาเหตุและอันตรายของยาเสพติด” มีพฤติกรรมมีพฤติกรรมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .47 อันดับ

รองลงมา ประเด็น “เมื่อมีผู้หยิบยื่นหรือชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .57 อันดับต่อมา ประเด็น “เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ทดลองยาเสพติดไม่ว่าด้วยวิธีใด” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .47 และอันดับสุดท้าย ประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองเสพยาเสพติดด้วยการเดินหนี” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .60 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้

ด้านการระมัดระวังเรื่องการ ใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
8. เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าจะ ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อ ครั่นตัว นักเรียนไป โรงพยาบาลหรือคลินิกทันที	152 (42.46)	205 (57.26)	1 (0.28)	2.42	.50	มาก	1
9. เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าจะ ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อ ครั่นตัว นักเรียนผู้ปกครอง ไปที่ร้านขายยาใกล้บ้าน เพื่อซื้อยากินตามอาการ	130 (36.13)	226 (63.13)	2 (0.56)	1.64	.49	น้อย	2
	ภาพรวม			2.03	.33	มาก	

จากตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) เรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.03 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่า .33

เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าจะไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียนไปโรงพยาบาลหรือคลินิกทันที มีพฤติกรรมในระดับมาก” มีพฤติกรรมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .50 และอันดับสุดท้าย ประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าจะไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียนผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้าน เพื่อซื้อยากินตามอาการ” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.64 ค่าส่วนเบี่ยงเบนเท่ากับ .49 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ด้านการใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
10. เมื่อมีเวลาว่าง ที่โรงเรียน นักเรียนจะไป เล่นกีฬาที่ตนเองชอบถนัด	216 (60.34)	141 (39.49)	1 (0.30)	2.60	.49	มาก	1
11. เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะ ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง	203 (56.70)	155 (43.30)	0 (0.00)	2.57	.49	มาก	2
ภาพรวม				2.58	.43	มาก	

จากตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .43

เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ(D.A.R.E.ประเทศไทย) ประเด็น “การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเองชอบถนัด” มีพฤติกรรมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .49 และอันอันดับสุดท้าย ประเด็น
 “เมื่อมีเวลว่างนักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง”
 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง
 จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E.ประเทศไทย)
 ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์

ด้านการเลือกเพื่อนที่ดีที่ชักชวน ไปในทางสร้างสรรค์	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
12. เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่ง เกี่ยวกับสารเสพติด	184 (51.40)	165 (46.09)	9 (2.51)	2.49	.54	มาก	3
13. นักเรียนกับเพื่อนสนิท จะช่วยกันทบทวนบทเรียน ให้แก่นัก	171 (47.77)	185 (51.68)	2 (0.56)	2.47	.51	มาก	4
14. นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะ คอยดูแลและตักเตือน ไม่ให้เข้า ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ทุกชนิดทั้งทางตรง เช่น ทดลอง ยาเสพติด ซื้อ ขาย	208 (58.10)	149 (41.62)	1 (0.08)	2.58	.50	มาก	1
15. นักเรียนกับเพื่อนสนิท จะคอยดูแลและตักเตือนกัน ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางอ้อม เช่น ให้เพื่อนยืมเงิน- ขานพาหนะไปซื้อขายยาเสพติด รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่าเป็น ยาเสพติด	194 (54.19)	163 (45.53)	1 (0.28)	2.54	.50	มาก	2
	ภาพรวม			2.51	.31	มาก	

จากตารางที่ 15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรม
 การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดีที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .31

เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือน ไม่ให้เข้า ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อ ขาย” มีพฤติกรรมในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .50 อันดับรองลงมา ประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือนกันไม่ให้เข้า ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางอ้อม เช่น ให้เพื่อนยืมยานพาหนะไปซื้อขายยาเสพติด รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .50 อันดับต่อมาประเด็น “เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .54 และอันดับสุดท้าย ประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะช่วยกันทบทวนบทเรียนให้แก่กัน” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .51 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด

ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
16. เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุ่มวัยรุ่น/แก๊งค์ยา นักเรียนเลือกที่จะรอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน	193 (53.91)	162 (45.25)	3 (0.84)	2.53	.51	มาก	1

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่ง ยาเสพติด	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
17. ถ้ามีทางหลีกเลี่ยงอื่น ไม่ต้องผ่านแหล่งมั่วสุ่มวัยรุ่น/ แก๊งค์นักเรียนเลือกที่ใช้ เส้นทางอื่นถึงแม้จะอ้อมทำ ให้เสียเวลา	165 (46.09)	186 (51.96)	7 (1.96)	2.44	.53	มาก	2
ภาพรวม				2.48	.45	มาก	

จากตารางที่ 16 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการหลีกเลี่ยง จากแหล่งยาเสพติด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.548 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .45

เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของ นักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่ว สุ่มวัยรุ่น/ แก๊งค์นักเรียนเลือกที่จะรอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน” มีพฤติกรรมในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .51 และอันดับ สุดท้าย ประเด็น “ถ้ามีทางหลีกเลี่ยงอื่นไม่ต้องผ่านแหล่งมั่วสุ่มวัยรุ่น/ แก๊งค์นักเรียนเลือกที่ใช้ เส้นทางอื่นถึงแม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .53 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด

ด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดย ที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ ยาเสพติด	จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรม			μ	σ	แปลความ	อันดับ
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย				
18. เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่อง เรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียน มักจะตัดสินใจด้วยตนเอง/ คุยกับเพื่อนสนิท โดยที่ไม่ให้ ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้	44 (12.29)	225 (62.85)	89 (24.86)	2.13	.60	ปานกลาง	4
19. เมื่อได้กระทำผิดนักเรียน จะปกปิดไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้	34 (9.50)	243 (67.88)	81 (22.63)	2.13	.55	ปานกลาง	3
20. เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่อง เรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียน จะปรึกษาครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองทันที	183 (51.12)	175 (48.88)	0 (0.00)	2.51	.50	มาก	2
21. เมื่อได้กระทำผิด นักเรียน เลือกที่จะเข้าไปสารภาพผิดกับ ครู/ ผู้ปกครองทันที เพื่อที่จะ รับการแก้ไขและคำปรึกษา	197 (55.03)	161 (44.97)	0 (0.00)	2.55	.49	มาก	1
ภาพรวม				2.33	.37	มาก	

จากตารางที่ 17 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.33 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .37 เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

ประเด็น “เมื่อได้กระทำผิด นักเรียนเลือกที่จะเข้าไปสารภาพผิดกับครู/ ผู้ปกครองทันที เพื่อที่จะรับการแก้ไขและคำปรึกษา” มีพฤติกรรมในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.55 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .49 อันดับรองลงมา ประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที” ค่าเฉลี่ยเท่า 2.51 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .50 อันดับต่อมา ประเด็น “เมื่อได้กระทำผิดนักเรียนจะปกปิดไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.13 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .55 และอันดับสุดท้าย ประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนมักจะตัดสินใจด้วยตนเอง/ คุยกับเพื่อนสนิท โดยที่ไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.13 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .60 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดในนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) จำแนกรายด้าน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด	μ	σ	แปลความ	อันดับ
ด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยยาเสพติด	2.51	.34	มาก	4
ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธทุกเมื่อถูกชักชวน	2.57	.34	มาก	2
ด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้	2.03	.33	ปานกลาง	7
ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.58	.43	มาก	1
ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์	2.51	.31	มาก	3
ด้านการหลีกเลี่ยงจากยาเสพติด	2.48	.45	มาก	5
ด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	2.33	.37	มาก	6
ภาพรวม	2.45	.20	มาก	

จากตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายของพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดในนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .20 เมื่อพิจารณา จัดเรียงรายด้านจากมากไปหาน้อย พบว่า

อันดับ 1 ในด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน .43

อันดับ 2 ในด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธทุกเมื่อถูกชักชวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.57 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .34

- อันดับ 3 ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .31
- อันดับ 4 ในด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยยาเสพติด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ
2.58 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .43
- อันดับ 5 ในด้านการหลีกเลี่ยงจากยาเสพติด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.5 ค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน .34
- อันดับ 6 ในด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .37
- อันดับ 7 ในด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .33

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด
ของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรม
โครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้จ่ายยาเสพติด (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่สถานี
ตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว**

ผู้ศึกษาพิจารณาวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด
ของนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษา
เพื่อต่อต้านการใช้จ่ายยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจ
อรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยพิจารณาใน ด้านการศึกษาหาความรู้
เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด ด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน
ด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด
และด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 19-26

ตารางที่ 19 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด

ด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัย ของยาเสพติด	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม		ส่วนต่าง ค่าเฉลี่ย	สถิติทดสอบ t	
	μ	σ	μ	σ		t	Sig.
1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับ การป้องกันตนเองจาก ยาเสพติด	2.30	.69	2.56	.53	-0.26	-5.795**	.000
2. นักเรียนได้เข้าร่วมอบรม ความรู้ในการป้องกันตนเอง จากยาเสพติด	2.32	.70	2.46	.55	-0.14	-3.025**	.001
3. นักเรียนสนใจหาความรู้ เพิ่มเติมด้วยตนเอง ในการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษา อินเตอร์เน็ต เป็นต้น	2.24	.63	2.53	.51	-0.29	-7.285**	.000
ภาพรวม	2.29	.54	2.52	.34	-0.23	-7.240**	.000

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 19 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -7.240$, Sig. = .000) โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .54 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ที่มีค่าเท่ากับ 2.52 ค่าส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน .34

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ คีฬาอินเทอร์เน็ต” พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -7.285$, Sig. = .000) โดยมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) เท่ากับ -0.29 รองลงมาประเด็น “นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = -5.795$, Sig. = .000) โดยมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) เท่ากับ -0.26 และประเด็น “นักเรียนได้เข้าร่วมอบรมความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -3.025$, Sig. = .001) โดยมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) เท่ากับ -0.14

ตารางที่ 20 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน

ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติด ทุกชนิดและปฏิเสธ เมื่อถูกชักชวน	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม		ส่วนต่าง ค่าเฉลี่ย	สถิติทดสอบ t	
	μ	σ	μ	σ		t	Sig.
4. เมื่อมีโอกาสนักเรียน ไม่ทดลองยาเสพติดไม่ว่า ด้วยวิธีใด	2.44	.80	2.66	.48	-0.22	-4.364**	.000
5. เมื่อมีผู้หยิบยื่นหรือชักชวน ให้ทดลองยาเสพติด นักเรียน จะทำการปฏิเสธ	2.70	.61	2.48	.58	.22	4.898**	.000
6. นักเรียนปฏิเสธการทดลอง เสพยาเสพติดด้วยการเดินหนี	2.66	.59	2.49	.45	0.17	4.425**	.000

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติด ทุกชนิดและปฏิเสธ เมื่อถูกชักชวน	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม		ส่วนต่าง ค่าเฉลี่ย	สถิติทดสอบ t	
	μ	σ	μ	σ		t	Sig.
7. นักเรียนปฏิเสธการทดลอง ยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ ทดลองยาเสพติดโดยการบอกถึง สาเหตุและอันตรายของ ยาเสพติด	2.47	.67	2.69	.48	-0.22	-5.244**	.000
ภาพรวม	2.56	.47	2.57	.35	-0.01	-223**	.000

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 20 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ผลการศึกษา พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -223$, Sig. = .000) โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .47 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ที่มีค่าเท่ากับ 2.57 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .35

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จากผลการศึกษาสามารถแยกประเด็นพฤติกรรมออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมน้อยกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม และกลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมมากกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมน้อยกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ประเด็น “เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ทดลองยาเสพติด ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างพฤติกรรม

การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนน้อยกว่าหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) เท่ากับ -0.22 ($t = -4.364$, Sig. = .000) และประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองยาเสพติดโดยการบอกถึงสาเหตุและอันตรายของยาเสพติด” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนน้อยกว่าหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีส่วนต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ -.22 ($t = -5.244$, Sig. = .000)

กลุ่มพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมมากกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ประเด็น “เมื่อมีผู้หยิบยื่นหรือชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนมากกว่าหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) เท่ากับ 0.22 ($t = 4.898$, Sig. = .000) และประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดด้วยการเดินหนี” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.17 ($t = 4.425$, Sig. = .000)

ตารางที่ 21 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้

ด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม		ส่วนต่างค่าเฉลี่ย	สถิติทดสอบ t	
	μ	σ	μ	σ		t	Sig.
8. เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าจะไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียนไปโรงพยาบาลหรือคลินิกทันที	2.44	.57	2.42	.50	0.02	.341	.734
9. เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าจะไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียนผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้าน เพื่อซื้อยากินตามอาการ	1.74	.56	1.64	.49	0.1	2.633**	.009
ภาพรวม	2.09	.36	2.03	.32	0.06	2.194*	.029

** $p \leq .01$; * $p \leq .05$

จากตารางที่ 21 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ ผลการศึกษา พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($t = -2.194$, Sig. = .029) โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .36 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .32

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกที่ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียนผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้าน เพื่อซื้อยากินตามอาการ” พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($t = 2.633$, Sig. = .009) โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .56 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.64 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .49

ตารางที่ 22 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ด้านการใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม		ส่วนต่าง ค่าเฉลี่ย	สถิติทดสอบ t	
	μ	σ	μ	σ		t	Sig.
10. เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬา ที่ตนเองชอบนัด	2.34	.58	2.60	.50	-0.26	-6.730**	.000

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม		ส่วนต่าง ค่าเฉลี่ย	สถิติทดสอบ t	
	μ	σ	μ	σ		t	Sig.
11. เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง	2.37	.61	2.57	.50	-0.20	-4.953**	.000
ภาพรวม	2.36	.47	2.58	.43	-0.22	-7.133**	.000

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 22 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ผลการศึกษา พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -7.133$, Sig. = 000) โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .47 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ที่มีค่าเท่ากับ 2.58 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .43

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเองชอบถนัด” พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -6.730$, Sig. = .000) โดยมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.26 และประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง” พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -4.953$, Sig. = .000) โดยมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.20)

ตารางที่ 23 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการคบเพื่อนที่ดีที่ชักชวนกันไปในทางสร้างสรรค์

ด้านการคบเพื่อนที่ดีที่ชักชวนกันไป ในทางสร้างสรรค์	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม		ส่วนต่าง ค่าเฉลี่ย	สถิติทดสอบ t	
	μ	σ	μ	σ		t	Sig.
12. เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด	2.74	.55	2.49	.55	0.25	-6.433**	.000
13. นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะช่วยกันทบทวนบทเรียนให้แก่กัน	2.21	.56	2.47	.51	-0.06	-6.613**	.000
14. นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือนไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อ ขาย	2.44	.74	2.58	.50	-0.14	-2.892**	.000
15. นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือนกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางอ้อม เช่น ให้เพื่อนยืมเงิน/ ยานพาหนะไปซื้อขายยาเสพติด รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด	2.44	.74	2.54	.50	-0.10	-2.254**	.004
ภาพรวม	2.46	.46	2.52	.31	-0.06	-2.205*	.028

** $p \leq .01$; * $p \leq .05$

จากตารางที่ 23 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการคบเพื่อนที่ดีที่ชักชวนกันไปในทางสร้างสรรค์ ผลการศึกษา พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการคบเพื่อนที่ดีที่ชักชวนกันไปในทางสร้างสรรค์ มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.25$, Sig. = .028) โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .46 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ที่มีค่าเท่ากับ 2.52 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .31

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จากผลการศึกษาศาสามารถแยกประเด็นพฤติกรรมออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมน้อยกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม และกลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมมากกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมน้อยกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ได้แก่ ประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือน ไม่ให้เข้า ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อ ขาย” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนน้อยกว่าหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) เท่ากับ -0.14 ($t = -2.892$, Sig. = .000) ประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือนกัน ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางอ้อม เช่น ให้เพื่อนยืมเงิน-ยานพาหนะไปซื้อขายยาเสพติด รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด” มีส่วนต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.10 ($t = -2.254$, Sig. = .004) และประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะช่วยกันทบทวนบทเรียนให้แก่กัน” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.06 ($t = -6.613$, Sig. = .000)

กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมมากกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ประเด็น “เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนมากกว่าหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วเท่ากับ 0.25 ($t = 6.433$, Sig. = .000)

ตารางที่ 24 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด

ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม		ส่วนต่างค่าเฉลี่ย	สถิติทดสอบ t	
	μ	σ	μ	σ		t	Sig.
16. เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุ่มวัยรุ่น/ แก๊งค์ช๊อชนักเรียนเลือกที่จะรอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน	2.34	.75	2.53	.52	-0.19	-4.245**	.000
17. ถ้ามีทางเลือกอื่นไม่ต้องผ่านแหล่งมั่วสุ่มวัยรุ่น/ แก๊งค์ช๊อชนักเรียนเลือกที่ใช้เส้นทางอื่นถึงแม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา	2.49	.66	2.44	.54	0.05	1.182	.238
ภาพรวม	2.42	.57	2.49	.45	-0.07	-1.937	.054

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 24 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ผลการศึกษา พบว่าเมื่อพิจารณาในภาพรวมของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด ไม่มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ($t = -1.937$, Sig. = .054)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประเด็น “เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุ่มวัยรุ่น/ แก๊งค์ช๊อชนักเรียนเลือกที่จะรอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน” นักเรียนมีพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติด ก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) แตกต่างกัน อย่างมีระยะสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -4.245$, Sig. = .00) โดยพบว่า พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่า .75 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ที่มีค่าเท่ากับ

2.53 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .52 โดยมีส่วนต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.19

ตารางที่ 25 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม		ส่วนต่างค่าเฉลี่ย	สถิติทดสอบ t	
	μ	σ	μ	σ		t	Sig.
18. เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนมักจะตัดสินใจด้วยตนเอง/ คุยกับเพื่อนสนิท โดยที่ไม่ให้ผู้ปกครอง/ครูรับรู้	2.11	.72	2.13	.60	-0.02	-2.89	.773
19. เมื่อได้กระทำผิคนักเรียนจะปกปิดไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้	2.17	.71	2.13	.55	0.04	.842	.400
20. เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที	2.40	.60	2.51	.50	-0.11	-2.734**	.007
21. เมื่อได้กระทำผิคนักเรียนเลือกที่จะเข้าไปสารภาพผิคกับครู/ผู้ปกครองทันที เพื่อที่จะรับการแก้ไขและคำปรึกษา	2.36	.64	2.55	.50	-0.19	-4.429**	.000
ภาพรวม	2.26	.41	2.33	.37	-0.07	-2.355	.019

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 25 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ผลการศึกษา พบว่าเมื่อพิจารณาในภาพรวมของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดคิด ไม่มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.355$, Sig. = .019)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที” นักเรียนมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) แตกต่างกันอย่างมีระยะสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -2.734$, Sig. = .007) โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .60 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ที่มีค่าเท่ากับ 2.51 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .50 โดยมีส่วนต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.11 อีกทั้งประเด็น “เมื่อได้กระทำผิด นักเรียนเลือกที่จะเข้าไปสารภาพผิดกับครู/ผู้ปกครองทันที เพื่อที่จะรับการแก้ไขและคำปรึกษา” นักเรียนมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) แตกต่างกันอย่างมีระยะสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -4.429$, Sig. = .000) โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .64 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ที่มีค่าเท่ากับ 2.55 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .50 โดยมีส่วนต่างค่าเฉลี่ย เท่ากับ -0.19

ตารางที่ 26 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) จำแนกรายด้าน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม		ส่วนต่างค่าเฉลี่ย	สถิติทดสอบ t	
	μ	σ	μ	σ		t	Sig.
1. ด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยยาเสพติด	2.29	.54	2.52	.34	-0.23	-7.240**	.000
2. ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธทุกครั้งเมื่อถูกชักชวน	2.57	.47	2.57	.35	0.00	-223	.823
3. ด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้	2.09	.36	2.03	.32	0.06	2.194*	.029
4. ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.36	.47	2.58	.43	-0.22	-7.133**	.000

ตารางที่ 26 (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติด	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม		ส่วนต่าง ค่าเฉลี่ย	สถิติทดสอบ t	
	μ	σ	μ	σ		t	Sig.
5. ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์	2.46	.46	2.52	.31	-0.06	-2.205*	.028
6. ด้านการหลีกเลี่ยงจาก แหล่งยาเสพติด	2.42	.57	2.49	.45	-0.04	-1.937	.054
7. ด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดย ที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	2.26	.41	2.33	.37	-0.07	-2.355	.019
ภาพรวม	2.37	.32	2.45	.20	-0.08	-4.201**	.000

** $p \leq .01$; * $p \leq .05$

จากตารางที่ 26 การทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในภาพรวมการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติด (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ อำเภอรุณประเทศ จังหวัดสระแก้วมีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($t = -4.201$, Sig. = .000) โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .32 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ที่มีค่าเท่ากับ 2.45 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า จากผลการศึกษาสามารถแยกด้านของพฤติกรรมออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมน้อยกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม และกลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมมากกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมน้อยกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้าน “การศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยยาเสพติด” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนน้อยกว่าหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E.ประเทศไทย) เท่ากับ -0.23 ($t = -7.240$, $\text{Sig.} = .000$) ด้าน “การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์” มีส่วนต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.22 ($t = -7.133$, $\text{Sig.} = .000$) และด้าน “การเลือกเพื่อนที่ดีที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์” มีส่วนต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.06 ($t = -2.205$, $\text{Sig.} = .028$)

กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมก่อนการอบรมมากกว่าระดับพฤติกรรมหลังการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ได้แก่ ด้าน “ระมัดระวังเรื่องการใช้ยาที่อาจทำให้เสพติดได้” มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนมากกว่าหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E.ประเทศไทย) เท่ากับ $.06$ ($t = 2.194$, $\text{Sig.} = .029$)

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 หลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว (3) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่เป็นนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2558 ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พื้นที่การประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ทั้งหมด 358 คน โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ครั้ง คือ ก่อนการอบรมการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) และหลังการอบรม (D.A.R.E. ประเทศไทย) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ จำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตลอดจนทดสอบโดยสถิติวิเคราะห์ความแตกต่างของค่ากลางของ 2 ตัวแปร ไม่อิสระ (Paired t-test) ผู้ศึกษาสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรม โครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว” สรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรที่เป็นเยาวชนนักเรียนทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีผู้นำครอบครัวเป็นพ่อมากที่สุด ส่วนมากผู้นำครอบครัวประกอบอาชีพค้าขาย เป็น ส่วนมากพ่อและแม่ช่วยกันทำงาน ส่วนมากเยาวชนนักเรียนมีผลการเรียนเกรดเฉลี่ย ในเทอมสุดท้ายมากกว่า 3.0 ขึ้นไป อยู่ในครอบครัวที่มีบิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกันมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทั้งหมดได้เข้าร่วมโครงการ D.A.R.E.

2. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานี ตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.1 ด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “นักเรียนได้เข้าร่วมอบรมความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” มีพฤติกรรมในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ประเด็น “นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” และอันดับสุดท้ายคือประเด็น “นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษาอินเตอร์เน็ต” ตามลำดับ

2.2 ด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เมื่อมีผู้ขิบนขึ้นหรือชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ” มีพฤติกรรมในระดับมาก อันดับ

รองลงมาในประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดด้วยการเดินหนี” อันดับต่อมาในประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองยาเสพติดโดยการบอกถึงสาเหตุและอันตรายของยาเสพติด” และอันดับสุดท้าย คือ ประเด็น “เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ทดลองยาเสพติด ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด” ตามลำดับ

2.3 ด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกว่ามีอาการ เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั้นเนื้อครั้นตัว นักเรียนไปโรงพยาบาลหรือคลินิกทันที” มีพฤติกรรมในระดับมาก และอันดับสุดท้ายในประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกว่ามีอาการ เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั้นเนื้อครั้นตัว นักเรียนผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้าน เพื่อซื้อยากินตามอาการ”

2.4 ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง” มีพฤติกรรมในระดับมาก และอันดับสุดท้ายในประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียนนักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเองชอบเล่น”

2.5 ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด” มีพฤติกรรมในระดับมาก อันดับรองลงมาในประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและดักเตือนไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อมา” และในประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและดักเตือนกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางอ้อม เช่น ให้เพื่อนยืมเงิน-ยานพาหนะไปซื้อขายยาเสพติด รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด” และอันดับสุดท้ายในประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะช่วยกันทบทวนบทเรียนให้แก่กัน”

2.6 ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “ถ้ามีทางเลือกอื่นไม่ต้องผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่น/แก๊งค์นักเรียนเลือกที่ใช้เส้นทางอื่นถึงแม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา” มีพฤติกรรมในระดับมาก” อันดับสุดท้ายในประเด็น “เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่น/แก๊งค์นักเรียนเลือก

ที่จะรอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน” ตามลำดับ

2.7 ด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที” มีพฤติกรรมในระดับมาก อันดับรองลงมาในประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที” อันดับต่อมาในประเด็น “เมื่อได้กระทำผิดนักเรียนจะปกปิดไม่ให้ผู้ปกครอง/ครูรับรู้” “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนมักจะตัดสินใจด้วยตนเอง/คุยกับเพื่อนสนิท โดยที่ไม่ให้ผู้ปกครอง/ครูรับรู้” ตามลำดับ

3. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.1 ด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” มีพฤติกรรมในระดับมาก อันดับรองลงมาในประเด็น “นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษาอินเตอร์เน็ต เป็นต้น” และอันดับสุดท้าย ประเด็น “นักเรียนได้เข้าร่วมอบรมความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” ตามลำดับ

3.2 ด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองยาเสพติดโดยการบอกถึงสาเหตุและอันตรายของยาเสพติด” มีพฤติกรรมมีพฤติกรรมในระดับมาก อันดับรองลงมา ประเด็น “เมื่อมีผู้หยิบยื่นหรือชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ” อันดับต่อมา ประเด็น “เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ทดลองยาเสพติด ไม่ว่าด้วยวิธีใด” และอันดับสุดท้าย ประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลอง

เสพยาเสพติดด้วยการเดินหนี” ตามลำดับ

3.3 ด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “ด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าจะไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียนไปโรงพยาบาลหรือคลินิกทันที” มีพฤติกรรมในระดับมาก และอันดับสุดท้าย ประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าจะไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียนผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้าน เพื่อซื้อยากินตามอาการ” ตามลำดับ

3.4 ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเองชอบถนัด” มีพฤติกรรมในระดับมาก และอันดับสุดท้าย ประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง” ตามลำดับ

3.5 ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดีที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือน ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อ ขาย” มีพฤติกรรมในระดับมาก อันดับรองลงมาประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือนกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางอ้อม เช่น ให้เพื่อนยืมเงิน-ยานพาหนะไปซื้อขายยาเสพติด รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด” อันดับต่อมาประเด็น “เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด” และอันดับสุดท้ายประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะช่วยกันทบทวนบทเรียนให้แกกัน” ตามลำดับ

3.6 ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุ่มวัยรุ่น/แก๊งค์นักเรียนเลือกที่จะรอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน” มีพฤติกรรมในระดับมากและอันดับสุดท้าย ประเด็น “ถ้ามีทางหลีกเลี่ยงอื่นไม่ต้องผ่านแหล่งมั่วสุ่มวัยรุ่น/แก๊งค์นักเรียนเลือกที่ใช้เส้นทางอื่นถึงแม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา” ตามลำดับ

3.7 ด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจัดเป็นรายข้อ พบว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที” มีพฤติกรรมในระดับมาก อันดับรองลงมา ประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที” ค่าเฉลี่ยเท่า อันดับต่อมา ประเด็น “เมื่อได้กระทำผิดนักเรียนจะปกปิดไม่ให้ผู้ปกครอง/ครูรับรู้” และอันดับสุดท้าย ประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนมักจะตัดสินใจด้วยตนเอง/คุยกับเพื่อนสนิท โดยที่ไม่ให้ผู้ปกครอง/ครูรับรู้” ตามลำดับ

4. เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ผลการทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติด (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้น แสดงว่า โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ส่งผลให้พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนมีระดับสูงขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E ประเทศไทย) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

4.1 ด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้น แสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม

โครงการ

(D.A.R.E ประเทศไทย) ในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด) มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษาอินเทอร์เน็ต” ประเด็น “นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” และประเด็น “นักเรียนได้เข้าร่วมอบรมความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

4.2 ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธทุกเมื่อถูกชักชวน พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E ประเทศไทย) ในด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธทุกเมื่อถูกชักชวน มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ทดลองยาเสพติดไม่ว่าด้วยวิธีใด” ประเด็น “เมื่อมีผู้หยิบยื่นหรือชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ” ประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองเสพยาเสพติดด้วยการเดินหนี” และประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองยาเสพติด โดยการบอกถึงสาเหตุและอันตรายของยาเสพติด” พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน

ก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

4.3 ด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ มีพฤติกรรมที่แย่ลง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกที่ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียนผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้าน เพื่อซื้อยากินตามอาการ” พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีพฤติกรรมที่แย่ลง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

4.4 ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกัน ที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “เมื่อเมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเองชอบนัด” และประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง” พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 โดยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

4.5 ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ พบว่า พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะช่วยกันทบทวน บทเรียนให้แกกัน” ประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือน ไม่ให้เข้า ไม่ไป อยู่เกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรงเช่น ทดลองยาเสพติด ชื้อ ขาย” และประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือนกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางอ้อม เช่น ให้เพื่อนยืมเงิน-ยานพาหนะไปซื้อขายยาเสพติด รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด” พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) อย่างไรก็ตาม ประเด็น “เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด” พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีพฤติกรรมที่แย่ลง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

4.6 ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ไม่มีความแตกต่าง กันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น

“เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุ่มวัยรุ่น/แก๊งค์นักเรียนเลือกที่จะรอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน” พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

4.7 ด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ไม่มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที” และประเด็น “เมื่อได้กระทำผิด นักเรียนเลือกที่จะเข้าไปสารภาพผิดกับครู/ผู้ปกครองทันที เพื่อที่จะรับการแก้ไขและคำปรึกษา” พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว” สามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาในภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในสถานีตำรวจภูธร อรัญประเทศ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมาก จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูตำรวจ D.A.R.E. เห็นว่า สถานศึกษา

มีการให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับยาเสพติดในช่วงโมงสุขศึกษา พลศึกษา และกิจกรรมหน้าเสาธง หลังเคารพธงชาติ อยู่แล้ว ก่อนที่จะมีการอบรม (D.A.R.E. ประเทศไทย) กิจกรรมต่าง ๆ ข้างต้น ทำให้พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของกลุ่มนักเรียนที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า

1.1 ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธทุกเมื่อถูกชักชวน ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนนักเรียนมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เมื่อมีผู้หยิบยื่นให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองการเสพยาเสพติดด้วยการเดินหนี” ประเด็น “ปฏิเสธ การทดลองยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองยาเสพติด โดยการบอกถึงสาเหตุและอันตรายของ ยาเสพติด” และประเด็น “เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ทดลองยาเสพติด ไม่ว่าด้วยวิธีใด” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดโดยการสร้างทักษะชีวิต โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดเป็นสิ่งสำคัญที่ ต้องกล้าแสดงออกโดยเฉพาะทักษะการปฏิเสธเมื่อถูกเพื่อนชักชวนให้ทดลองเสพยาเสพติดต้อง รู้จักปฏิเสธอย่างนุ่มนวล โดยการชี้แจงผลเสียของสิ่งเสพติดต่อการเรียนและอนาคต การรู้จัก การปฏิเสธอย่างจริงจังและมีจิตใจแน่วแน่ซึ่งจะทำให้เพื่อนเกรงใจไม่กล้าชักชวนอีก จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง D.A.R.E. เห็นว่า การปฏิเสธ โดยการเดินหนีเป็นวิธี ที่ปลอดภัยแก่ตัวนักเรียน โดยเฉพาะกับบุคคลแปลกหน้า ในขณะที่การปฏิเสธ โดยการบอกถึง สาเหตุและอันตรายของยาเสพติด เป็นวิธีการปฏิเสธที่ใช้กับบุคคลที่รู้จักหรือคุ้นเคย

1.2 ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน ก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับ สารเสพติด”มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาในประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและดักเตือน ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อ ขาย” และในประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและดักเตือนกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางอ้อม เช่น ให้เพื่อนยืมเงิน-ยานพาหนะ ไปซื้อขายยาเสพติด รับฝากทั้งที่รู้ และไม่รู้ว่า เป็นยาเสพติด” และอันดับสุดท้ายในประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะช่วยกันทบทวน

บทเรียนให้แก่กัน” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิตโดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถกระทำได้โดยการเลือกคบเพื่อนดีที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ กล่าวว่า วัยรุ่นมักจะมีนิสัยแสดงความเก่งกล้าของคนในกลุ่มเพื่อน โดยการแสดงการใช้สิ่งเสพติดชนิดต่าง ๆ เพราะเห็นแก่ความสนุกสนานตื่นเต้น และให้เพื่อนฝูงยอมรับว่าตนเก่ง โดยมีได้คำนึงถึงผลเสียหายหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นในภายหลังแต่อย่างไร ในที่สุดตนเองก็กลายเป็นคนติดสิ่งเสพติดนั้น นอกจากนี้ ด้วยความเกรงใจเพื่อน หรือเชื่อเพื่อนหรือต้องการแสดงว่าตัวเป็นพวกเดียวกับเพื่อน จึงใช้สิ่งเสพติดนั้น

1.3 ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “ถ้ามีทางเลือกอื่นไม่ต้องผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่น/ แก๊งค์ขี้นักเรียนเลือกที่ใช้เส้นทางอื่นถึงแม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา” มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด และอันดับสุดท้ายในประเด็น “เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่น/ แก๊งค์ขี้นักเรียนเลือกที่จะรอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิตโดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถกระทำโดยการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด อาทิ หลีกเลี่ยงโดยไม่เดินผ่านแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่น เป็นต้น นอกจากนี้กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2545) กล่าวถึง วิธีหลีกเลี่ยงการใช้สารเสพติด โดยพยายามหลีกเลี่ยงจากสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้สารเสพติด หลีกเลี่ยงจากเพื่อนที่ใช้สารเสพติด

1.4 ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอันดับสุดท้ายในประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเองชอบนัด”ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิตโดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถกระทำโดย การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ สำนักงานป้องกัน

และปราบปรามยาเสพติดได้กำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ทั้งดนตรีกีฬา ศิลปะ หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม

1.5 ด้านระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายที่อาจทำให้เสพติดได้ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกที่ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั้นเนื้อครั้นตัว นักเรียนไปโรงพยาบาลหรือคลินิกทันที” มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอันดับสุดท้ายในประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกที่ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั้นเนื้อครั้นตัว นักเรียนผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้าน เพื่อซื้อยากินตามอาการ” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิต โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถกระทำโดยการระมัดระวังเรื่องการใช้จ่าย เพราะยาบางชนิดอาจทำให้เสพติดได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิตโดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดได้ นอกจากนี้ Ialongo et al. (2001) ได้กล่าวถึงการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนให้ได้ผลดีอาจต้องรวมถึงการอบรมครูผู้สอนในเรื่องการบริหารการจัดชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้มีการส่งเสริมพฤติกรรมทางบวกของนักเรียน โดยเฉพาะมุ่งให้ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติเกี่ยวกับยา และการใช้จ่าย โดยทั่วไป รวมถึงคุณและโทษของยา การใช้จ่ายที่ถูกต้อง และการใช้จ่ายในทางที่ผิด

1.6 ด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “นักเรียนได้เข้าร่วมอบรมความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” มีพฤติกรรมในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือประเด็น “นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” และอันดับสุดท้ายคือประเด็น “นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษาอินเทอร์เน็ต”

ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิตโดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถกระทำโดยการศึกษาค้นคว้าความรู้เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด นอกจากนี้ Ialongo et al. (2001 อ้างถึงใน วรเกียรติ ทองไทย, 2553, หน้า 21) ได้กล่าวถึงการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนว่า ให้ได้ผลดีอาจต้องรวมถึงการอบรมครูผู้สอนในเรื่องการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้มีการส่งเสริมพฤติกรรมทางบวกกับนักเรียน โดยเฉพาะมุ่งให้ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งในการให้ความรู้ในรายวิชา ชีววิทยา สังคมวิทยา หน้าที่พลเมือง กฎหมายควบคุมยาเสพติดสำหรับยาเสพติดในภาพรวม และยาเสพติดแต่ละชนิด โดยเฉพาะมุ่งให้ความรู้ความเข้าใจ และเจตคติเกี่ยวกับยา และการใช้ยาโดยทั่วไป รวมถึงคุณและโทษของยา การใช้ยาที่ถูกต้อง และการใช้ยาในทางที่ผิด

1.7 ด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกัหายาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกัหายาเสพติดในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที”มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ รองลงมา ในประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที” ประเด็น “เมื่อได้กระทำผิดนักเรียนจะปกปิดไม่ให้ผู้ปกครอง/ครูรับรู้” และอันดับสุดท้าย ในประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียนมักจะตัดสินใจด้วยตนเอง/คุยกับเพื่อนสนิท โดยที่ไม่ให้ผู้ปกครอง/ครูรับรู้” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิตโดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถกระทำโดย เมื่อมีปัญหาชีวิตควรหาทางแก้ไขที่ไม่ข้องเกี่ยวกับยาเสพติด หากแก้ไขไม่ได้ควรปรึกษาผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่นักเรียนเคารพนับถือ นอกจากนี้ Ialongo et al. (2001) ได้กล่าวถึงการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน ให้ได้ผลดีอาจต้องรวมถึงการอบรมครูผู้สอนในเรื่องการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้มีการส่งเสริมพฤติกรรมทางบวกของนักเรียน โดยเฉพาะมุ่งให้ความรู้ความเข้าใจ บุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยมที่ดีอันประกอบเป็นภูมิคุ้มกันต่อต้านยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนและเยาวชน ซึ่งเป็นผู้ที่ล่อแหลมต่อปัญหายาเสพติด อีกทั้งครูผู้สอนควรมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนเยาวชนให้เป็นผู้รู้จักใช้เหตุผล มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักเลือกคบเพื่อน สามารถปรับตนเองเข้าในสังคมที่ดี สร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลได้ และรู้จักวิธีแก้ปัญหา

หรือนำรูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. มาใช้กับชีวิตจริง และสามารถขอคำปรึกษา ความช่วยเหลือที่เหมาะสม

2. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 หลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษา ในภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียน ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 หลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า

2.1 ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเองชอบเล่น” มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และอันดับสุดท้าย ประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิตโดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถกระทำโดยการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง D.A.R.E. เห็นว่า โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ได้มีการเสริมสร้างทักษะและตระหนักถึงการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยผู้สอนได้แบ่งนักเรียนในชั้นเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละเท่ากัน เพื่อตอบคำถามที่ครูดำรง (D.A.R.E. ประเทศไทย) ได้ตั้งขึ้น โดยมีคำถามว่า “ถ้านักเรียนมีเวลาว่างจะทำกิจกรรมอะไรที่เป็นประโยชน์ และสร้างสรรค์” โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเขียนคำตอบบนกระดานดำคนละ 1 คำตอบ ในเวลาที่กำหนดไว้ โดยส่วนมากคำตอบของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม จะตอบว่า เล่นกีฬา อ่านหนังสือ ปลูกต้นไม้ กวาดบ้านช่วยผู้ปกครอง เป็นต้น อีกทั้งโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ยังได้ฝึกอบรมให้นักเรียนใช้เวลาทุกนาทีให้มีค่าเพื่อป้องกันการคิดฟุ้งซ่าน โดยการมุ่งเน้นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ เพราะการใช้เวลาว่างของนักเรียนในวัยนี้จะมีมุ่งไปที่การเล่นกีฬาที่ตนเองถนัด ซึ่งจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรงปราศจากโรคภัยเบียดเบียนละเจริญเติบโตตามวัย

2.2 ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธทุกเมื่อถูกชักชวน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านไม่ทดลองยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองยาเสพติด โดยการบอกถึงสาเหตุและอันตรายของยาเสพติด” มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อันดับรองลงมา ประเด็น “เมื่อมีผู้หยิบยื่นหรือชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ” ประเด็น “เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ทดลองยาเสพติดไม่ว่าด้วยวิธีใด” และอันดับสุดท้าย ประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดด้วยการเดินหนี” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิต โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกล้าแสดงออก โดยเฉพาะทักษะการปฏิเสธเมื่อถูกเพื่อนชักชวนให้ทดลองยาเสพติด ต้องรู้จักปฏิเสธอย่างนุ่มนวล โดยการชี้แจงผลเสียของสิ่งเสพติด ต่อการเรียนและอนาคต การรู้จักการปฏิเสธอย่างจริงจังและมีจิตใจแน่วแน่ซึ่งจะทำให้เพื่อนเกรงใจไม่กล้าชักชวนอีก นอกจากนี้ จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง D.A.R.E. เห็นว่า นักเรียนรู้ถึงพิษภัยของยาเสพติดที่มีโทษต่อร่างกายโดยรับรู้ผ่าน (ก) บทเรียน นูหรีกับนักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนรู้ถึงผลร้ายของ นูหรี และสามารถใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เมื่อถูกชักชวนให้สูบบุหรีได้ (ข) บทเรียน ม่านควัน เพื่อให้ นักเรียนเรียนรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลร้ายของกัญชา ตลอดจนความแตกต่างของพิษภัย นูหรีและกัญชาที่ส่งผลร้ายต่อร่างกาย อีกด้วย (ค) บทเรียน เหล้ากับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ข้อเท็จจริงที่มีต่อสมองและร่างกายและสามารถใช้การตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ถูกชวนให้ดื่มเหล้า (ง) บทเรียนความจริง เพื่อให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ความจริงที่เกิดจากโฆษณาเหล้านำเสนอเกี่ยวกับสารระเหย เหล้า นูหรี และยาเสพติดอื่น ๆ โดยระบุผลร้ายของยาเสพติดประเภทต่าง ๆ และระบุกิจกรรมที่มีประโยชน์และสร้างสรรค์เพื่อที่จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรงและทางอ้อม อีกทั้งวัตถุประสงค์ประการ 1 ของหลักสูตร D.A.R.E. คือ นักเรียนจะเข้าใจว่า กลยุทธ์ในการปฏิเสธ ทักษะในการสื่อสารที่ดี รวมทั้งทักษะในการแสดงออกอย่างมั่นใจและการโต้ตอบเป็นอย่างไร และสามารถประยุกต์ใช้ทักษะเหล่านั้นในลักษณะที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงต่าง ๆ ได้ (D.A.R.E. America 2546 อ้างถึงใน วิหาญ ประสงค์ผล, 2558, หน้า 12)

2.3 ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E.

ประเทศไทย) ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือนไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด ทั้งทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อ ขาย” มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือนกัน ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด ทั้งทางอ้อม เช่น ให้เพื่อนยืมเงิน-ยานพาหนะไปซื้อขายยาเสพติด รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด” ประเด็น “เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด” อันดับสุดท้ายประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะช่วยกันทบทวนบทเรียนให้แก่กัน” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิต โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถกระทำได้โดยการเลือกคบเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง D.A.R.E. เห็นว่า ในบทเรียน รากฐานของมิตรภาพ เพื่อให้นักเรียน ได้เรียนรู้คุณสมบัติของเพื่อนที่ดีและไม่ดี ความหมายของแรงกดดันจากเพื่อนและการแสดงบทบาทสมมติ โดยใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เพื่อโต้ตอบแรงกดดันจากเพื่อนประเภทต่าง ๆ

2.4 ด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยของยาเสพติด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในประเด็น “นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาในประเด็น “นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษาอินเตอร์เน็ต เป็นต้น” และประเด็น “นักเรียนได้เข้าร่วมอบรมความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิต โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถกระทำโดยการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยของยาเสพติด นอกจากนี้ จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง (D.A.R.E. ประเทศไทย) เห็นว่า โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) เป็นโครงการที่อบรมให้ความรู้เพื่อต่อต้านการใช้ยาในทางที่ผิด ผ่านการอธิบายถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของ D.A.R.E. คือ Drug ยา หรือ

ยาเสพติด Abuse การใช้ในทางที่ผิด Resistance การต่อต้าน หรือ การปฏิเสธ Education การศึกษา โดยเป้าหมายของหลักสูตร D.A.R.E คือ การลด/ ขจัด การเสพยาเสพติด บุหรี่ และยาเสพติดอื่น ๆ รวมทั้งการใช้พฤติกรรมที่รุนแรงของวัยรุ่น หลักสูตรการอบรมมุ่งหวังความสามารถที่จำเป็นของนักเรียนในการดูแลรับผิดชอบชีวิตของตนเอง โดยเน้นไปในการใช้ยาเสพติดเป็นพิเศษ ดังนั้นหลักสูตร D.A.R.E. จึงเป็นการส่งเสริมให้นักเรียน/ เยาวชนมีความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยยาเสพติด

2.5 ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่น/ แก๊งค์ย่านนักเรียนเลือกที่จะรอให้ผู้ใหญ่ หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน” มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และประเด็น “ถ้ามีทางเลือกเลี่ยงอื่นไม่ต้องผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่น/ แก๊งค์ย่านนักเรียนเลือกที่ใช้เส้นทางอื่นถึงแม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิตโดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถกระทำโดยการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด อาทิ หลีกเลี่ยงโดยไม่เดินผ่านแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่น เป็นต้น จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง D.A.R.E. เห็นว่า โครงการ D.A.R.E. มีการให้ความรู้และจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติดหรือการก่ออาชญากรรม ผ่านบทเรียนการรวมทุกสิ่งเป็นการฝึกทักษะการปฏิเสธยาเสพติด หลีกเลี่ยงความรุนแรง/ สถานการณ์เสี่ยง เพื่อดูแลรับผิดชอบชีวิตตนเองโดยใช้รูปแบบการโต้ตอบแบบมั่นใจ เช่น การเดินผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่น/ แก๊งค์ย่านนักเรียนเลือกที่จะรอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกันมากกว่าการใช้ทางหลีกเลี่ยงอื่น ไม่ต้องผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่น/ แก๊งค์ย่านนักเรียนเลือกที่ใช้เส้นทางอื่นถึงแม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา เป็นต้น และบทเรียนการป้องกันอาชญากรรมด้วยตนเองเพื่อให้นักเรียนสามารถเพื่อให้หลีกเลี่ยงภัยจากการก่ออาชญากรรม สาเหตุการเกิดอาชญากรรม รู้วิธีหลีกเลี่ยงอาชญากรรมและสถานการณ์การก่ออาชญากรรมในปัจจุบัน

2.6 ด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกัวยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่เกี่ยวข้องกัวยาเสพติด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “เมื่อได้กระทำผิด นักเรียนเลือกที่จะเข้าไป

สารภาพผิดกับครู/ ผู้ปกครองทันที เพื่อที่จะรับการแก้ไขและคำปรึกษา” มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองทันที” ประเด็น “เมื่อได้กระทำผิดนักเรียนจะปกปิดไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้” และประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนมักจะตัดสินใจด้วยตนเอง/ คุยกับเพื่อนสนิท โดยที่ไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิตโดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถกระทำโดย เมื่อมีปัญหาชีวิตควรรหาทางแก้ไข ที่ไม่ข้องเกี่ยวกับยาเสพติด หากแก้ไขไม่ได้ควรปรึกษาผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่นักเรียน เคารพนับถือ โดยเฉพาะครูที่ปรึกษา จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง D.A.R.E. เห็นว่า ในชั่วโมงเรียนโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ครูดำรง D.A.R.E. ได้ตอบคำถาม D.A.R.E. ที่นักเรียนเขียนใส่ไว้ในกล่อง D.A.R.E. ซึ่งครูดำรง D.A.R.E. ได้บอกแต่ชั่วโมงแรกว่า ให้นักเรียนทุกคนเขียนคำถามมาใส่ในกล่อง D.A.R.E. ทุกคำถามต้องมีคำตอบที่ถูกต้องจากครูดำรง D.A.R.E. ทั้งปัญหาข้อสงสัยและคำบอกเล่าหรือคำถามที่เกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวนักเรียน ที่ได้เขียนมาให้ครูดำรง D.A.R.E. ช่วยตอบ และช่วยแก้ปัญหาตลอดจนออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อติดตามผลของโครงการ

2.7 ด้านระมัดระวังเรื่องการใช้ยาที่อาจทำให้เสพติดได้ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้ยาที่อาจทำให้เสพติดได้ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาจัดเรียงรายชื่อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลัง การอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าจะไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั้นเนื้อครั้นตัว นักเรียนไปโรงพยาบาลหรือคลินิกทันที” มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าจะไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั้นเนื้อครั้นตัว นักเรียน ผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้าน เพื่อซื้อยากินตามอาการ” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยการสร้างทักษะชีวิตโดยกระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด สามารถกระทำโดยการระมัดระวังเรื่องการใช้ ยาเพราะยาบางชนิดอาจทำให้เสพติดได้ จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง D.A.R.E. เห็นว่า โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ได้มีบทเรียน บทที่ 9 เรื่อง ผัก ฝัก และผัก เป็นการประยุกต์ใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. วิธีการดูแลรับผิดชอบตนเอง และการโต้ตอบอย่างมั่นใจในสถานการณ์เสี่ยง สำหรับการใช้ชีวิตประจำวันของนักเรียน หรือเยาวชน รวมทั้งในยามเจ็บป่วย ควรที่จะไปพบแพทย์หรือ โรงพยาบาลไม่ควรซื้อยากินเอง

ตามอาการ เป็นต้น

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้นหมายความว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีพฤติกรรมดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) จากประสบการณ์ของผู้วิจัย ในฐานะครูตำรวจ D.A.R.E. เห็นว่า หลักสูตร D.A.R.E. ทั้งหลักสูตรเพื่อต้องการลด/ขจัดการเสพติด บุหรี่ และยาเสพติดอื่น ๆ รวมทั้งการใช้พฤติกรรมที่รุนแรงของวัยรุ่น โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ให้นักเรียนดูแลรับผิดชอบชีวิตตนเองโดยเน้นการใช้ไปที่การใช้ยาเสพติดเป็นพิเศษเพื่อให้ (กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด, 2546, หน้า 4) (ก) นักเรียนจะได้เข้าใจถึงพิษภัยของเหล้า บุหรี่ กัญชา และสารระเหย ที่มีผลกระทบต่อร่างกายและสมองของนักเรียน (ข) นักเรียนจะได้มีข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความเชื่อของนักเรียนกับข้อมูลจากสถาบันแห่งชาติเกี่ยวกับยาเสพติดว่าจำนวนผู้เสพยาเสพติด มีจำนวนน้อยกว่าที่นักเรียนคิดหรือคาดคะเนไว้ นั้นแสดงว่าการเสพยาเสพติดไม่ใช่สิ่งที่เท่หรือโก้หรู (ค) นักเรียนสามารถที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียนและชุมชน โดยที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และ (ง) นักเรียนเข้าใจถึงการปฏิเสธ ทักษะในการสื่อสารที่ตีรวมถึงการแสดงออกอย่างมั่นใจในการโต้ตอบ โดยนำรูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. มาใช้นอกจากนี้ ลักษณะหลักของหลักสูตร D.A.R.E. คือการให้ข้อมูล หลักการ ทักษะ กิจกรรม ในหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่น ความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาส่วนตัว ปัญหาการใช้ชีวิตในสังคมที่ยุ่งยาก และเกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด เพื่อให้ นักเรียนสามารถตัดสินใจและดำเนินการตามนั้นได้โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) จึงได้จัดหาช่องทางสร้างทักษะเหล่านี้ให้กับนักเรียนโดยใช้กลยุทธ์การสอนที่มีประสิทธิผล และเป็นจริงในสายตาของนักเรียนผ่านบทเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ของหลักสูตร D.A.R.E. ทั้งนี้เพื่อค้ำให้ นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานการณ์ที่เป็นจริง และให้ข้อมูลที่มีอยู่อภิปรายอย่างละเอียด และตัดสินใจระทำการพร้อมรับผิดชอบในการตัดสินใจนั้น นอกจากการอภิปรายอย่างกว้างขวางแล้วนักเรียนยังมีโอกาส

ในการทดลองวิธีการต่อต้านแรงกดดันจากเพื่อน และความรู้สึกภายในที่ต้องการจะได้รับการยอมรับว่าเป็นคนเท่ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (2546, หน้า 3) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อน และหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้รู้เท่าทัน โทษพิษภัยของยาเสพติด มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษา อินเทอร์เน็ต” ประเด็น “นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” และประเด็น “นักเรียนได้เข้าร่วมอบรมความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด” มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นอกจากนี้ จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูตำรวจ D.A.R.E. เห็นว่า นักเรียนที่ผ่านการอบรม (D.A.R.E. ประเทศไทย) จะทำหน้าที่เป็นนักกิจกรรมของโรงเรียน ในการจัดกิจกรรมหรือเข้าร่วมอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติดมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้ผ่านการอบรม (D.A.R.E. ประเทศไทย)

3.2 ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธทุกเมื่อถูกชักชวน ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จากผลการศึกษาสามารถแยกประเด็นพฤติกรรมออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมหลังการอบรมดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมก่อนอบรมและกลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมหลังการอบรมแย่ลง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมก่อนการอบรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมหลังการอบรมดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมก่อนอบรม อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ประเด็น “เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ทดลองยาเสพติด ไม่ว่าด้วยวิธีใด” และประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองยาเสพติด โดยการบอกถึงสาเหตุและอันตรายของยาเสพติด”

กลุ่มพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมหลังการอบรมแย่ลง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมก่อนอบรม อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ .01 ได้แก่ ประเด็น “เมื่อมีผู้หยิบยื่นหรือชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ” และประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดด้วยการเดินหนี” จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง D.A.R.E. เห็นว่า หลักสูตร D.A.R.E. อบรมความรู้ จัดกิจกรรมและจำลองสถานการณ์เพื่อการลดขจัดการเสพติด เหล้า บุหรี่ และยาเสพติดอื่น ๆ รวมทั้งการลดการใช้พฤติกรรมที่รุนแรงของวัยรุ่นผ่านรูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. คือ การระบุปัญหา (Define) เพื่ออธิบายถึงปัญหา การประเมินทางเลือก (Assess) การตัดสินใจเลือก (Respond) และการประเมินผล (Evaluate) รูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. ข้างต้น สามารถเลือกใช้กลยุทธ์ในการปฏิเสธ ทักษะในการสื่อสารที่ตีรวมทั้งทักษะในการแสดงออกและโต้ตอบอย่างมั่นใจจนสามารถประยุกต์ใช้ทักษะเหล่านี้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตจริง ๆ ต่าง ๆ ได้ อาทิ การแก้ไขความเข้าใจ/ ความเชื่อที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติดจนสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการปฏิเสธยาเสพติดเมื่อถูกชักชวน โดยการเดินหนีเปลี่ยนเป็นการอธิบายถึงสาเหตุและอันตรายจากยาเสพติด

3.3 ด้านระมัดระวังเรื่องการใช้ยาที่อาจทำให้เสพติดได้ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) แย่ลงเมื่อเทียบกับพฤติกรรมก่อนการอบรม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าจะไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั้นเนื้อครั้นตัว นักเรียนผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้านเพื่อซื้อยากินตามอาการ” พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) แย่ลง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมก่อนการอบรม จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง D.A.R.E. เห็นว่า

ขาบางชนิดเมื่อนักนักเรียนกินติดต่อกันหลาย ๆ วัน หรือต่อเนื่องอาจทำให้เสพติดได้ เช่น ยาแก้ไอ ยานอนหลับ ยาคลายกล้ามเนื้อ เครื่องดื่มบำรุงกำลัง เป็นต้น

3.4 ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ดีขึ้นเมื่อเทียบกับพฤติกรรมการอบรม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเองชอบนัด” และประเด็น “เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง” พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้นแสดงว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ดีขึ้นเมื่อเทียบกับพฤติกรรมการอบรม จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง D.A.R.E. เห็นว่า โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ได้สอนให้นักเรียนรู้จักคิดรู้จักการวางแผนชีวิตตนเอง มุ่งพัฒนาตนเอง โดยการใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. รู้จักคิดถึงผลกระทบที่จะมาถึงในวันหน้า เช่น ถ้าเสพยาเสพติดก็จะทำให้มีผลกระทบต่อร่างกายนักเรียน และผลเสียในอนาคต แต่ถ้าเอาเวลาว่างไปทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ทุกอย่างก็จะมีผลดีต่อร่างกายของนักเรียน

3.5 ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวนไปในทางสร้างสรรค์ ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าต่ำกว่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ดีขึ้นเมื่อเทียบกับ พฤติกรรมการอบรม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จากผลการศึกษาสามารถแยกประเด็นพฤติกรรมออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมหลังการอบรมดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมก่อนการอบรม และกลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมหลังการอบรมแย่ลง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมก่อนการอบรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมหลังการอบรม

ดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ได้แก่ ประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือน ไม่ให้เข้า ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรงเช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อ ขาย” ประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือนกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางอ้อม เช่น ให้เพื่อนยืมเงิน-ยานพาหนะไปซื้อขายยาเสพติด รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด” และประเด็น “นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะช่วยกันทบทวนบทเรียนให้แก่กัน”

กลุ่มพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่มีระดับพฤติกรรมหลังการอบรม แผลง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ประเด็น “เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด” จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง D.A.R.E. เห็นว่า โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ได้สอนให้รู้จักคำว่าเพื่อนเพราะทุกคนรอบตัวของนักเรียน คือ เพื่อน แต่นักเรียนต้องรู้จักการเลือกคบเพื่อน ให้นักเรียนตระหนักว่าเพื่อนที่ดีเป็นอย่างไร เพราะถ้าคบเพื่อนที่ดีย่อมที่จะช่วยเหลือและตักเตือนกัน

3.6 ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด ไม่มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ($t = -1.937$, Sig. = .054) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประเด็น “เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่น/ แก๊งค์ขี้นักเรียนเลือกที่จะรอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่านไปพร้อมกัน” นักเรียนมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) แตกต่างกันอย่างมีระยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมก่อนการอบรม จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง (D.A.R.E. ประเทศไทย) เห็นว่า โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) สอนให้รู้จักการป้องกันตนเองทั้งจากยาเสพติดและอาชญากรรมต่าง ๆ โดยสอนให้นักเรียนรู้จักการเอาตัวรอดจากแรงกดดันจากเพื่อนและบุคคลรอบตัว โดยการไม่อยู่คนเดียว

3.7 ด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลัง

การอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด ไม่มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที” และประเด็น “เมื่อได้กระทำผิด นักเรียนเลือกที่จะเข้าไปสารภาพผิดกับครู/ ผู้ปกครองทันที เพื่อที่จะรับการแก้ไขและคำปรึกษา” นักเรียนมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดก่อน และหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน หลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ดีขึ้น เมื่อเทียบกับ พฤติกรรมก่อนการอบรม จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูดำรง D.A.R.E. เห็นว่า ครูดำรง D.A.R.E. ได้พูดคุยอยู่เสมอว่า โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มุ่งที่จะให้นักเรียนใช้รูปแบบ การตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เพื่อให้รู้จักที่มาของปัญหา รู้จักประเมินทางเลือก รู้จักตัดสินใจเลือก และประเมินผล เพราะครูดำรง D.A.R.E. ได้บอกแก่นักเรียนเสมอว่ารูปแบบการตัดสินใจ แบบ D.A.R.E. สามารถนำมาใช้ได้กับชีวิตจริงและปัญหาทุกปัญหาย่อมมีทางออก ขอเพียงนักเรียน มาพบปรึกษาผู้ปกครอง ครูประจำชั้น หรือแม้แต่ครูดำรง D.A.R.E. โดยตรง หรือการเขียน ปัญหาลงในกล่อง D.A.R.E.

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียน ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรุณรัฐประเทศ อำเภอรุณรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะในการศึกษา ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้วิจัยสามารถกำหนดข้อเสนอแนะใน 2 ระดับ ได้แก่ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จากผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของ เยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ระหว่างก่อนอบรมและหลังการ อบรมโครงการ การศึกษา เพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจ

ยุทธวิธีประเทศไทย อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีความแตกต่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01 โดย ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ดีขึ้น เมื่อเทียบกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีบางประเด็น ที่พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) แย่ลง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน

ผลการศึกษา พบว่า ประเด็น “เมื่อมีผู้หยิบยื่นหรือชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ” และประเด็น “นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดด้วยการเดินหนี” ทั้ง 2 ประเด็นข้างต้น พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีระดับ แย่ลง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรม อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ดังนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดของเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลควรที่จะขึ้นภาษีสรรพสามิตทั้งเหล้าและบุหรี่เพื่อให้สินค้า โดยเฉพาะบุหรี่และเหล้ามีราคาแพงขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงคนทั่วไปซื้อมาเสพ ป้องกันเด็กเยาวชนนักเรียนเห็นเป็นแบบอย่างและเลียนแบบ
2. รัฐบาลควรที่จะออกกฎหมายควบคุมเวลาขายเหล้าและบุหรี่เป็นเวลาเดียว เช่น เวลา 20.00-22.00 น. กำหนดบทลงโทษที่หนักขึ้นหากมีการฝ่าฝืน
3. โครงการ D.A.R.E America ควรที่จะปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับประเทศสมาชิก D.A.R.E. เพื่อให้เข้ากับขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ลักษณะการดำเนินชีวิตของประเทศนั้น ๆ รวมทั้งประเทศไทย เพื่อให้พฤติกรรมของเยาวชนนักเรียนที่ผ่านการอบรม เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต้องบังคับใช้กฎหมายให้จริงจัง เค็ดขาด เช่น การขายเหล้า บุหรี่แก่เด็กและเยาวชน การแบ่งเหล้า บุหรี่ขาย

2. ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต้องกวดขันจับกุมเหล่าและบุหรีที่ลักลอบนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน เพราะมีราคาถูกลงกว่าสินค้าของประเทศไทย เพื่อปิดช่องว่างและทางเลือกแก่คนไทยไม่ให้ตกเป็นทาสยาเสพติด

3. โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ควรร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการติดตามพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติด ของเยาวชนนักเรียนที่ผ่านหลักสูตรการอบรม โครงการ (D.A.R.E ประเทศไทย) เพื่อเฝ้าระวังหรือสังเกตการของเยาวชนนักเรียนกลุ่มนี้ อย่างเป็นระบบในระยะยาว

2. ด้านการระมัดระวังการใช้ยาที่อาจทำให้เสพติดได้ ผลการศึกษา

พบว่า ในภาพรวมของพฤติกรรมการกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรม โครงการ (D.A.R.E ประเทศไทย) ในด้านการระมัดระวังเรื่องการใช้ยาที่อาจทำให้เสพติดได้ มีความแตกต่างกันนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยพบว่า พฤติกรรมการกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าพฤติกรรมการกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีระดับแย่ง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมการกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนของการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “เมื่อนักเรียนรู้สึกว้าไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัวนักเรียน/ ผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้านเพื่อซื้อยากินตามอาการ” เป็นประเด็นที่พฤติกรรมการกำบังตนเองจากยาเสพติดหลังการอบรมโครงการ D.A.R.E ประเทศไทย มีระดับแย่ง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมการกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E ประเทศไทย) ดังนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดของเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลหรือกระทรวงสาธารณสุขควรกำหนดการขึ้นบัญชีทะเบียนยาบางชนิดที่สุ่มเสี่ยงต่อการเสพติด เช่น ยาแก้ไอ ยานอนหลับ ยาคลายกล้ามเนื้อ เครื่องดื่มบำรุงกำลัง เป็นต้น เพื่อให้อำนาจการจ่ายยาแก่เภสัชกรเป็นผู้พิจารณาเป็นสำคัญ มากกว่าให้เด็กหรือผู้ปกครองเป็นผู้ซื้อยากินเอง

2. มีกฎหมายควบคุมการเปิดร้านขายยา โดยเฉพาะร้านขายยาต้องมีเภสัชกรซึ่งเป็นผู้มีวิชาชีพทางด้านสาธารณสุขในการจ่ายยาให้แก่ผู้ป่วย เพื่อป้องกันการผิดพลาดในการจ่ายยา และต้องขายยา/ จ่ายยาตามใบสั่งแพทย์เท่านั้น

3. โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ควรมีการบรรจุชั่วโมงรักษาสุขภาพ เพื่อให้เด็ก เยาวชนนักเรียนตระหนักรู้ถึงการรักษาสุขภาพให้ถูกวิธีทั้งยามเจ็บป่วยและในยามปกติ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ต้องเปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง โดยมีหมอ ยา และรถพยาบาลฉุกเฉินพร้อมให้บริการ

2. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต้องออกให้ความรู้แก่พี่น้องประชาชนในพื้นที่ รับผิดชอบ เพื่อให้รู้ถึงโทษของการซื้อยามากินเองตามอาการเจ็บป่วย อีกทั้งรณรงค์ให้ไปตรวจสุขภาพประจำปี

3. ห้ามร้านขายยาสามัญประจำบ้านหรือร้านขายยาทั่วไป ขายยาอันตรายที่สุ่มเสี่ยงต่อการเสพติดให้แก่เด็กและเยาวชน นอกจากนี้ใบสั่งจากแพทย์

3. ด้านการคบเพื่อนที่ดีที่ชักชวนกันไปในทางสร้างสรรค์

ผลการศึกษา พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติดของนักเรียนก่อนและหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในด้านการคบเพื่อนที่ดีที่ชักชวนกันไปในทางสร้างสรรค์ มีความแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดย พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน หลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) นั้นแสดงว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติดของนักเรียนหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีระดับดีขึ้น เมื่อเทียบกับ พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนของการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็น “เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด” เป็นประเด็น ที่พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดหลังการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) มีระดับ แ่ลง เมื่อเทียบกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติดของนักเรียนก่อนการอบรมโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ดังนั้น ผู้วิจัยได้กำหนด ของเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลส่งเสริมการแสดงออกในเชิงกีฬาและนันทนาการ โดยกำหนดให้มีกิจกรรม ทุกวันสำคัญ เช่น วันสงกรานต์ วันแม่ วันพ่อ หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ เป็นต้น พร้อมทั้งสนับสนุน ส่งเสริมให้ก้าวหน้าในเชิงทักษะด้านนั้น ๆ

2. รัฐบาลกำหนดให้ทุกตำบลมีหน่วยจิตวิทยาประจำตำบล ทำงานร่วมกับท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเพื่อป้องกันการหลงผิดของเยาวชน

3. โครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) ควรมีมาตรการให้ครูตำรวจ D.A.R.E. เยี่ยมบ้าน
เยาวชนนักเรียนร้อยเปอร์เซ็นต์ เพื่อรับรู้พฤติกรรมของเยาวชนนักเรียนทั้งที่บ้านและโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จังหวัดหรือสถานศึกษาและท้องถิ่นควรจัดให้มีกิจกรรม เช่น แข่งกีฬา การแสดง
ละคร เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนเยาวชนมีช่องทางได้แสดงออกในสิ่งที่ตนเองถนัด พร้อมทั้ง
มีใบประกาศเกียรติบัตร

2. ผู้ปกครองท้องที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องจัดทำฐานข้อมูลผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
ทุกช่วงวัย เพื่อนำเข้าสู่การบำบัดหรือเข้าโครงการ “ส่งลูกกลับบ้าน”

3. พ่อ แม่ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย)
ในการให้ข้อมูลที่แท้จริง เพื่อช่วยกันลดลูกค้ารายใหม่ของขบวนการค้ายาเสพติด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณซึ่งศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกัน
ตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรม
โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน โครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้าน
การใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ
อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีข้อจำกัดในการศึกษาครั้งนี้ คือการใช้แบบสอบถาม
เป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียน
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรมโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้าน
การใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ทำให้อาจเกิดข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อน
ของคำตอบ ดังนั้น ในการศึกษาร้อยต่อไป ควรที่จะศึกษาในเชิงคุณภาพผ่านการสังเกตการณ์
แบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันตนเอง
จากยาเสพติดของเยาวชนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ก่อนการอบรมและหลังการอบรม
โครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) ในพื้นที่
สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). *แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านผลผลิต บัณฑิต และกระบวนการ*. กรุงเทพฯ: อรุณสภา.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2546). *คู่มือการจัดกิจกรรม ฝึกคิดแก้ปัญหา พัฒนา
Emotional Quotient (EQ) (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: องค์การทหารผ่านศึก.
- กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว. (2558). *การจัดอัตรากำลังพล. สระแก้ว:
กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว*.
- กองบำบัดรักษา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2553). *ข้อมูล
การบำบัดรักษาและแนวทางโน้มการระบดยาเสพติด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร.
- กองป้องกันยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2545). *แนวทางการจัดกิจกรรม
เสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดแก่เยาวชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติดกรุงเทพมหานคร.
- กองป้องกันยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2557). *การป้องกันยาเสพติด
กรุงเทพฯ: สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร*.
- กองวิชาการและวางแผน สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2533). *การสัมมนาโครงการ
ผู้นำองค์กรประชาชนต่อต้านยาเสพติด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติดกรุงเทพมหานคร.
- กองวิชาการและวางแผน สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2533). *แนวทางการแก้ไข
ปัญหา ยาเสพติดในชุมชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
กรุงเทพมหานคร.
- กองวิชาการและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
กรุงเทพมหานคร. (2553). *ข้อมูลประวัติความเป็นมา ยาเสพติดและงานวิชาการวางแผน*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร.
- กองส่งเสริมปฏิบัติการกรมการศึกษานอกโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *การศึกษาตลอด
ชีวิต*. กรุงเทพฯ: อรุณสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร. (2542). *การรายงานผลการเยือนสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับการ
อบรมยาเสพติด*. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *ยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน เล่มที่ 9 เรื่องที่ 13*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกลาง หอรัษฎากรพิพัฒน์ ในพระบรมมหาราชวัง.
- คำณูณ สิทธิสมาน. (2558, 1 ธันวาคม). เสพติดยา หายขาดได้. *หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ*, 23(9), หน้า 4.
- จิรัชญา โยธาอภิรักษ์. (2551). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาพลักษณ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และผลของภาพลักษณ์ต่อทัศนคติที่มีต่อตราสินค้า ปตท.* วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- เจริญ แฉกพิมาย และปนัดดา ศรีชนสาร. (2557). *พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของ นักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เฉลิมขวัญ ถือความสัตย์. (2555). *การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณรงค์ เส็งประชา. (2541). *มนุษย์กับสังคม*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ต้องรัก จิตรบรรเทา. (2551). *ชุดข้อมูลสำหรับการเลือกศึกษาต่อในแผนการเรียน วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นราศักดิ์ ปานบุตร. (2554). *การสร้างรั้วชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติด โดยความร่วมมือ ของแกนนำในชุมชนบ้านบ่อแปดร้อยเทศบาลตำบลในเมือง อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดสุโขทัย*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตยาภรณ์ ค้างเรือง. (2540). *การเปรียบเทียบผลการใช้การควบคุมตนเองกับการใช้สัญญาใจ เพื่อลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพิบูลสังฆรักษ์ ประชาอุทิศอำเภอพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัณฑิต คงเกลี้ยง. (2553). *การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด*. กรุงเทพฯ: ดำรวจ.

- บุญชิต เพชรวงษ์. (2551). การพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสารเสพติด
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสัมป๋อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี
เขต 1. วิทยานิพนธ์หลักสูตร, สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา, คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ปกรณ์ วงศ์รัตนพิบูลย์. (2558). *มหัศจรรย์พลังคิดบวก*. กรุงเทพฯ: Think Beyond.
- ปกาวดี แจ่มศิริ. (2527). พฤติกรรมนักเรียนมัธยมศึกษาการควบคุมชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะครุศาสตร์,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาพร คนชื้อ. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ
ในการควบคุมตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี
เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2546). การปฏิรูปการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ปิยะนุช เหลืองงาม. (2552). บรรทัดฐานในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ในการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ภาวะโลกร้อน ตามแนวทางการสอนวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยี และสังคม (STS). *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 1(4), 6-7.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช*
2542. กรุงเทพฯ: สมาพันธ์.
- พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. 2522 (2535, 14 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 5-6.
- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522. (2522, 22 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 2-39.
- พัชรภรณ์ ค่านประชุม. (2556). ปัจจัยที่ส่งต่อพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติด
ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว.
ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป,
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาณุวัฒน์ สีวะสกุลราช. (2543). ปัจจัยพื้นฐานของพฤติกรรมมนุษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชันส์.

- วรเกียรติ ทองไทย. (2553). ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องจากหนังสือภาพ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรพจน์ สมานมิตร. (2546). ทักษะทางสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน, คณะครุศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรางคณา รัชตะวรรณ. (2554). การศึกษาและพัฒนาการมองโลกในแง่ดีของนักเรียนวัยรุ่น โดยการให้คำปรึกษากลุ่ม. ปรียญานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาจิตวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิภาวี แดงท่าขาม. (2551). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลเขาคกรรจ์ตำบลเขาคกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิหาญ ประสงค์ผล. (2558). การศึกษาผลของโครงการครู D.A.R.E. กับการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา ศึกษากรณีโรงเรียนบ้านมาบมะไฟ ตำบลเนินสว่าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2549). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศศิประภา สุขแจ่ม. (2551). พฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริวรรณ จุลวนิชรัตนนา. (2542). การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการรณรงค์-รัฐ ร่วมใจต้านภัย ยาเสพติด ความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมป้องกันและต่อต้านยาเสพติด. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์, คณะนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวพร แพทย์จิม. (2556). พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันสารเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีวิทยา 2 ปีการศึกษา 2556. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาสุขศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ศุภร ชินะเกตุ. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังก่ออาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม จังหวัดนนทบุรี. (2555). *แผนการดำเนินการ (Action plan) ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด. นนทบุรี: กระทรวงยุติธรรม.*
- สถาบันไทยพัฒนา. (2542). *เข้าข่าย-เข้าใจ-เข้าถึง* กับการพัฒนาที่ยั่งยืน. *กรุงเทพธุรกิจ*, 16(6), 20.
- สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว. (2558). *ข้อมูลกำลังพลสถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ. สระแก้ว: สถานีตำรวจภูธรอรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว.*
- สรศักดิ์ ดวงคำสวัสดิ์. (2539) *การสุศึกษาและประชาสัมพันธ์กับการพัฒนาสาธารณสุขเพื่อบรรลุสุขภาพดีถ้วนหน้า (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพฯ: ศรีสง่าวิชาการ.
- สวิตตา ประทุม. (2554). *การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เกิดการรับผิดชอบ โดยการแบ่งงานกลุ่มในระดับ ปวช. 3 ห้อง 3102 ของนักศึกษาสาขางานเทคนิคคอมพิวเตอร์วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคล้านนาเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- สันติ จัยสิน. (2544). *เทคนิคการเผยแพร่ความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติด. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. (2558). *ข้อมูลเยาวชนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. สระแก้ว: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 สระแก้ว.*
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2546). *หนังสือโครงการ (D.A.R.E. ประเทศไทย) คู่มือระดับประถมศึกษา D.A.R.E. America. กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.*
- สำนักงานสถิติ จังหวัดสระแก้ว. (2557). *ข้อมูลประชากรจังหวัดสระแก้ว. สระแก้ว: ศูนย์ราชการจังหวัดสระแก้ว.*
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553). *ข้อมูลการติดตามสภาวะการณ์เสี่ยงยาเสพติดเด็กและเยาวชน ในปี 2550-2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร.*
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553). *ข้อมูลผู้เข้ารับการรักษาและการแพร่ระบาดของยาเสพติด. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร.*

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2554). *ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด*. กรุงเทพฯ:

สำนักนายกรัฐมนตรี.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2529). *จิตวิทยาสังคม ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

สุเมธ เดียวอิสเรศ. (2525). *การบริหารบุคลากรในโรงเรียน*. ชลบุรี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.

สุวิมล ระวัง. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต: กรณีศึกษา*

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,

สาขาวิชาระบบสารสนเทศ, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

อภิญา เปี่ยมวัฒนาทรัพย์. (2552). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น*

ในสถานศึกษาเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. *วารสารสำนักงานป้องกันและควบคุมโรค*

ที่ 3 จังหวัดชลบุรี, 2(2), 56-68.

อภิญา จรูญพร. (2515). *ศัพท์และความหมายทางการบริหาร*. กรุงเทพฯ: พระนคร.

อารยา ด่านพานิช. (2542). *การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองกับ*

พฤติกรรมการเผชิญปัญหาของเยาวชนผู้กระทำผิดชายและหญิงในสถานพินิจ

และคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง. *วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต,*

สาขาวิชาบริหารและนโยบายสวัสดิการและนโยบายสวัสดิการสังคม,

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Ialongo, N, Wetthamer, L, Brown, H. B. Kellam, S, & Wang, S. B. (2001). The proximal impact of two first- grade preventive interventions on the early risk behaviors for later substance abuse, depression, and antisocial behavior. *American Journal of Community Psychology, 27, 599-642.*

Maxwell, M. (1966). *Psycho-cybernetics*. New York: Apple Century-Croft.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตารางที่ 27 กรอบแนวคิดตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม	ด้าน	ประเด็น	ข้อคำถาม
แนวคิดพฤติกรรม การป้องกันตนเอง จากยาเสพติดโดย การสร้างทักษะชีวิต จากสารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน เล่มที่ 9 เรื่องที่ 13 (กระทรวงศึกษาธิการ 2545)	1. การศึกษาหา ความรู้ เพื่อให้ รู้เท่าทันโทษ พิษภัยของ ยาเสพติด	1. นักเรียนสนใจ ในการศึกษาหา ความรู้เกี่ยวกับโทษ พิษภัยยาเสพติด ตลอดเวลา	1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับ การป้องกันตนเองจาก ยาเสพติดยาเสพติด 2. นักเรียนได้เข้าร่วมอบรม ความรู้ในการป้องกันตนเอง จากยาเสพติด 3. นักเรียนสนใจหาความรู้ เพิ่มเติมด้วยตนเอง ในการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษา จากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น 4. เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ ทดลองยาเสพติดไม่ว่า ด้วยวิธีใด 5. เมื่อมีผู้หยิบยื่นหรือ ชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ 6. นักเรียนปฏิเสธการทดลอง ยาเสพติดด้วยการเดินหนี 7. นักเรียนปฏิเสธการทดลอง ยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ ทดลองยาเสพติดโดยการบอก ถึงเหตุผลและอันตรายของยา
	2. การไม่ทดลอง ใช้ยาเสพติด ทุกชนิด และปฏิเสธ เมื่อถูกชักชวน	2. นักเรียน ไม่ต้องการรู้ถึง รสชาติของ ยาเสพติดทุกชนิด	

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ด้าน	ประเด็น	ข้อคำถาม
แนวคิดพฤติกรรม การป้องกันตนเอง จากยาเสพติดโดยการ สร้างทักษะชีวิตจาก สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน เล่มที่ 9 เรื่องที่ 13 (กระทรวงศึกษาธิการ 2545)	3. การระมัดระวัง เรื่องการใช้ยาที่ อาจทำให้เสพติด ได้	3. นักเรียน/ ผู้ปกครองไม่ควรซื้อ ยาตามร้านขายยา ทั่วไปมากินตาม อาการที่เจ็บป่วย ควรที่ไปพบแพทย์	8. เมื่อนักเรียนรู้สึก ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียนไปโรงพยาบาล/ คลินิกทันที
	4. การใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์	4. นักเรียนได้ จัดแบ่งเวลาว่างจาก การเรียนหนังสือ เพื่อออกกำลังกาย โดยการเล่นกีฬาและ ช่วยงานผู้ปกครอง ตามวัยและเวลาอัน สมควร	9. เมื่อนักเรียนรู้สึกไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียน/ ผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้ บ้านเพื่อซื้อยาตามอาการ 10. เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬา ที่ตนเองชอบ/ ถนัด 11. เมื่อมีเวลาว่างที่บ้าน นักเรียนจะช่วยผู้ปกครอง ทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระ ผู้ปกครอง

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ด้าน	ประเด็น	ข้อคำถาม
แนวคิดพฤติกรรม การป้องกันตนเอง จากยาเสพติดโดยการ สร้างทักษะชีวิตจาก สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน เล่มที่ 9 เรื่องที่ 13 (กระทรวงศึกษาธิการ 2545)	5. การเลือกคบ เพื่อนดี ที่ชักชวน กันไปในทาง สร้างสรรค์	5. ในการเลือกคบ เพื่อนของนักเรียน ต้องมีความจริงใจ และปรารถนาดีต่อกัน พร้อมทั้งห่วงใย ต่อกัน	12. เพื่อนที่นักเรียนคบ อยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ทุกชนิด 13. นักเรียนกับเพื่อนสนิท จะช่วยกันทบทวนตำราเรียน ให้แก่กัน 14. นักเรียนกับเพื่อนสนิท จะคอยดูแลและตักเตือนกัน ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อ/ ขาย 15. นักเรียนกับเพื่อนสนิท จะคอยดูแลและตักเตือนกัน ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรง และทางอ้อม เช่น ซื้อเอง ให้เพื่อนยืมเงิน/ ยานพาหนะ ไปซื้อ/ ขาย รับฝากทั้งที่รู้ และไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ด้าน	ประเด็น	ข้อคำถาม
แนวคิดพฤติกรรม การป้องกันตนเอง จากยาเสพติดโดยการ สร้างทักษะชีวิตจาก สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน เล่มที่ 9 เรื่องที่ 13 (กระทรวงศึกษาธิการ 2545)	6. การหลีกเลี่ยง จากแหล่ง ยาเสพติด	6. นักเรียนยอม ที่จะเสียเวลาดีกว่า เสียนาคต	16. เมื่อนักเรียนเดินผ่าน แหล่งมั่วสุมวัยรุ่นหรือแก๊งค์ ซี่ย่านักเรียนจะรอให้ผู้ใหญ่ หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดิน ผ่านไปพร้อมกัน 17. ถ้ามีทางหลีกเลี่ยงอื่น ไม่ต้องผ่านแหล่งมั่วสุม วัยรุ่น/แก๊งค์ซี่ย่านักเรียนเลือก ที่จะใช้เส้นทางอื่น ถึงแม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา
	7. การแก้ปัญหา ชีวิตโดยที่ไม่ข้อง เกี่ยวกับยาเสพติด	7. นักเรียนเลือก ที่จะเผชิญกับ ความเป็นจริง เพื่อการแก้ปัญหา ที่ถูกต้อง	18. เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่อง เรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียน มักจะตัดสินใจด้วยตัวเอง/ คุยกับเพื่อนสนิท โดยที่ไม่ให้ ผู้ปกครองรับรู้ 19. เมื่อได้กระทำผิดนักเรียน จะปกปิดไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูได้รับรู้ 20. เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่อง เรียน/ชีวิตส่วนตัว นักเรียน จะปรึกษาครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองทันที 21. เมื่อได้กระทำผิด นักเรียน เลือกที่จะเข้าไปสารภาพผิด กับครู/ ผู้ปกครองทันที เพื่อที่จะรับการแก้ไข และคำปรึกษา

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC)

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC)

พฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติด	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้ รู้เท่าทันโทษพิษภัยยาเสพติด						
1. นักเรียนเข้าร่วมชมนิทรรศการ อบรมที่โรงเรียน/ ชุมชน ได้จัดขึ้น เกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่อง ยาเสพติด	0	1	1	0.6	ใช้ได้ แก้ไข	นักเรียนเข้าร่วม กิจกรรมเกี่ยวกับ การป้องกันยา เสพติดที่โรงเรียน จัดขึ้น
2. นักเรียนเข้าแข่งขันการตอบ คำถามเกี่ยวกับยาเสพติดที่พื้นที่ การศึกษาสระแก้วเขต 2 จัดขึ้น ในวันต่อต้านยาเสพติดโลก	0	1	1	0.6	ใช้ได้ แก้ไข	นักเรียนได้เข้า ร่วมอบรมความรู้ ในการป้องกัน ตนเองจาก ยาเสพติด
3. นักเรียนสนใจการป้องกัน ตนเองจากยาเสพติดโดยศึกษา จากตำราในชั้นเรียนและห้องสมุด โรงเรียน	0	1	1	0.6	ใช้ได้ แก้ไข	นักเรียนสนใจ ความรู้เพิ่มเติม ด้วยตนเอง ในการป้องกัน ตนเองจาก ยาเสพติด เช่น อ่าน

พฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติด	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านการศึกษาหาความรู้ เพื่อให้ รู้เท่าทัน โทษพิษภัยยาเสพติด						
	0	1	1	0.6	ใช้ได้ แก้ไข	หนังสือ การจัด นิทรรศการ ศึกษา จากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
ด้านไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุก ชนิดและปฏิเสธทุกเมื่อถูกชักชวน						
4. นักเรียนเคยซื้อ/ ขายยาเสพติด เช่น เหล้า บุหรี่ เป็นต้น	0	1	1	0.6	ใช้ได้ แก้ไข	เมื่อมีโอกาส นักเรียนไม่ ทดลองยาเสพติด ไม่ว่าด้วยวิธีใด
5. ยาเสพติดมีมาในรูปแบบต่าง ๆ นักเรียนไม่สนใจที่จะทดลอง เสพสิ่งเหล่านั้น	0	1	1	0.6	ใช้ได้ แก้ไข	เมื่อมีผู้หยิบยื่น หรือชักชวนให้ ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการ ปฏิเสธ

พฤติกรรมกำรป้องกันตนเอง จากยาเสพติด	ความคิดเห็น ผู้เกี่ยวข้อง			ค่า IOC	แปดผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
6. นักเรียนปฏิบัติสรการทดลอง ยาเสพติดด้วยการกำว่า “ไม่” ด้วยเสียงดังและทำทางที่ไม่พอใจ	0	1	1	0.6	ใช้ได้ แก้ไข	นักเรียนปฏิบัติ การทดลอง ยาเสพติดด้วย การเดินหนี
7. นักเรียนปฏิบัติสรทุกครั้งเมื่อทุก ชักชวนให้ทดลองยาเสพติดทุก ประเภท	0	1	1	0.6	ใช้ได้ แก้ไข	นักเรียนปฏิบัติ การทดลอง ยาเสพติดเมื่อถูก ชักชวนให้ ทดลอง ยาเสพติดโดย การบอกถึง สาเหตุและ อันตรายของ ยาเสพติด
ควมระมัดระวังเรื่องการใช้ยาที่อาจ ทำให้เสพติดได้						
8. เมื่อนักเรียนรู้สึกำว่าไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั้น เนื้อครั้นตัว นักเรียนไป โรงพยาบาลหรือคลินิกทันที	1	1	1	1	ใช้ได้	

พฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติด	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
9. เมื่อนักเรียนรู้สึกที่ไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่น เนื้อครั่นตัว นักเรียน/ผู้ปกครองไป ที่ร้านขายยาใกล้บ้าน เพื่อซื้อยากิน ตามอาการ	1	1	1	1	ใช้ได้	
ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์						
10. เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเอง ชอบเล่น	1	1	1	1	ใช้ได้	
11. เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะช่วย ผู้ปกครองทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบา ภาระผู้ปกครอง	1	1	1	1	ใช้ได้	
ด้านการเลือกเพื่อนที่ดี ที่ชักชวน ไปในทางสร้างสรรค์						
12. เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่ง เกี่ยวกับสารเสพติด	1	1	1	1	ใช้ได้	
13. นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะ ช่วยกันทบทวนบทเรียนให้แก่กัน	1	1	1	1	ใช้ได้	
14. นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอย ดูแลและดักเตือน ไม่ให้เข้าไปยุ่ง เกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้ง ทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซื้อ/ขาย	1	1	1	1	ใช้ได้	

พฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติด	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
15. นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอย ดูแลและดักเตือนกัน ไม่ให้เข้าไป ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด ทั้งตรง /ทางอ้อม เช่น ให้เพื่อนยืม เงิน ขานพาหนะ ไปซื้อขาย ยาเสพติด รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่า เป็นยาเสพติด	1	1	0	0.6	ใช้ได้ แก้ไข	ควรเพิ่มข้อความ เป็นทั้งทางตรง และทางอ้อม
ด้านการหลีกเลี่ยงจากแหล่ง ยาเสพติด						
16. เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่ว สุ่มวัยรุ่นหรือแก๊งค์นักเรียนจะ รอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมาเยอะ ๆ ค่อยเดินผ่าน ไปพร้อมกัน	1	1	1	1	ใช้ได้	
17. ถ้ามีทางหลีกเลี่ยงอื่นไม่ต้อง ผ่านแหล่งมั่วสุ่มวัยรุ่น/ แก๊งค์ยา นักเรียนเลือกที่ใช้เส้นทางอื่นถึง แม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา	1	1	1	1	ใช้ได้	
ด้านการแก้ปัญหาชีวิต โดยที่ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ ยาเสพติด						
18. เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนมักจะ ตัดสินใจด้วยตนเอง/ คุยกับเพื่อน สนิท โดยที่ไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้	1	1	1	1	ใช้ได้	
19. เมื่อได้กระทำผิดนักเรียนจะ ปกปิดไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูรับรู้	1	1	1	1	ใช้ได้	

พฤติกรรมกำรป้องกันตนเอง จากยาเสพติด	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
20. เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนจะปรึกษาครู ที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที	1	1	1	1	ใช้ได้	
21. เมื่อได้กระทำผิด นักเรียน เลือกที่จะเข้าไปสารภาพผิดกับครู/ ผู้ปกครองทันที เพื่อที่จะรับการ แก้ไขและคำปรึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้	

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับแบบวัดพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด
 โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย)
 ในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case processing summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability statistics

Cronbach's alpha	N of items
.749	21

Item Statistics

	Mean	Std. deviation	N
B1	1.03	.183	30
B2	1.30	.466	30
B3	1.97	.669	30
B4	1.90	.607	30
B5	1.90	.712	30
B6	1.90	.481	30
B7	1.87	.776	30
B8	1.77	.728	30
B9	1.90	.759	30
B10	2.10	.712	30

	Mean	Std. deviation	N
B11	2.13	.629	30
B12	2.17	.592	30
B13	1.57	.568	30
B14	1.33	.479	30
B15	1.30	.466	30
B16	2.10	.712	30
B17	1.90	.759	30
B18	1.57	.568	30
B19	1.90	.607	30
B20	2.13	.629	30
B21	1.33	.479	30

Item-total statistics

	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item- total correlation	Cronbach's alpha if item deleted
B1	36.03	28.033	-.180	.756
B2	35.77	28.323	-.165	.766
B3	35.10	24.024	.496	.725
B4	35.17	25.247	.345	.737
B5	35.17	26.695	.070	.760
B6	35.17	26.351	.231	.745
B7	35.20	23.890	.425	.730
B8	35.30	23.941	.456	.727
B9	35.17	23.385	.512	.721
B10	34.97	23.551	.530	.721
B11	34.93	25.720	.252	.744
B12	34.90	27.197	.028	.759
B13	35.50	25.431	.343	.738

	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item- total correlation	Cronbach's alpha if item deleted
B14	35.73	25.582	.393	.736
B15	35.77	28.323	-.165	.766
B16	34.97	23.551	.530	.721
B17	35.17	23.385	.512	.721
B18	35.50	25.431	.343	.738
B19	35.17	25.247	.345	.737
B20	34.93	25.720	.252	.744
B21	35.73	25.582	.393	.736

Scale statistics

Mean	Variance	Std. deviation	N of items
37.07	27.720	5.265	21

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

6. สภาวะครอบครัว

☐ บิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน	☐ บิดามารดาแยกกันอยู่
☐ บิดามารดาหย่าร้าง	☐ บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม
☐ บิดาและมารดาถึงแก่กรรม	☐ บิดา มารดาและญาติ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวขยาย

7. การเข้าร่วมโครงการ D.A.R.E.

☐ เข้าร่วม	☐ ไม่เข้าร่วม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาถึงพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักเรียน ในแต่ละด้านต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย V ในช่องว่างหลังข้อความ ที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด	ระดับพฤติกรรม		
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย
การศึกษาหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันโทษพิษภัยของยาเสพติด 1. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติดยาเสพติด			
2. นักเรียนได้เข้าร่วมอบรมความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด			
3. นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด เช่น อ่านหนังสือ การจัดนิทรรศการ ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น			
การไม่ทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิดและปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน 4. เมื่อมีโอกาสนักเรียนไม่ทดลองยาเสพติดไม่ว่าด้วยวิธีใด			

คำชี้แจง โปรดพิจารณาถึงพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักเรียน ในแต่ละด้านต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย V ในช่องว่างหลังข้อความ ที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด	ระดับพฤติกรรม		
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย
5. เมื่อมีผู้หยิบยื่นหรือชักชวนให้ทดลองยาเสพติด นักเรียนจะทำการปฏิเสธ			
6. นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดด้วยการเดินหนี			
7. นักเรียนปฏิเสธการทดลองยาเสพติดเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองยาเสพติด โดยการบอกถึงเหตุผลและอันตรายของยา			
การระมัดระวังเรื่องการใช้ยาที่อาจทำให้เสพติดได้			
8. เมื่อนักเรียนรู้สึกไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียนไปโรงพยาบาล/คลินิกทันที			
9. เมื่อนักเรียนรู้สึกไม่สบาย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน ไอ จาม ครั่นเนื้อครั่นตัว นักเรียน/ผู้ปกครองไปที่ร้านขายยาใกล้บ้านเพื่อซื้อยาตามอาการ			

คำชี้แจง โปรดพิจารณาถึงพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักเรียน ในแต่ละด้านต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย V ในช่องว่างหลังข้อความ ที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด	ระดับพฤติกรรม		
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย
การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์			
10. เมื่อมีเวลาว่างที่โรงเรียน นักเรียนจะไปเล่นกีฬาที่ตนเองชอบ/ถนัด			
11. เมื่อมีเวลาว่างที่บ้าน นักเรียนจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง			
การเลือกคบเพื่อนดี ที่ชักชวนกันไปในทางสร้างสรรค์			
12. เพื่อนที่นักเรียนคบอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด			
13. นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะช่วยกันทบทวนตำราเรียนให้แก่กัน			
14. นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแลและตักเตือนกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดทั้งทางตรง เช่น ทดลองยาเสพติด ซ้ำ/ ขาย			

คำชี้แจง โปรดพิจารณาถึงพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักเรียน ในแต่ละด้านต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย V ในช่องว่างหลังข้อความ ที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด	ระดับพฤติกรรม		
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย
15. นักเรียนกับเพื่อนสนิทจะคอยดูแล และตักเตือนกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ทุกชนิดทั้งทางอ้อม เช่น ชื้อเอง ให้เพื่อนยืมเงิน ยานพาหนะไปซื้อ/ขาย รับฝากทั้งที่รู้และไม่รู้ว่า เป็นยาเสพติด			
การหลีกเลี่ยงจากแหล่งยาเสพติด 16. เมื่อนักเรียนเดินผ่านแหล่งมั่วสุมวัยรุ่นหรือ แก๊งค์ขี้ยา นักเรียนจะรอให้ผู้ใหญ่หรือเพื่อนมา เยอะ ๆ ค่อยเดินผ่าน ไปพร้อมกัน			
17. ถ้ามีทางหลีกเลี่ยงอื่น ไม่ต้องผ่านแหล่งมั่วสุม วัยรุ่น/ แก๊งค์ขี้ยา นักเรียนเลือกที่จะใช้เส้นทางอื่น ถึงแม้จะอ้อมทำให้เสียเวลา			
การแก้ปัญหาชีวิตโดยที่ไม่ข้องเกี่ยวกับยาเสพติด 18. เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัว นักเรียนมักจะตัดสินใจด้วยตัวเอง/ คุยกับเพื่อน สนิท โดยที่ไม่ให้ผู้ปกครองรับรู้/ ครู ได้รับรู้			

คำชี้แจง โปรดพิจารณาถึงพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักเรียน ในแต่ละด้านต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย V ในช่องว่างหลังข้อความ ที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด	ระดับพฤติกรรม		
	ตลอดเวลา	บางครั้ง	ไม่เคย
19. เมื่อได้กระทำผิดนักเรียนจะปกปิดไม่ให้ผู้ปกครอง/ ครูได้รับรู้			
20. เมื่อมีปัญหาไม่ว่าเรื่องเรียน/ ชีวิตส่วนตัวนักเรียนจะปรึกษาครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทันที			
21. เมื่อได้กระทำผิด นักเรียนเลือกที่จะเข้าไปสารภาพผิดกับครู/ ผู้ปกครองทันที เพื่อที่จะรับการแก้ไขและคำปรึกษา			